

KANTONALNA JAVNA USTANOVA
“DOM ZA SOCIJALNO ZDRAVSTVENO ZBRINJAVANJE
OSOBA SA INVALIDITETOM I DRUGIH OSOBA”
SARAJEVO, Nahorevska 195

- UPRAVNI ODBOR -

Broj: 31- 1270 /24

Datum: 13.11.2024.godine

Na osnovu člana 27. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), člana 22. Pravila KJU “Dom za socijalno zdravstveno osoba sa invaliditetom i drugih osoba” Upravni odbor KJU “Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba”, na sjednici održanoj dana 13.11.2024. godine, donosi:

O D L U K U

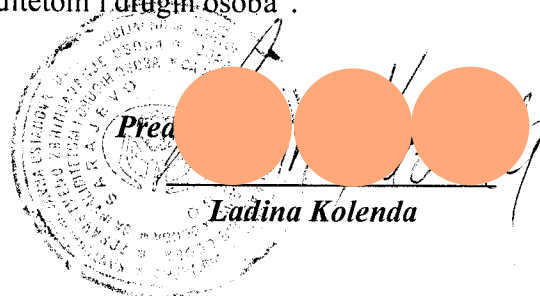
**o donošenju Procjene ugroženosti od požara, Plana zaštite od požara
i Plan evakuacije za KJU “Doma za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa
invaliditetom i drugih osoba”**

I

Donosi se Procjena ugroženosti od požara, Plan zaštite od požara i Plan evakuacije za KJU “Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba” koje je izradila ovlaštena agencija “DSC” doo Sarajevo, novembra 2024. godine u tekstu koji se nalazi u prilogu ove Odluke i čini njezin sastavni dio.

II

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči KJU “Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba”.

Ladina Kolenda

Dostaviti:

- Oglasna ploča
- www.kjudom.ba,
- Svim službama,
- a/a

DSC
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
LJUDI I IMOVINE

REVIZIJA PROCJENE UGROŽENOSTI OD POŽARA

INVESTITOR:

**KJU „Dom za socijalno i zdravstveno
zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i
drugih osoba“**

ADRESA:

ul. Nahorevska 195, Sarajevo

PROJEKTANT:

DSC d.o.o., Ante Fijamenga 14b, Sarajevo

BROJ PROJEKTA:

ZOP-D-064/1-24

DATUM:

05.11.2024. godine, Sarajevo

MP

OPĆI PODACI:

INVESTITOR: KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“

OBJEKAT: KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“

LOKACIJA: ul. Nahorevska 195, Sarajevo

STRUČNI SARADNICI:

1. Nadža Avdić, MA. dipl.ing.arh.

---

2. Dejan Andrić, dipl.inž.el.

---

4. Đorđe Stanojević, dipl.inž.maš.

DIREKTOR

Branka Baltić

REGISTRACIJA PREDUZEĆA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON: SARAJEVO
Općinski sud u Sarajevu

065-0-RegZ-23-001628
Datum: 16.02.2023. godine

Na temelju odredbe člana 78. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH broj 27/05, 68/05 i 43/09,63/14), dana 16.02.2023.godine izdaje se:

AKTUELNI IZVOD IZ SUDSKOG REGISTRA

U sudskom registru ovog suda upisan je subjekt upisa sa sljedećim podacima

---

Matični broj subjekta upisa: 65-01-1049-11 (stari broj 1-21636)

JIB: 4200144230004

Carinski broj:

Firma: "DSC" Agencija za zaštitu ljudi i imovine d.o.o. Sarajevo

Skraćena oznaka firme: "DSC" d.o.o. Sarajevo

Sjedište: ul. Ante Fijamenga br. 14 B, Sarajevo, Novo Sarajevo

---

Osnivači subjekta upisa

Prezime i ime	Adresa
VASILJ BRANKO	ul. Posavska broj 48, Sarajevo

KAPITAL SUBJEKTA UPISA

Ugovoreni (upisani) kapital:	2.000,00
Uplaćeni kapital:	2.000,00

UDIO OSNIVAČA U KAPITALU

Osnivač	Ugovoreni kapital	Procenat
VASILJ BRANKO	2.000,00	100 %

DJELATNOST SUBJEKTA UPISA - u unutrašnjem prometu

Šifra	Naziv
43.21	Elektroinstalacijski radovi
46.52	Trgovina na veliko elektroničkim i telekomunikacijskim dijelovima i opremom
47.42	Trgovina na malo telekomunikacijskom opremom u specijaliziranim prodavnicama
61.90	Ostale telekomunikacione djelatnosti
62.01	Računarsko programiranje
62.02	Savjetovanje u vezi s računarima
71.11	Arhitektonske djelatnosti
71.12	Inžinjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje
71.20	Tehničko ispitivanje i analiza
74.90	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, d. n.
80.10	Djelatnosti privatne zaštite
80.20	Usluge zaštite uz pomoć sigurnosnih sistema
80.30	Istražne djelatnosti
82.20	Djelatnosti pozivnih centara
95.11	Popravak računara i periferne opreme
95.12	Popravak komunikacijske opreme
95.21	Popravak elektroničkih uređaja za široku potrošnju

DJELATNOST SUBJEKTA UPISA - u vanjskotrgovinskom prometu

- Vanjska trgovina neprehrambenim proizvodima i robama iz okvira registrovane djelatnosti
- Usluge u vanjskotrgovinskom prometu iz okvira registrovane djelatnosti
- Međunarodni transport robe i usluga
- Međunarodna špedicija
- Posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga
- Prodaja roba sa konsignacionog skladišta i obavljanje servisnih usluga za održavanje uvezene robe

PODRUŽNICE SUBJEKTA UPISA

Naziv: "DSC" Agencija za zaštitu ljudi i imovine d.o.o. Sarajevo-Podružnica broj 1, Konjic

Skraeni naziv: "DSC" d.o.o. Sarajevo-Podružnica broj 1, Konjic

Poreski podbroj: 4200144230012

Sjedište: Sarajevska br. 31, Konjic, opština: Konjic

Akt o osnivanju poslovne jedinice: Odluka o osnivanju podružnice od 10.12.2018. godine, br. OPU-OV 2283/2018 od 10.12.2018. godine.

Djelatnost podružnice

- 80.10 Djelatnosti privatne zaštite
- 80.20 Usluge zaštite uz pomoć sigurnosnih sistema
- 80.30 Istražne djelatnosti

Lice ovlašteno za zastupanje podružnice

BALTIĆ BRANKA, rukovodilac, bez ograničenja ovlaštenja

LICA OVLAŠTENA ZA ZASTUPANJE SUBJEKTA UPISA

U unutrašnjem i vanjskotrgovinskom prometu

BALTIĆ BRANKA, direktor

bez ograničenja ovlaštenja

SPASOJEVIĆ MARKO, odgovorna osoba za poslove tehničke zaštite i fizičke zaštite

bez ograničenja ovlaštenja

NAPOMENA

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj UF/I-3658/00 od 04.04.2011. godine upisano je usklađivanje oblika, firme, osnovnog kapitala i osnivačkog akta sa Zakonom o privrednim društvima, dopuna djelatnosti u unutrašnjem poslovanju, "DSC" Društvo za zaštitu objekata d.o.o. Sarajevo, ul. Posavska broj 48, Sarajevo-Novu Sarajevo, MBS: 1-21636.
Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu broj UF/I-1946/04 od 14.10.2004. godine upisana je promjena naziva Društva i dopuna lica ovlaštenih za zastupanje u unutrašnjem prometu, "DSC" Agencija za zaštitu ljudi i imovine d.o.o. Sarajevo, ul. Posavska broj 48, Sarajevo-Novu Sarajevo, MBS: 1-21636.

RJEŠENJA, POTVRDE I IZJAVE

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО ПРОСТОРНОГ УРЕЂЕЊА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF SPATIAL PLANNING OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Broj: UPI/03-19-2-314/22
Sarajevo, 21.6.2022. godine

Federalno ministarstvo prostornog uređenja postupajući po zahtjevu pravnog lica "DSC" d.o.o. Sarajevo, sa sjedištem na adresi Ante Fiamenga broj 14B, Sarajevo - Novo Sarajevo, u postupku izdavanja rješenja o ispunjavanju uslova za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite od požara, a na osnovi člana 37. stav (2) Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09), člana 13. Pravilnika o kriterijima za kadrovske, tehničke i druge uslove koje moraju ispunjavati pravna lica registrovana za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/13 i 104/18), člana 200. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98 i 48/99), i mišljenja Federalne uprave civilne zaštite, broj: 05-02-2-255/2022 od 26.5.2022. godine, d o n o s i

R J E Š E N J E

1. UTVRĐUJE SE da, firma "DSC" Agencija za zaštitu ljudi i imovine d.o.o. Sarajevo (skraćena oznaka firme: "DSC" d.o.o. Sarajevo), sa sjedištem na adresi Ante Fiamenga broj 14B, Sarajevo - Novo Sarajevo, ispunjava uslove za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite od požara, i to:
  - izrada procjene ugroženosti od požara,
  - izrada plana zaštite od požara,
  - izrada elaborata zaštite od požara,
  - izrada elaborata zaštite od požara na gradilištu,
  - izrada općih akta zaštite od požara,
  - izdavanje stručne ocjene na projektnu dokumentaciju,
  - izdavanje stručnog mišljenja sa aspekta primjenjenosti mjera zaštite od požara za građevine.
2. Imenuju se stručne osobe koje su odgovorne za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite od požara iz tačke 1) ovoga rješenja, i to:
  - Nadža Avdić, mr.arh. - dipl.inž.arh.,
  - Adnan Dževlan, dipl.inž.maš.,
  - Edita Česić r. Alijagić, dipl.inž.elektrotehnike.
3. Obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite od požara iz tačke 1) ovog rješenja daje se na period od 4 (četiri) godina.
4. □□avno lice iz tačke 1) ovoga rješenja dužno je u roku od 8 dana od dana nastale bilo kakve promjene zatražiti izmjenu rješenja ako su se naknadno promijenili podaci na osnovu kojih je izdato rješenje.
5. Pravno lice iz tačke 1) ovoga rješenja dužno je podnijeti zahtjev za izdavanje klauzule pravosnažnosti 30 dana nakon prijema rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 28.4.2022. godine, pravno lice "DSC" d.o.o. Sarajevo, podnijelo je Federalnom ministarstvu prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: Federalno

ministarstvo), zahtjev za izdavanje rješenja za obavljanje stručnih poslova zaštite od požara propisanih odredbama člana 6. stav (1) i to za sljedeće tač., 1), 2), 3), 4), 6), 7) i 8), Pravilnika o kriterijima za kadrovske, tehničke i druge uslove koje moraju ispunjavati pravna lica registrovana za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/13 i 104/18, u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Članom 5. Pravilnika., propisano je da Stručne poslove iz oblasti zaštite od požara koji su utvrđeni članom 6. tač. 1) do 9) pravilnika, može obavljati i izdavati odgovarajuća dokumenta i isprave, pravno lice koje ispunjava sljedeće uslove:

1. da u stalnom radnom odnosu ima najmanje po jednog zaposlenika, koji ima završen sedmi stepen stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja sljedećih struka:
  - građevinarstva ili arhitekture,
  - mašinstva,
  - elektrotehnike ili hemije ili zaštite od požara ili tehnologije ili fizike ili rudarstva ili šumarstva ili sigurnosti.
2. da zaposlenici iz tačke 1) ovog člana, imaju najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i zaključene ugovore o radu sa punim radnim vremenom na neodređeno vrijeme, od kojih zaposlenici struka utvrđenih:
  - u tački 1) alineja 1., 2. i zaposlenici iz alineje 3. ovog člana koji su elektrotehničke struke, moraju imati položen stručni ispit u struci iz oblasti arhitekture, građevinarstva, mašinstva i elektrotehnike, u skladu sa propisima koji uređuju polaganje tog ispita,
  - u tački 1) alineja 3. ovog člana, koji neposredno obavljaju stručne poslove iz člana 6. stav (1) tačka 5) ovog pravilnika, moraju imati položen stručni ispit iz oblasti protiveksplozijske zaštite, prema važećim propisima u Bosni i Hercegovini.
3. da posjeduje poslovni i laboratorijski prostor koji ispunjava odgovarajuće građevinske, tehničke i druge uvjete potrebne za obavljanje stručnih poslova u okviru registrovane djelatnosti.

Članom 6. Pravilnika., propisani su poslovi iz oblasti zaštite od požara, i to:

1. izrada procjene ugroženosti od požara,
2. izrada plana zaštite od požara,
3. izrada elaborata zaštite od požara,
4. izrada elaborata zaštite od požara na gradilištu,
5. izrada elaborata o zonama opasnosti ugroženih prostora eksplozivnim smjesama,
6. izrada općih akta zaštite od požara,
7. izdavanje stručne ocjene na projektnu dokumentaciju,
8. izdavanje stručnog mišljenja sa aspekta primjenjenosti mjera zaštite od požara za građevine,
9. laboratorijska ispitivanja u oblasti zaštite od požara (ispitivanja reakcije na požar, ispitivanje otpornosti na požar i druge vrste ispitivanja, prema metodama koje ispunjavaju zahtjeve utvrđene u odgovarajućim bosanskohercegovačkim, evropskim, međunarodnim i drugim standardima u ovoj oblasti).

Članom 12. stav (2) Pravilnika., propisano je da Federalno ministarstvo dostavlja spis predmeta pravnog lica Federalnoj upravi civilne zaštite, radi pribavljanja mišljenja.

U skladu sa odredbama člana 37. stav (2) Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09) i člana 12. Pravilnika., Federalno ministarstvo je pribavilo mišljenje Federalne uprave civilne zaštite broj: 05-02-2-255/2022 od 26.5.2022. godine, u kojem stoji da pravno lice ispunjava sve propisane uslove za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite od požara utvrđene članom 6. stav (1) tač. 1), 2), 3), 4), 6), 7) i 8) Pravilnika.

Slijedom naprijed navedenog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Pouka o pravnom lijeku: Ovo rješenje je konačno i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Sarajevu, u roku od 30 dana od dana prijema istog.

Dostaviti:

- ① Naslovu,
2. Federalna uprava civilne zaštite,
ulica Vitomira Lukića broj 10, Sarajevo - Ilidža,
3. Evidenciji i
4. a/a.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО ПРОСТОРНОГ УРЕЂЕЊА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF SPATIAL PLANNING OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Broj: UPI/03-19-2-314/22
Sarajevo, 24.1.2023. godine.

Federalno ministarstvo prostornog uređenja, postupajući po zahtjevu firme "DSC" d.o.o. Sarajevo, sa sjedištem na adresi ul. Ante Fiamenga broj 14B, Sarajevo, Novo Sarajevo, u postupku izmjene rješenja o ispunjavanju uslova za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite od požara, broj: UPI/03-19-2-314/22 od 21.6.2022. godine, a na osnovi člana 15. Pravilnika o kriterijima za kadrovske, tehničke i druge uslove koje moraju ispunjavati pravna lica registrovana za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/13 i 104/18), te člana 200. i 262. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98, 48/99 i 61/22), d o n o s i

R J E Š E N J E o izmjeni rješenja

1. Mijenja se alineja 3. u tački 2) dispozitiva rješenja Federalnog ministarstva prostornog uređenja, broj: UPI/03-19-2-314/22 od 21.6.2022. godine, te nova glasi "Enisa Brković Hasanbegović, mr.maš. - dipl.inž.maš., Đorđe Stanojević, dipl.inž.maš.,".
2. Ova ispravka proizvodi pravno dejstvo od dana od kojeg pravno dejstvo ima navedeno rješenje koje se mijenja.
3. Ostale tačke rješenja ostaju nepromjenjene.
4. Ovo rješenje se prilaže izvorniku rješenja i čini njegov sastavni dio.
5. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Pravno lice "DSC" d.o.o. Sarajevo, podnijelo je dana 26.10.2022. godine, Federalnom ministarstvu prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo), zahtjev za izmjenu osnovnog rješenja, broj: UPI/03-19-2-314/22 od 21.6.2022. godine, kojim se utvrđuje da pravno lice ispunjava uslove za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite od požara.

Članom 5. Pravilnika o kriterijima za kadrovske, tehničke i druge uslove koje moraju ispunjavati pravna lica registrovana za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/13 i 104/18, u daljnjem tekstu: Pravilnik), propisano je da Stručne poslove iz oblasti zaštite od požara koji su utvrđeni članom 6. tač. 1. do 9. Pravilnika, može obavljati i izdavati odgovarajuća dokumenta i isprave, pravno lice koje ispunjava sljedeće uslove:

1. da u stalnom radnom odnosu ima najmanje po jednog zaposlenika, koji ima završen sedmi stepen stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja sljedećih struka:
  - građevinarstva ili arhitekture,
  - mašinstva,

- elektrotehnike ili hemije ili zaštite od požara ili tehnologije ili fizike ili rudarstva ili šumarstva ili sigurnosti.
  - 2. da zaposlenici iz tačke 1. ovog člana, imaju najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i zaključene ugovore o radu sa punim radnim vremenom na neodređeno vrijeme, od kojih zaposlenici struka utvrđenih:
    - u tački 1) alineja 1., 2. i zaposlenici iz alineje 3. ovog člana koji su elektrotehničke struke, moraju imati položen stručni ispit u struci iz oblasti arhitekture, građevinarstva, mašinstva i elektrotehnike, u skladu sa propisima koji uređuju polaganje tog ispita,
    - u tački 1) alineja 3. ovog člana, koji neposredno obavljaju stručne poslove iz člana 6. stav 1. tačka 5) Pravilnika, moraju imati položen stručni ispit iz oblasti protiveksplozijske zaštite, prema važećim propisima u Bosni i Hercegovini.
  - 3. da posjeduje poslovni i laboratorijski prostor koji ispunjava odgovarajuće građevinske, tehničke i druge uvjete potrebne za obavljanje stručnih poslova u okviru registrovane djelatnosti.
- Pravno lice je u postupku utvrđivanja i dokazivanja uslova iz člana 5. Pravilnika u svrhu ishodovanja rješenja, prijavilo i dostavilo dokaz o stručnoj osposobljenosti za lica, i to:

- Nadža Avdić, mr.arh. - dipl.inž.arh.,
- Adnan Dževlan, dipl.inž.maš.,
- Enisa Brković Hasanbegović, mr.maš. - dipl.inž.maš.,
- Dejan Andrić, dipl.inž.elektrotehnike.

Gore pomenuta lica odgovorna za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite od požara pobrojana su u tački 2) dispozitiva rješenja.

Zahtjevom, broj: AK-25-2/X-22 od 25.10.2022. godine, firma obavještava Federalno ministarstvo da imaju u radnom odnosu dodatno stručno lice mašinske struke, pod imenom "Đorđe Stanojević".

S tim u vezi, podnosilac zahtjeva traži da se pomenuto stručno lice doda u tačku 2) dispozitiva rješenja gornji broj i datum i to u dijelu stručnih lica odgovornih za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite od požara.

Uvidom u ovjerenu kopiju liste osiguranih lica za obveznika "DSC" d.o.o. Sarajevo, broj: 13-9/3-12-5-10394/22 od 7.12.2022. godine, izdata od strane Porezne uprave Federacije BiH, Kantonalni porezni ured Sarajevo, Porezna Ispostava Novo Sarajevo, Federalno ministarstvo je utvrdilo da su pod tačkom 79) upisani sljedeći podaci:

	Obveznik	Datum početka osiguranja	Datum kraja osiguranja
79.	Stanojević Đorđe	-	-

U skladu sa odredbama člana 37. stav (2) Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09), Federalno ministarstvo je pribavilo mišljenje Federalne uprave civilne zaštite, broj: 05-02-2-255/2022 od 16.12.2022. godine, u kojem se navodi da je dokumentacija koju je pravno lice dostavilo u skladu sa Pravilnikom te se može izvršiti izmjena osnovnog rješenja, uz uslov da se dostavi određena dopuna.

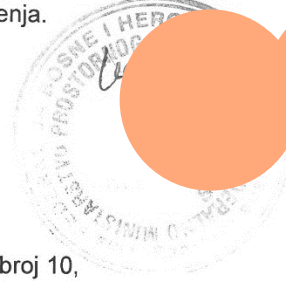
S obzirom da je podnosilac zahtjeva dana 20.1.2023. godine, dostavio traženu dokumentaciju pozivom na mišljenje od 16.12.2022. godine, na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja zaključeno je da se može izmijeniti rješenje o ispunjavanju uslova, te je u postupku predviđenim članom 262. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/98, 48/99 i 61/22), doneseno rješenje kao u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku: Ovo rješenje je konačno i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Sarajevu, u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. Federalna uprava civilne zaštite,
sa sjedištem na adresi Vitomira Lukića broj 10,
71000 Sarajevo,
3. Evidenciji i
4. a/a.

REPUBLIKA SRPSKA
MINISTARSTVO ZA PROSTORNO UREĐENJE,
GRADEVINARSTVO I EKOLOGIJU

Na osnovu člana 9. Zakona o uređenju prostora i građenju
("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 40/13) Ministarstvo
za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske
donijelo je

U V J E R E N J E
O POLOŽENOM STRUČNOM ISPITU

Mr NADŽA (Tahir) AVDIĆ
dipl.inž.arh.

rođen-a 09.03.1988. godine u Sarajevu

Opština Centar

polagao-la je stručni ispit iz struke urbanizma i arhitekture

smjer opšti odsjek arh.projektantski

po programu koji je propisan Pravilnikom o polaganju stručnih ispita za lica
koja učestvuju u izradi dokumenata prostornog uređenja, tehničke
dokumentacije i građenju objekata.

Dana 30.01.2016. godine, pred Komisijom za polaganje stručnih ispita i prema
ocjeni Komisije kandidat je

POLOŽIO STRUČNI ISPIT

Broj: 15.06-153-1240/15-
A-793/2016

Banja Luka, 30.01. 2016. godine

REPUBLIKA SRPSKA
MINISTARSTVO ZA PROSTORNO UREĐENJE,
GRAĐEVINARSTVO I EKOLOGIJU

Na osnovu člana 9. Zakona o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 40/13, 106/15, 3/16 i 84/19), Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske izdaje

UVJERENJE
O POLOŽENOM STRUČNOM ISPITU

Dejan (Nenad) Andrić, dipl.inž.el.
(ime, ime jednog roditelja, prezime i zanimanje)

rođen/-a 15.01.1990. godine u Sarajevu koji/-a je

završio/-la Univerzitet u Istočnom Sarajevu Elektrotehnički fakultet Istočno Sarajevo

smijer ili odsjek Elektroenergetika,

polagao/ -la je stručni ispit dana 27.07.2022. godine za obavljanje poslova

izrada tehničke dokumentacije-instalacije jake struje,elektroenergetska postojenja i nadzor,

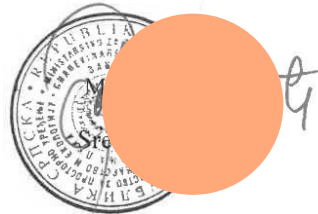
pred Komisijom za polaganje stručnih ispita za oblast elektrotehnika,

po programu koji je propisan Pravilnikom o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 69/13 i 99/19) i prema ocjeni Komisije kandidat je

POLOŽIO STRUČNI ISPIT

Broj: 15.06.153-1349/22-E-843/22

Banja Luka, 02.08.2022. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Kantonalna uprava civilne zaštite

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Кантонална управа цивилне заштите

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Cantonal Civil Protection Administration

Na osnovu tačke 35. Programa polaganja ispita za protupožarnu zaštitu ("Službene novine Federacije BiH", broj 67/13), Kantonalna uprava civilne zaštite izdaje

U V J E R E N J E
O POLOŽENOM ISPITU ZA PROTIVPOŽARNU ZAŠTITU

DEJAN (NENAD) ANDRIĆ

(ime, ime oca i prezime kandidata)

rođen/a 15.01.1990. godine, Sarajevo sa stečenim stručnim zvanjem
(dan, mjesec, godina i mjesto rođenja)

Diplomirani inženjer elektrotehnike je
(naziv stručnog zvanja)

POLOŽIO / LA ISPIT

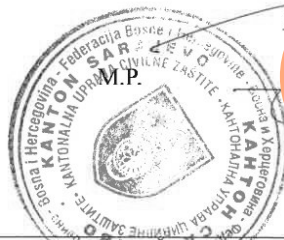
pred Komisijom za polaganje ispita za protupožarnu
zaštitu 27.09.2023. godine

i upisan je u knjigu evidencije pod rednim 85
brojem

Broj: 05-40-1023-8/23

Mjesto i datum: Sarajevo, 27.09.2023. godine

DIREKTOR

Adresa: Fehima efendiće Curčića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387(0)33 257-330, Fax: + 387(0)33 257-336
Web: <https://kucz.ks.gov.ba>, E-mail: kucz@kucz.ks.gov.ba

1/1

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 9. Закона о уређењу простора и грађењу
("Службени гласник Републике Српске", број 40/13) Министарство
за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске
донијело је

У В Ј Е Р Е Њ Е
О ПОЛОЖЕНОМ СТРУЧНОМ ИСПИТУ

БОРЂЕ (Стево) СТАНОЈЕВИЋ
дипл.инж.маш.

рођен-а 13.05.1985. године у Сарајеву

Општина Центар

полагао-ла је стручни испит из струке машинства

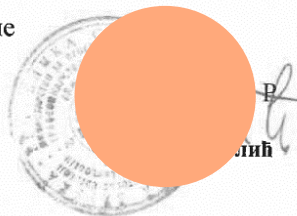
смјер општи одсјек КГХ техника
по програму који је прописан Правилником о полагању стручних
испита за лица која учествују у изради докумената просторног уређења,
техничке документације и грађењу објеката.

Дана 31.05.2014. године, пред Комисијом за полагање стручних испита и
према оцјени Комисије кандидат је

ПОЛОЖИО СТРУЧНИ ИСПИТ

Број: 15.06-153-401/14-
М-850/2014

Бања Лука, 31.05. 2014. године

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO
Kantonalna uprava civilne zaštite

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
КАНТОН САРАЈЕВО
Кантонална управа цивилне заштите

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
CANTON SARAJEVO
Cantonal Civil Protection Administration

Na osnovu tačke 35. Programa polaganja ispita za protupožarnu zaštitu ("Službene novine Federacije BiH", broj 67/13), Kantonalna uprava civilne zaštite izdaje

U V J E R E N J E
O POLOŽENOM ISPITU ZA PROTIVPOŽARNU ZAŠTITU

DORĐE (STEVO) STANOJEVIĆ

(ime, ime oca i prezime kandidata)

rođen/a 13.05.1985. godine, Sarajevo sa stečenim stručnim zvanjem
(dan, mjesec, godina i mjesto rođenja)

Diplomirani inženjer mašinstva je
(naziv stručnog zvanja)

POLOŽIO / LA ISPIT

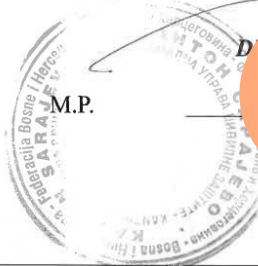
pred Komisijom za polaganje ispita za protivpožarnu zaštitu 28.11.2023. godine

i upisan je u knjigu evidencije pod rednim brojem 88

Broj: 05-40-1350-6/23

Mjesto i datum: Sarajevo, 01.12.2023. godine

DIREKTOR

Adresa: Fehima efendije Čurčića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387(0)33 257-330, Fax: + 387(0)33 257-336
Web: <https://kucz.ks.gov.ba>, E-mail: kucz@kucz.ks.gov.ba

1/1

I POPIS PRIMIJENJENIH PROPISA, STANDARDA, NORMATIVA I PRAVILA TEHNIČKE PRAKSE

- Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Sl. n. F BiH", broj: 64/09).
- Zakon o zaštiti na radu ("Sl. novine F BiH", broj: 79/20).
- Zakon o standardizaciji R BiH ("Sl. glasnik R BiH", broj: 19/01).
- Uredba o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara ("Sl. n. F BiH", broj: 8/11).
- Metodologija za izradu procjene ugroženosti od požara ("Sl. n. F BiH", broj: 8/11).
- Pravilnik o uslovima, osnovama i kriterijima za razvrstavanje građevina u kategorije ugroženosti od požara ("Sl. n. F BiH", broj: 79/11)
- Pravilnik za zaštitu okih objekta od požara ("Sl. n. F BiH", broj: 81/11)
- Pravilnik o zaštiti od požara građevina za javnu upotrebu ("Sl. n. F BiH", broj: 86/11)
- Pravilnik o izboru i održavanju aparata za gašenje početnog požara koji se mogu stavljati u promet sa garantnim rokom i rokom seriranja ("Sl. n. F BiH", broj: 46/11)
- Pravilnik o tehničkim normativima za vanjsku i unutrašnju hidrantsku mrežu za gašenje požara ("Sl. n. F BiH", broj: 87/11).
- Pravilnik o tehničkim normativima za uređaje za automatsko zatvaranje vrata i klapni otpornih prema vatri ("Sl. n. F BiH", broj: 46/11)
- Pravilnik o tehničkim normativima za sisteme za odvođenje dima i toplote nastalih u požaru ("Sl. n. F BiH", broj: 11/12)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija ("Sl. n. F BiH", broj: 23/11)
- Pravilnik o uslovima za vatrogasne pristupe i prolaze za stambene i druge zgrade i objekte i za sve prostore koji se smatraju građevinama ("Sl. n. F BiH", broj: 6/12)
- Pravilnik o opštim mjerama i normativima zaštite na radu za građevinske objekte namijenjene za radne i pomoćne prostorije ("Sl. list SR BiH", broj: 5/88).
- Jugoslovenski standardi: U. J1.030. požarno opterećenje, Z.CO.003. klasifikacija požara prema vrsti zapaljivih materija, Z.CO.005. klasifikacija materijala i robe prema ponašanju u požaru, U.J1.240. tipovi konstrukcija zgrade prema njihovoj unutrašnjoj otpornosti protiv požara, Z.CO.010. karakteristike opasnih materija.
- Pravilnik o tehničkim propisima za izradu i upotrebu parnih kotlova, parnih sudova, pregrijača pare i zagrijača vode ("Sl. list SFRJ", broj: 7/57,22/57,3/57-58,56/72 i 61/72).
- Pravilnik o tehničkim normativima za električne instalacije niskog napona ("Sl. list SFRJ"; broj: 53/88).
- Tehnički propisi o gromobranima ("Sl. list SFRJ"; broj: 13/68).
- Pravilnik o izgradnji postrojenja za upaljive tekućine i o uskladištavanju i pretakanju upaljivih tekućina ("Sl. list SFRJ", broj: 20/71 i 23/71).
- Pravilnik o zaštitnim mjerama protiv opasnosti od električne struje u radnim prostorijama i na radilištima ("Sl. list SFRJ", broj: 107/47).
- Pravilnik o tehničkim normativima za projektovanje i izvedbu el. priključaka i ormara u zgradama ("Sl. list SFRJ", broj: 35/74).

Stručna literatura:

- Tehnički priručnik za protivpožarnu zaštitu V. Bujandić, Privredni pregled Beograd.
- Tehnički priručnik za zaštitu od požara, Milan Cerić, Pavao Jukić, Zlatimir Kaštelana, Zdravko Sertić, Zagreb, Grafo - Amadeus, 1997.

REVIZIJA PROCJENE UGROŽENOSTI OD POŽARA ZA:

**KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa
invaliditetom i drugih osoba“
ul. Nahorevska 195, Sarajevo**

DIREKTOR

Branka Baltić

Sarajevo, novembar 2024. god.

SADRŽAJ

UVOD	22
OPĆI DIO.....	23
A. PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA.....	24
A.1. POVRŠINA LOKALITETA NA KOJEM SE NALAZI SA POVRŠINAMA SVIH GRAĐEVINA KOJE SU IZGRAĐENE ILI SE NALAZE NA TOM ILI VIŠE LOKALITETA	24
A.2. BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA	25
A.3. BROJ I NAZIV GRAĐEVINA	25
A.4. VRSTE TEHNOLOŠKOG PROCESA RADA PO GRAĐEVINAMA	25
A.5. KOLIČINE MATERIJAMA PO PROIZVODNIM I SKLADIŠNIM GRAĐEVINAMA	26
A.6. BROJNOST LICA PO GRAĐEVINAMA.....	26
A.7. OSNOVNI PODACI O MATERIJAMA KOJE SE KORISTE U TEHNOLOŠKOM PROCESU RADA SA ASPEKTA OPASNOSTI ZA NASTAJANJE I ŠIRENJE POŽARA	26
A.8. PREGLED SKLADIŠTA ZAPALJIVIH TEKUĆINA, GASOVA I DRUGIH OPASNIH MATERIJA PO KOLIČINAMA I VRSTAMA.....	29
A.9. PREGLED OPASNIH ZONA KOJE MOGU BITI UGROŽENE OD NASTAJANJA TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE ILI POŽARA.....	29
A.10. PREGLED TEHNOLOŠKIH MJESTA GDJE POSTOJI VJEROVATNOĆA ZA NASTAJANJE I ŠIRENJE POŽARA.....	31
A.11. POUZDANOST SISTEMA ZA ZAGRIJAVANJE PROSTORA ILI PRIPREMU TEHNOLOŠKE PARE, VODE ILI DRUGOG MEDIJA KOJI MOŽE DOVESTI DO OPASNOSTI ZA NASTAJANJE I ŠIRENJE POŽARA.....	32
A.12. POUZDANOST I VRIJEME EKSPLOATACIJE TEHNOLOŠKOG POSTROJENJA I GRAĐEVINA OBZIROM NA OPASNOSTI OD NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA....	33
A.13. STANJE GRAĐEVINSKOG DIJELA GRAĐEVINE I IZOLACIJSKOG MATERIJALA SA ASPEKTA OPASNOSTI ZA NASTAJANJE I ŠIRENJE POŽARA	33
A.14. PREGLED POŽARNIH SEKTORA PO GRAĐEVINAMA	33
A.15. PREGLED INTERNIH PROTIVPOŽARNIH PUTEVA I PRISTUPA ZA VATROGASNA VOZILA	34
A.16. PREGLED GASNIH INSTALACIJA, INSTALACIJA ZAPALJIVE TEKUĆINE, VODOVODA, HIDRANTSKE MREŽE I SISTEMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA	35
A.17. STANJE VODOOPSKRBE.....	36
A.18. SITUACIJSKI RASPORED GRAĐEVINA, INTERNIH I VANJSKIH PUTEVA	36
A.19. SPRATNOST GRAĐEVINA	36
A.20. ORGANIZACIJA VATROGASNE SLUŽBE ZA ZAŠTITU OD POŽARA I UDALJENOST OD SUSJEDNIH PROFESIONALNIH I DOBROVOLJNIH VATROGASNIH BRIGADA	36
A.21. PREGLED SISTEMA TELEFONSKIH I RADIO VEZA (AKO POSTOJI)	38
A.22. PREGLED FIZIČKO-TEHNIČKE ZAŠTITE.....	36
A.23. PREGLED ZALIHA ZA OPSKRBU VODOM ZA GAŠENJE POŽARA (BAZENI I SL. AKO POSTOJE).....	38
A.24. RASPORED I SMJEŠTAJ OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA	38
A.25. BROJ PROFESIONALNIH I DOBROVOLJNIH VATROGASNIH BRIGADA I RADNIKA STRUČNO OSPOSOBLJENIH ZA GAŠENJE POŽARA.....	39
A.26. POŽARNO OPTEREĆENJE PO GRAĐEVINAMA.....	39
A.27. STANJE SLUŽBE ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI OZLIJEĐENIM U GAŠENJU POŽARA (AKO JE ORGANIZIRANA U PRAVNOM LICU)	40
A.28. PREGLED REGISTROVANIH POŽARA SA UZROCIMA NASTAJANJA U ZADNJIH 10 GODINA.....	40

B.	STRUČNA OBRADA PODATAKA	41
B.1.	O PRIMIJENJENIM PROPISIMA I KORIŠTENIM METODAMA U ORGANIZACIJI ZAŠTITE OD POŽARA U PRAVNOM LICU	41
B.2.	LOKACIJI, PRILAZNIM PUTEVIMA I UDALJENOSTI PROFESIONALNE VATROGASNE JEDINICE	41
B.3.	NAMJENI GRAĐEVINE, TEHNOLOŠKOM POSTUPKU I OPASNOSTIMA KOJE PROIZILAZE IZ NAMJENE GRAĐEVINE I TEHNOLOŠKOG POSTUPKA	42
B.4.	NAČINU EVAKUACIJE I SPAŠAVANJU LICA KOJA RADE I BORAVE U GRAĐEVINAMA	43
B.4.1.	IZLAZNI PUTEVI IZ GRAĐEVINE U SLUČAJU POŽARA	43
B.4.2.	ORGANIZACIJA EVAKUACIJE I SPAŠAVANJE.....	45
B.4.3.	ZADUŽENJA KOD PROVOĐENJA EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA.....	46
B.4.4.	POSTUPCI NAKON PROVEDENE EVAKUACIJE	48
B.4.4.1.	ZBORNA MJESTA EVAKUIRANIH OSOBA.....	48
B.4.5.	OSPOSOBLJAVANJE I UVJEŽBAVANJE ZAPOSLENIKA ZA PROVOĐENJE EVAKUACIJE I POSEBNE PREVENTIVNE MJERE	49
B.5.	KONSTRUKCIJI, KONSTRUKCIJSKIM MATERIJALIMA I OTPORNOSTI KONSTRUKCIJE U POŽARU.....	49
B.6.	PODJELI NA POŽARNE SEKTORE	51
B.7.	VRSTI I KOLIČINI ZAPALJIVIH MATERIJA I PRORAČUN POŽARNOG OPTEREĆENJA	51
B.8.	ELEKTRIČNE INSTALACIJE.....	54
B.9.	SIGURNOSNOM I VATRODOJAVNOM SISTEMU I DRUGIM INSTALACIJAMA ZNAČAJNIM PRILIKOM POŽARA	55
B.10.	INSTALACIJAMA	55
B.11.	MOGUĆIM VRSTAMA I IZVORIMA OPASNOSTI ZA NASTANAK I ŠIRENJE POŽARA	56
B.12.	OBEZBJEĐENJU VODOM I HIDRANTSKOJ MREŽI.....	56
B.13.	RAZVRSTAVANJU U KATEGORIJU UGROŽENOSTI OD POŽARA I TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE	56
B.14.	KOLIČINI I RAZMJESTAJU OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA	57
B.15.	ORGANIZACIJI SLUŽBE ZA ZAŠTITU OD POŽARA I VATROGASNIH BRIGADA ...	59
B.15.1.	ORGANIZACIJA PREVENTIVNE ZAŠTITE OD POŽARA.....	59
B.15.2.	ORGANIZACIJA OPERATIVNE ZAŠTITE OD POŽARA	60
B.15.3.	NORMATIVNO REGULISANJE ZAŠTITE OD POŽARA	60
B.15.4.	ORGANIZACIJA ZAŠTITE OD POŽARA	60
B.16.	REZULTATIMA PRIMJENE ODGOVARAJUĆIH ANALIZA	64
C.	PRIJEDLOG TEHNIČKIH I ORGANIZACIJSKIH MJERA KOJE JE POTREBNO PROVESTI KAKO BI SE OPASNOST OD NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA SMANJILA NA NAJMANJI MOGUĆI NIVO	65
D.	NUMERIČKA ANALIZA POŽARNE UGROŽENOSTI	68
E.	ZAKLJUČAK	70
F.	GRAFIČKI PRILOZI.....	77

UVOD

Revizija procjenu ugroženosti od požara za **KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“** koji se nalazi u ulici **Nahorevska 195, Sarajevo** izrađena je na osnovu Metodologije za izradu procjene ugroženosti od požara ("Službene novine FBiH" broj 8/11), a u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine FBiH" broj 64/09) i na temelju svih raspoloživih podataka o postojećem stanju, požarima koji su se u prethodnom periodu dešavali ili se mogu desiti na određenom području, posljedicama koje su nastajale ili koje mogu nastati, naučnim, tehničkim ili drugim saznanjima, dostignućima i drugim stručnim podlogama koje se mogu koristiti za izradu procjene ugroženosti od požara, analizi požarne ugroženosti, rizika, odnosno uzroka koji mogu dovesti do nastanka požara na području za koje se izrađuje procjena ugroženosti, posljedice koje mogu nastati po ljude i materijalna dobra.

Procjene ugroženosti od požara, kao sastavni dio procjene ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća, predstavlja osnovni dokument za izradu Plana zaštite od požara pravnog lica, koji su regulisani Uredbom o sadržaju i načinu izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara („Službene novine FBiH“ br. 8/11).

Procjenjivanje ima za cilj da se analiziraju i procijene sva pitanja vezana za izradu planova zaštite od požara radi utvrđivanja odgovarajuće organizacije zaštite od požara u cilju sprečavanja nastajanja požara, odnosno na spašavanju ljudi i materijalnih dobara; procjene potreba i mogućnosti u obezbjeđenju ljudskih i materijalnih potencijala neophodnih za ostvarivanje procijenjene organizacije zaštite od požara, i drugih pitanja kojim se smanjuju rizici i uzroci nastajanja požara.

OPĆI DIO

Osnovna djelatnost Ustanove je socijalno, zdravstveno zbrinjavanje odraslih tjelesno invalidnih osoba sa trajnim smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju, duševno oboljelih i hronično bolesnih osoba, te osoba sa specifičnim oboljenjima ukoliko ne postoje osnovni uslovi za smještaj u vlastitoj ili drugoj porodici, a nije im neophodno bolničko liječenje ili je ono završeno.

Pružaju korisnicima usluge stalnog stanovanja, prehrane, brige o zdravlju, njege, stručnog socijalnog rada, psihosocijalne pomoći i podrške, radno-kreativne i sportsko-rekreativne aktivnosti, te brojna kulturno-zabavna događanja.

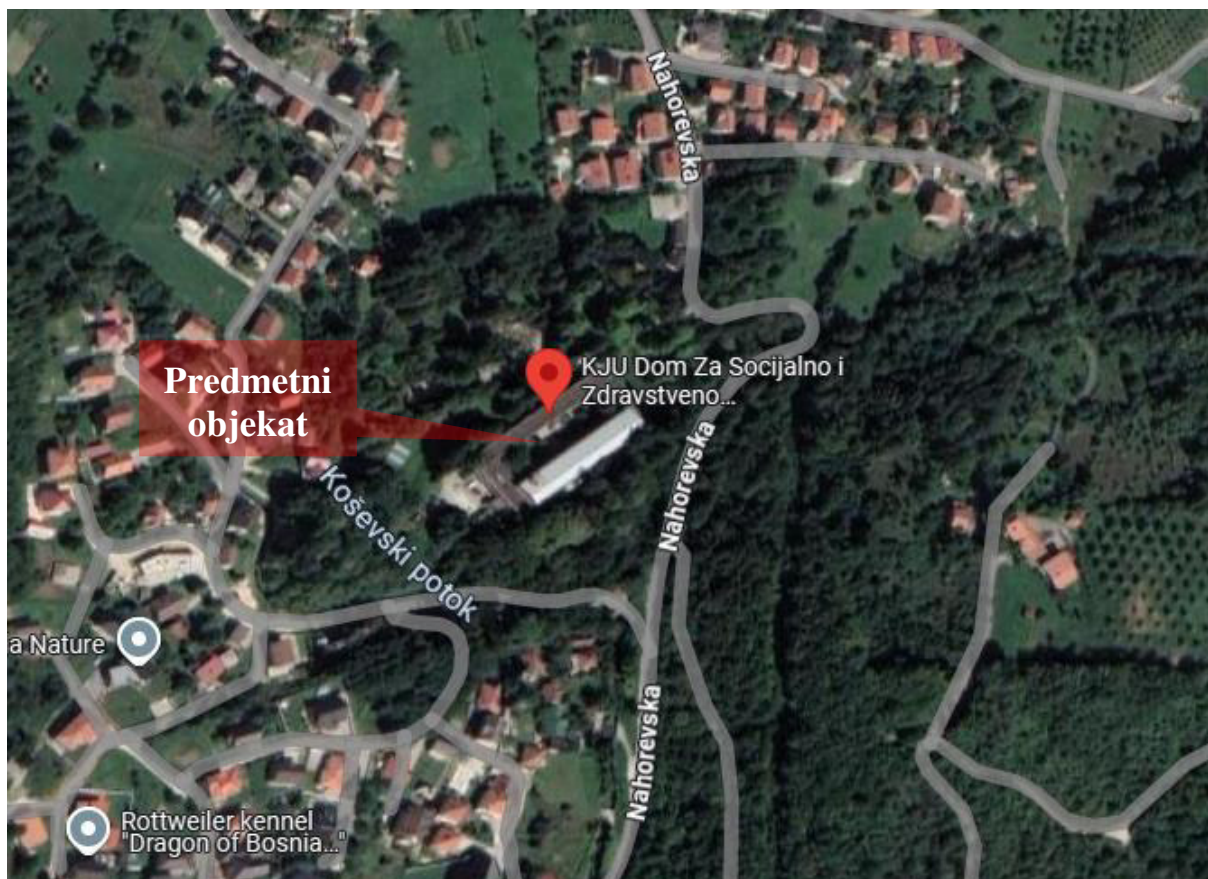
Dom je smješten na parceli površine od 25 000 m² sa jednokrevetnim, dvokrevetnim, višekrevetnim sobama, kao i apartmanima sa svim pratećim prostorijama. Dom raspolaže sa savremeno opremljenom kuhinjom, vešerajem, protivpožarnim sistemom koji omogućava najbržu reakciju osoblja, kao i videonadzorom. U dvorištu Doma je uređen park sa klupama i šadrvanima koji pruža korisnicima mogućnost uživanja na svježem zraku i dodir sa prirodom.

A. PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJA

A.1. POVRŠINA LOKALITETA NA KOJEM SE NALAZI SA POVRŠINAMA SVIH GRAĐEVINA KOJE SU IZGRAĐENE ILI SE NALAZE NA TOM ILI VIŠE LOKALITETA

Objekat KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ nalazi se u ulici Nahorevska 195 u Općini Centar, Sarajevo. Dom Nahorevo smješten je na površini od 25.000 m² sa preko 3.600 m² poslovno – stambenog prostora. Optimalni kapacitet doma je 254 mjesta. Dom Nahorevo sastoji se iz dvije građevine, objekat 1 – spratnosti Po +P + 2S i objekat 2 – Kuća za radno okupacionu terapiju.

Prilazne puteve za vatrogasna vozila treba uvijek držati spremne i pristupačne. Ukoliko se vrši raskopavanje ovih puteva treba ih odgovarajućim sredstvima svakodnevno osposobljavati za prolaz vatrogasnih vozila. Profesionalna vatrogasna brigada Kantona Sarajevo se nalazi u ulici Fehima efendije Čurčića 1 na udaljenosti od oko 4,7 km od objekta u kojem se nalazi KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“.

Slika 1. Lokacija objekta KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“

KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ je smješten na površini od 25.000 m² sa preko 3.600 m² poslovno-stambenog prostora.

A.2.BROJ ZAPOSLENIH RADNIKA

U okviru KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ zaposleno je 87 radnika i smješteno 172 štićenika.

A.3.BROJ I NAZIV GRAĐEVINA

Objekat KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ nalazi se u ulici Nahorevska 195 u Općini Centar, Sarajevo. Dom Nahorevo smješten je na površini od 25.000 m² sa preko 3.600 m² poslovno – stambenog prostora. Optimalni kapacitet doma je 254 mjesta. Dom Nahorevo sastoji se iz dvije građevine, objekat 1 – spratnosti Po +P + 2S i objekat 2 – Kuća za radno okupacionu terapiju.

A.4.VRSTE TEHNOLOŠKOG PROCESA RADA PO GRAĐEVINAMA

Jedan od uslova efikasnog preduzimanja preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozije jeste poznavanje svih opasnosti koje mogu doći do izražaja u određenoj sredini. Stepenn opasnosti zavisi i od uzroka požara koji mogu doći do izražaja u određenom prostoru obzirom na prirodu tehnološkog procesa, zatim od mogućnosti nastajanja eksplozivnih sistema /smjesa/ koje pojedine materije mogu izgraditi sa vazduhom, te od veličine prostora na kome su određene opasnosti izražene.

Osnovna djelatnost Doma je socijalno, zdravstveno zbrinjavanje odraslih, tjelesno-invalidnih osoba sa trajnim smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju, duševno oboljelih i hronično bolesnih osoba, te osoba sa specifičnim oboljenjima ukoliko ne postoje osnovni uslovi za smještaj u vlastitoj ili drugoj porodici, a nije im neophodno bolničko liječenje ili je ono završeno.

U glavnoj građevini te u pratećim građevinama od tehnoloških procesa rada koji mogu uzrokovati požar te pospiješiti njegovo širenje imamo:

- Procese rada u kotlovnici;
- Procese rada u radioni za servis vozila i drugih uređaja;
- Procese rada u vešeraju;
- Procese rada u kuhinji.

U objektu ne postoje opasna tehnološka mjesta gdje postoji vjerovatnoća za nastajanje i širenje požara uz striktno poštivanje zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti zaštite od požara i dobrom organizacijom aktivnih i pasivnih mjera zaštite od požara.

A.5.KOLIČINE MATERIJAMA PO PROIZVODNIM I SKLADIŠNIM GRAĐEVINAMA

Prostor je poslovnog karaktera, radne prostorije opremljen su osnovnim sredstvima neophodnim za rad: radni stolovi, kompjuteri, police za odlaganje materijala, kancelarijski materijal i sl. U objektu je smještena kotlovnica u kojoj se nalazi oko 3500 l lož ulja i 360 l dizel goriva koji se koriste kao energenti za grijanje.

Svi materijali i robe koje se odlažu i čuvaju moraju biti uredno složeni, na dovoljnoj udaljenosti od PP aparata i GRO.

A.6.BROJNOST LICA PO GRAĐEVINAMA

U okviru KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ zaposleno je 87 radnika i smješteno 172 štićenika.

A.7. OSNOVNI PODACI O MATERIJAMA KOJE SE KORISTE U TEHNOLOŠKOM PROCESU RADA SA ASPEKTA OPASNOSTI ZA NASTAJANJE I ŠIRENJE POŽARA

U objektu KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“, u ulici Nahorevska 195, Sarajevo, od zapaljivih materijala se pretežno nalazi tekstil, papir, drvo, plastični materijali, električne komponente, lož ulje i dr.

Drvo

Drvo je gorivi materijal. Njegova zapaljivost zavisi od brojnih faktora i vrste drveta. Suho drvo lakše gori od vlažnog, mekše drvo se lakše zapali od tvrdog, manji komadi će se lakše zapaliti od većih komada.

Drvo se pali prenošenjem toplote, a promjene koje nastaju na drvetu usljed djelovanja toplote mogu se podijeliti u nekoliko faza.

Pri zagrijavanju drveta na oko 200°C dolazi do hemijskih promjena uz oslobađanje toplote i temperatura raste do 250°C. Pri tim temperaturama oslobađaju se zapaljivi gasovi, koji se u zavisnosti od vrste drveta pale između 300 i 420°C i gore svijetlim plamenom čija temperatura može da dostigne do 1000°C.

Na zapaljivost drveta utiče i toplotna provodljivost koja zavisi od zapremine para u drvetu. To znači, da slaba provodljivost toplote povoljno utiče na povišenje temperature i nagomilavanje toplote. Pri sagorijevanju drveta javlja se dim, CO₂ i CO što zavisi od uslova sagorijevanja (prisustva vazduha i njegovo strujanje). Toplotna moć sagorijevanja drveta iznosi prosječno oko 17,50 MJ/kg.

Požari drveta uglavnom se gase vodom.

Papir

Zapaljivost raznog papirnog materijala je vrlo velika, a naročito kod nekih vrsta papira, koje su oplemenjene slojem polietilena kao pak papir. Papir gori svijetlim plamenom, a požarna

opasnost je naročito izražena kod papira koji se nalazi u rastresitom stanju. Ako je papir upakovan u pakete ili sabijen u rolne, onda su požarne opasnosti manje.

Tačka paljenja papira zavisi od vrste papira, gramature, stepena paljenja i dodatnih punila, a kreće se od 200°C do 550°C.

Prilikom čuvanja papira u velikim naslagama moguće je toplinsko samozagrijavanje pod određenim uslovima, a temperatura samozagrijavanja može biti oko 100°C. Djelovanjem azotne kiseline i drugih jakih oksidansa može doći do hemijskog samozapaljenja papira.

Papir se inače dobiva iz celuloze i drvenjače kao osnovnih sirovina, a pri gorenju razvija dim, CO₂ i CO što zavisi od uslova sagorijevanja. Toplotna moć sagorijevanja papira iznosi prosječno oko 16,33 MJ/kg. Požari papira se uglavnom gase vodom, prahom ABC, CO₂ i pjenom.

Plastični materijali

Plastične mase su proizvodi na bazi vještačkih organskih smola. Otpornost prema višim temperaturama zavisi im od hemijskog sastava, vrste punila i načina dobijanja. Prema ponašanju na višim temperaturama plastične mase dijelimo na termoplastične i termoaktivne. Termoplastične pod uticajem toplote prelaze u plastično stanje, a pri hlađenju ponovo očvrstnu. Termoaktivne plastične mase pod uticajem toplote prelaze prvo u plastično stanje, a zatim očvrstnu i ostaju u tom stanju stalno (ne mijenjaju čvrstoću pri ponovnom zagrijavanju i hlađenju). Termoplastične mase koje se danas koriste omekšavaju se već na 100°C, a na 150°C počinju obično da se razlažu. Neke su stabilne i do 300°C. Plastične mase na bazi polivinil-hlorida, fluoroplasti i karbomidne mase spadaju u teško zapaljive. Polietilenske i polistirolne mase su lakozapaljive. Za izradu kablova koristi se PVC masa, a to je ustvari mješavina polivinil hlorida omekšivača stabilizatora i drugi PE kablovi su na bazi polietilena i termostabilne mase. Podaci o zapaljivosti kablova sa PVC izolacijom su prilično nedefinisani ali se zna da PVC kablovi gore pri određenim uslovima, da gore veoma intenzivno i pri tome oslobađaju otrovne plinove. Na višim temperaturama PVC materije se počinju hemijski raspadati, a preko temperature od 3°C do 80°C nastaje raspadanje mase u mnogo gorivih skoro eksplozivnih ugljikovodika. Prilikom požara dolazi do oslobađanja hloro-vodonične kiseline (HCl) što stvara tamnu neprozirnu i otrovnu dimnu zavjesu. Hlorovodonična kiselina koja se javlja kao kondenzat dimnih plinova je jako koroziono sredstvo tako da može razorno da djeluje na armirano betonske i čelične konstrukcije objekta. Kod gašenja požara od PVC i drugih plastičnih materija, vatrogasci i drugi učesnici u gašenju požara mogu biti zatrovani hlorovodonikom i drugim otrovnim supstancama. Iz ovog razloga, pri gašenju požara se moraju upotrijebiti kao zaštitno sredstvo izolacioni aparati, a ne gas maske sa klasičnim cijedilom za CO₂ i CO. Pri sagorijevanju plastične mase uglavnom se razvijaju velike količine toplote (oko 37,65 MJ/kg) uz veće količine čađi i dima. Kod uskladištavanja plastičnih proizvoda, prostorije treba obezbijediti od svih izvora paljenja. Eventualne požare gasiti vodom, CO₂ i suhim prahom. Od ovih materijala je napravljena izolacija kablova jake i slabe struje.

Tekstilni materijali

To su gorive materije koje se lako zapale od iskre i lokalnog zagrijavanja (trenja), otvorenog plamena i grejnih tijela. Zapaljivost i brzina sagorijevanja tekstilnih materijala zavisi od porijekla vlakna (prirodna i vještačka vlakna), stanja u kojem se nalaze, vlage itd. Temperatura zapaljenja se kreće od 390°C do 590°C, a toplotna moć je prosječno oko 18,83 MJ/kg. Prašine tekstilnih vlakana mogu sa vazduhom graditi eksplozivne smjese. Naročito je opasan pamučnjak (pucvala) natopljen biljnim i mineralnim uljima, naftom i benzinom, jer pored toga što je lako zapaljiv može doći i do samozapaljenja pod određenim uslovima. Eventualni požar gasiti sa vodom i pjenom.

Električne instalacije

Budući da su elektro vodiči tj. njihove izolacije izrađene od gumenih i plastičnih materijala koje se lako pale, to isti također predstavljaju požarno opasne materijale. Zato ih treba čuvati od otvorenog plamena i grejnih tijela, a elektroinstalacije i uređaje treba stalno održavati u ispravnom stanju, jer se mogu zapaliti i biti uzrokom požara zbog oštećenja izolacije i preopterećenja vodiča. Varnice na el. uređajima i instalacijama mogu dati temperaturu od preko 1000°C. Elektroinstalacije i uređaje pod naponom treba gasiti samo CO₂ i suhim prahom. Osobine navedene za gumu i plastične mase važe i kod elektroinstalacija.

Lož ulje

Lož ulje je tekuće gorivo koje se koristi u i industrijskim pećima, velikim energetske jedinicama s mogućnošću predgrijavanja. Boja mu je smeđe-crna i ima karakterističan miris po ugljikovodicima. Stabilan je kod propisanih uvjeta skladištenja i upotrebe. Treba izbjegavati izvore topline, otvoreni plamen, iskrenje. Jake oksidacije izbjegavati.

Opasni proizvodi raspada: Ugljikovi oksidi (CO, CO₂), sumporov dioksid (SO₂).

Mjere za suzbijanje požara

Sredstva za gašenje požara

- PRIKLADNA: Teška zračna pjena (pjenilo na bazi alkohola) za veće požare. Suhi prah i CO₂ za manje požare.
- NE SMIJU SE UPOTREBLJAVATI: Vodeni mlaz.

Protupožarne mjere za posebne opasnosti: Ukloniti sve izvore zapaljenja, pozvati vatrogasce i policiju. Posebno voditi računa o tome da postoji opasnost od stvaranja eksplozivne smjese sa zrakom na temperaturama iznad temperature plamišta.

Posebne metode za gašenje požara: Korištenje vodene pare i vodenog spreja za hlađenje površina izloženih toplini i za zaštitu osoba. Samo osobe trenirane za protupožarnu zaštitu mogu koristiti vodeni sprej (raspršena voda).

Posebna oprema za zaštitu vatrogasaca: Samostalni uređaj za disanje s otvorenim krugom sa stlačenim zrakom (EN 137), komplet za zaštitu od isijavanja topline.

Posebne opasnosti izloženosti: Pare su teže od zraka te se zadržavaju u blizini tla i na mjestima udubljenja, mogu se raspršiti dalje od mjesta nesreće i uzrokovati eksploziju i požar.

Osobne mjere opreza: Ugrožene prostore temeljito provjetravati. Na vidljivom mjestu istaknuti znak zabrane ulaska i rad s otvorenim plamenom i uređajima koji iskrenje. Ne pušiti. Stati uz vjetar u odnosu na mjesto ispuštanja. Koristiti osobnu zaštitnu opremu.

Mjere zaštite okoliša: Utvrditi područje opasnosti i spriječiti istjecanje i izlivanje u vodotokove, kanale, drenažne sustave i tlo iskapanjem zaštitnog jarka, ograđivanjem vrećama napunjenim suhim pijeskom, zemljom ili glinom. Omogućiti dobru ventilaciju. U slučaju većih istjecanja obavijestiti nadležan MUP.

Način čišćenja i sakupljanja: Iz oštećenog spremnika pretočiti pumpom namijenjenom za upotrebu u potencijalno eksplozivnoj atmosferi u praznu cisternu – spremnik. Ukloniti ostatak sa tla koristeći adsorpcijska sredstva (piljevinu, pijesak, mineralne adsorbense ili druge inertne materijale). Otpadni materijal i uklonjeni kontaminirani površinski sloj tla staviti u spremnike i čvrsto zatvoriti, te do zbrinjavanja skladištiti u dobro prozračenim prostorijama. Predati na zbrinjavanje pravnim osobama za zbrinjavanje opasnog otpada, ovlaštenim od strane ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša.

Rukovanje

Mjere opreza: Pretakati na mjestima koja su namjenski za to uređena, uz osiguranje dovoljnog provjetravanja. Koristiti ispravnu opremu i uređaje. Poduzeti potrebne mjere zaštite od statičkog elektriciteta i uzemljiti uređaje. Ne upotrebljavati iskreći alat. Odmah ukloniti sve izvore paljenja. Sve proizvode držati daleko od izvora topline.

U radnom prostoru i u skladištu osigurati nepropustan pod postojan na otapala.

Upute za sigurno rukovanje: Zabranjeno je pušenje, te držanje hrane i pića u prostorijama u kojima se rukuje ovim proizvodima. Obvezno je nošenje propisanog radnog odijela, zaštitnih rukavica i naočala. Osobnu odjeću treba držati odvojeno od radne odjeće i radnog mjesta.

Skladištenje: tehničke mjere i uvjeti skladištenja

Prikladni: Skladištiti u propisno izvedenim i dobro zatvorenim spremnicima, koji su opremljeni mehanizmom za osiguranje provjetravanja i održavanja odgovarajuće temperature. Osigurati prihvatne tankvane ispod samostojećih spremnika.

Izbjegavati: Skladištenje u prostoru s drugim hemikalijama, posebno onima koje su zapaljive. Ne upotrebljavati iskreći alat ili opremu.

Ambalažni materijali

Preporučeni: Izvorni i originalni od strane proizvođača cisterne/spremnik.

Neprikladni: Nije dopušteno pretakati u druge spremnike, zamjenske, oštećene ili neadekvatne

Mjere za pružanje prve pomoći

Nakon udisanja: Unesrećenu osobu izvesti na svjež zrak i staviti u poluležeći položaj.

U slučaju nesvjestice prebaciti ozlijeđenu osobu u bolnicu, u bočnom položaju, pazeći na prohodnost dišnih putova. Ukoliko osoba ne diše ili otežano diše dati joj umjetno disanje i/ili primijeniti masažu srca i odmah potražiti liječničku pomoć.

Nakon dodira s kožom: Svući natopljenu odjeću i obuću, a mjesta dodira ispirati temeljito vodom i sapunom barem 15 – 20 minuta. U slučaju pojave crvenila potražiti savjet liječnika

Nakon dodira s očima: Čistim prstima raširiti kapke i ispirati tekućom vodom barem 15 – 20 minuta. U slučaju pojave jakog crvenila, pečenja ili suženja potražiti pomoć okuliste.

Nakon gutanja: NE izazivati povraćanje! Može izazvati oštećenje pluća! Staviti unesrećenu osobu u poluležeći položaj i prevesti u bolnicu

A.8.PREGLED SKLADIŠTA ZAPALJIVIH TEKUĆINA, GASOVA I DRUGIH OPASNIH MATERIJA PO KOLIČINAMA I VRSTAMA

U objektu je smještena kotlovnica u kojoj se nalazi oko 3500 l lož ulja i 360 l dizel goriva koji se koriste kao energenti za grijanje.

A.9. PREGLED OPASNIH ZONA KOJE MOGU BITI UGROŽENE OD NASTAJANJA TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE ILI POŽARA

U objektu nema opasnih zona koje mogu biti ugrožene od nastajanja tehnološke eksplozije ili požara, uz pridržavanje svih zakonskih i podzakonskih mjera zaštite od požara (naglašeno za prostor kotlovnice).

Zone opasnosti od izbijanja požara za skladišta zapaljivih tečnosti su određene tehničkim propisima o izgradnji postrojenja za zapaljive tečnosti te o uskladištavanju i pretakanju zapaljivih tečnosti.

Zona “I” obuhvata:

unutrašnjost rezervoara i betonskog korita odnosno komore ukoliko postoje, okno iznad ulaznog otvora rezervoara, okno u kome su smješteni priključci za punjenje (ako su locirani odvojeno), automat za punjenje, mjerač protoka, armaturu i ostalu opremu koja čini cjelinu uređaja za punjenje.

Zona “II” obuhvata:

- 1) prostor oko okna ulaznog otvora podzemnog rezervoara, okna u kome su smješteni priključci za punjenje (ako su locirani odvojeno), odušnog cjevovoda i ventila, poluprečnika 3 m mjereno horizontalno i visine 1 m iznad odnosnog okna, odušnog cjevovoda i ventila mjereno od tla;
- 2) prostor oko automata za istakanje goriva odnosno otvora za istakanje auto-cisterne, poluprečnika 2,5 m mjereno horizontalno i visine 1 m iznad tog automata odnosno otvora mjereno od tla;
- 3) prostor oko otvora za punjenje pogonskih rezervoara motornih vozila koja se snabdijevaju gorivom na stanici i pokretnih sudova za ulje za loženje, poluprečnika 1 m mjereno horizontalno i visine 1 m iznad otvora mjereno od tla;
- 4) prostoriju objekta za smještaj zaposlenog osoblja u kojoj se drže zapaljive tečnosti grupa I, II i III.

Zona “III” obuhvata:

prostor iznad okolnog terena, širine 5 m mjereno horizontalno od ivice zone “II” i visine 0,5 m mjereno od tla.

U navedenim zonama zabranjeno je obavljanje svih radnji koje bi mogle dovesti do paljenja para zapaljivih tečnosti i gasova kao:

- držanje i upotreba alata, uređaja i opreme sa ručnim, mehaničkim, pneumatskim, rotirajućim i sl. pogonom i pokretanjem, koji mogu prouzrokovati iskru ili na drugi način oslobađati toplinu,
- pušenje i upotreba otvorene vatre u bilo kom obliku,
- držanje oksidirajućih, reaktivnih ili samozapaljivih tvari,
- odlaganje zapaljivih i drugih tvari koje nisu namijenjene tehnološkom procesu,
- pristup vozilima koja pri radu mogu iskriti,
- nošenje odjeće i obuće koja se može nabiti opasnim nabojem statičkog elektriciteta, npr. sintetska odjeća i obuća bez antistatičke preparacije i sl
- uporaba uređaja i opreme koji nisu propisno zaštićeni od statičkog elektriciteta ako na njima postoji mogućnost nabijanja opasnog naboja statičkog elektriciteta.
- postavljati nadzemne električne vodove i sl.
- za alat, uređaje i opremu mora postojati dokaz o mogućnosti korištenja u zoni opasnosti.

U zonama, na vidnim mjestima moraju se postaviti natpisi kojima se upozorava na zabrane koje su naprijed navedene.

Pri vršenju radova u zonama, osim redovnog tekućeg održavanja, korisnik postrojenja mora preduzeti propisane sigurnosne mjere.

Izvođenje električnih instalacija u zonama I i II vrši se u skladu sa tačkom 8, a u zoni III u skladu sa tačkom 11 Propisa o električnim postrojenjima na nadzemnim mjestima ugroženim od eksplozivnih smješa (Dodatak "Službenog lista SFRJ", br. 18/67), koji su sastavni dio Pravilnika o električnim postrojenjima na nadzemnim mjestima ugroženim od eksplozivnih smješa ("Službeni list SFRJ", br. 18/67 i 28/70) kao i BAS EN IEC 60079-14 – Protiveksplozijska zaštita. Zahtjevi za električne instalacije i uređaje u prostorima ugroženim od eksplozivne atmosfere (osim rudnika).

Vozila koja imaju motor sa unutrašnjim sagorijevanjem mogu se upotrebljavati na pretakalištu samo ako na izduvnim cijevima imaju atestiran hvatač varnica.

A.10.PREGLED TEHNOLOŠKIH MJESTA GDJE POSTOJI VJEROVATNOĆA ZA NASTAJANJE I ŠIRENJE POŽARA

U prostoru ne postoje opasna tehnološka mjesta gdje postoji vjerovatnoća za nastajanje i širenje požara uz striktno poštivanje zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti zaštite od požara i dobrom organizacijom aktivnih i pasivnih mjera zaštite od požara (naglašeno za prostor kotlovnice).

Kotlovnica je smještena na rubnom dijelu objekta sa ulazima sa vanjske i strane objekta. Kotlovnica ima sljedeće karakteristike: Kotlovsko postrojenje u objektu čine dva kotla tipa EMO-Celje tip SVN 500 snage 500 kW sa plamenikom RIELLO tip RL 28-38-50.

Uljna instalacija se sastoji od:

- Filtera za ulje
- Cjevovoda polaznog i povratnog voda
- Sezonskog spremnika goriva zapremine 3,5 m³

Toplovodna instalacija se sastoji od:

- ✓ Toplovodni kotao sa gorionikom
- ✓ Proizvođač: Firma „EMO Celje“-SlovenijaTip: ORION-240 o Nazivni toplotni učin: Q=582 kW
- ✓ Osnovno gorivo: EL Lož ulje
- Cirkulacione pumpe;
- Pumpa za zaštitu kotla od preniske temperature;
- Orvorena ekspanziona posuda;
- Elektromotorni regulacioni ventili;
- Odzračni lonci;
- Razdjeljivači;
- Radijatori;
- Bojler za pripremu sanitarne vode;
- Omekšivač vode;
- Mjerna i sigurnosna zaporna armatura.

Prema Glavnom projektu mašinskih i elektro instalacija u kotlovnici je predviđeno da se postave 2 komada S 6 PP aparata, CO₂ - 2 aparata, S9 1 aparat, S 50 - 1 aparat, sanduk sa pijeskom zapremine 0,25 m³ – 1 komad, lopata – 1 komad.

Takođe je prema projektu predviđena i hidrantska mreža za kotlovnici, dimenzionirana na ulazu u istu. Na vratima koja predstavljaju izlaz postavlja se jasno uočljivo upozorenje trajne izvedbe: „IZLAZ!“.

Stručno mišljenje: Ekspanziona posuda je posuda pod pritiskom izrađena od konstruktivnog čelika. Spajanje je izvršeno zavarivanjem. Ekspanziona posuda ima funkciju da prihvati povećanje pritiska na sebe i vrši uravnoteženje pritiska u sistemu. Ekspanziona posuda je smještena u potkrovlju objekta tj. na najvišoj tački sistema centralnog grijanja. Zapremina posude je 300 litara.

Prema svojoj namjeni posuda ne predstavlja veliku opasnost za nastajanje požara i eksplozije, ali s obzirom na starost objekta i zastarijeli sistem centralnog grijanja preporučuje se da se konstrukcija zaštiti ekspandirajućim protivpožarnim premazom.

Uzimajući u obzir starost objekta i položaj posude (iznad prostorija u kojima borave osobe) preporučuje se provjera statičke stabilnosti posude na nosačima kao i eventualno izmještanje posude u slučaju da se bude uvodio novi sistem grijanja.

Uzrok požara mogu biti i neispravne električne instalacije ili uređaji, pušenje, samozapaljenje, a požar može nastati i djelovanjem otvorenog plamena, djelovanjem toplote, samozapaljenjem materijala, udarom groma, pojavom zemljotresa i sl.

Prateće instalacije koje mogu biti uzrok požara:

- neispravne el. instalacije,

Kod povećanog broja klima uređaja može doći do preopterećenja elektroinstalacija što može izazvati zagrijavanje kablova preko dozvoljenih granica, a samim time do topljenja izolacije i zapaljenja instalacije.

A.11.POUZDANOST SISTEMA ZA ZAGRIJAVANJE PROSTORA ILI PRIPREMU TEHNOLOŠKE PARE, VODE ILI DRUGOG MEDIJA KOJI MOŽE DOVESTI DO OPASNOSTI ZA NASTAJANJE I ŠIRENJE POŽARA

Potrebna toplotna snaga za zagrijavanje poslovnog objekta i pripremu tople sanitarne vode iznosi približno Q= 1000 kW i ta energija se obezbjeđuje sa dva toplovodna kotla toplotnog učina Q= 500 kW. Zagrijavanje prostorija je sistemom centralnog toplovodnog grijanja. Topla voda se proizvodi u kotlovnici i cijevnim vodovima (razvodni sistem tople vode 90/70°C, izvodi se kao dvocijevni) se razvodi do grijaćih tijela – gusanih radijatora, koji se nalaze u svakoj prostoriji objekta.

Grijanje u objektu je izvedeno kao centralno radijatorsko grijanje.

Napomena:

Prilikom izlaska iz objekta uposlenik svaki radnik u svojoj radnoj prostoriji, poslije završenog rada i prije napuštanja objekta i prostorije, dužan je isključiti sve električne aparate.

A.12. POUZDANOST I VRIJEME EKSPLOATACIJE TEHNOLOŠKOG POSTROJENJA I GRAĐEVINA OBZIROM NA OPASNOSTI OD NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA

Građevine su starije gradnje, ali pojedini sistemi su doživjeli rekonstrukciju te poboljšanja. Građevine su u upotrebi svakim danom 24 sata dnevno. Kod izgradnje i rekonstrukcije objekta korišteni su standardni materijali, koji ne gore niti pomažu gorenje, što znatno umanjuje mogućnost izbijanja i širenja požara. Objekat je izgrađen uz maksimalnu primjenu građevinskih materijala koji posjeduju zadovoljavajuće požarne karakteristike, odnosno korišteni su vatrootporni materijali kao što su beton i armirani beton, opeka, malter, keramičke pločice i staklo. Objekat je lociran tako da je ostvarena dobra saobraćajna veza sa pristupnim putevima.

A.13. STANJE GRAĐEVINSKOG DIJELA GRAĐEVINE I IZOLACIJSKOG MATERIJALA SA ASPEKTA OPASNOSTI ZA NASTAJANJE I ŠIRENJE POŽARA

Stanje građevinskog dijela te izolacijskog materijala jedni su od pokazatelja opasnosti od požara određenih objekata. Požarne karakteristike objekta (konstrukcije) i ugrađenih materijala utiču na stepen otpornosti objekta na požar. Vrijeme trajanja otpornosti objekta / građevinskih elemenata na požar naziva se vatrootpornošću, a izražava u minutama (npr. 30, 60, 90 itd). Objekti u kojima su prilikom izgradnje ugrađene materije određene otpornosti na požar te visoku temperaturu imaju veću požarnu otpornost što je definisano i zakonskom regulativom.

Objekat je armirano betonska skeletna konstrukcija sa odgovarajućim armirano betonskim zidovima, ispunjena skeleta je od opeke. Unutrašnja obrada podova je prema namjeni od drveta, kamena raznih vrsta, keramičkih pločica. Obrada zidova i plafona je od maltera bojenih disperzionim bojama. Pojedini zidovi od opeke i betona su malterisani i obrađeni. Fasadna obrada je na jednom dijelu od kamenih ploča a na drugom dijelu malterisana.

A.14. PREGLED POŽARNIH SEKTORA PO GRAĐEVINAMA

Uzimajući u obzir dispoziciju i građevinske karakteristike objekta, proces rada, namjenu prostorija i uređaja u objektu, materije koje učestvuju u procesu rada, način širenja požara, požarni rizik i materijalne vrijednosti objekta i uređaja, treba izvršiti definisanje požarnih sektora kao granica širenja požara. Analiza gorivih materijala koji se mogu naći u ovim prostorima ukazuje na to da u slučaju požara može doći do sagorijevanja materijala kao što je papir, tekstil, razne zavjese, podne tekstilne podloge, namještaj, elektronički uređaji,

elektroinstalacije i dr., pri čijem sagorijevanju može da dođe do razvijanja većih količina dima.

Stepen ugroženosti objekta dat je u JUS U. J1. 240. Prema ovom standardu objekti mogu imati sljedeće stepene otpornosti:

- I stepen – bez otpornosti
- II stepen – mala otpornost
- III stepen – srednja otpornost
- IV stepen – veća otpornost
- V stepen – velika otpornost

Na osnovu člana 6. Pravilnika o zaštiti od požara građevina za javnu upotrebu ("Sl. novine FBiH", broj: 86/11) **bez sistema za dojavu požara površina požarnog sektora može iznositi do 1000 m².**

U Tabeli 2. navedena je maksimalna površina požarnog sektora u zavisnosti od toga da li je ugrađen sistem za ranu prevenciju i dojavu požara.

Tabela 2. Maksimalna površina požarnog sektora građevina za javnu upotrebu

Namjena objekta	Bez sistema za dojavu od požara	Sa sistemom za dojavu od požara	Sa sistemom za dojavu od požara i sistemom za gašenje požara
Građevine za javnu upotrebu	1000 m ²	2000 m ²	4000 m ²

Na osnovu navedenog Pravilnika i proračuna požarnog opterećenja je podijeljen objekat na požarne sektore.

A.15.PREGLED INTERNIH PROTIVPOŽARNIH PUTEVA I PRISTUPA ZA VATROGASNA VOZILA

Uslovi koje moraju zadovoljavati vatrogasni pristupi do građevina ili objekata kako bi se vatrogasnoj tehnici omogućio dohvat otvora na vanjskim zidovima radi spašavanja osoba i gašenja požara definisani su Pravilnikom o uslovima za vatrogasne pristupe i prolaze za stambene i druge zgrade i objekte i za sve prostore koji se smatraju građevinama („Sl. novine FBiH“ broj 70/12). Članom 10. navedenog Pravilnika propisano je da ravni vatrogasni prilaz predviđen za jednosmjerno kretanje vatrogasnih vozila treba biti širine najmanje 3 m, a Član 13. nalaže da širina površine planirane za operativni rad vatrogasnih vozila postavljenih paralelno s vanjskim zidovima građevine, treba biti najmanje 5,5 m za građevine visine do 40 m.

Gledajući situacijski raspored možemo konstatovati da je predmetni objekat smješten na središnjem dijelu parcele, te je okružen internim saobraćajnicama koje su locirane sa dvije strane, osim toga postoji slobodan prostor oko objekta gdje je omogućen pristup vatrogascima u slučaju gašenja požara.

Naselje je urbanog karaktera, stambeni i privredni objekti uglavnom su sa dovoljno širokim pristupom. Putevima na cijelom području Općine može se prići vatrogasnom tehnikom do svakog naselja i svih objekata. Nagibi su mali (ispod 10%).

Napomena:

Prolazne površine kao što su: hodnici, ulazi, izlazi i slično moraju biti uvijek prohodni i dobro osvijetljeni. Prilazne puteve za vatrogasna vozila treba uvijek držati spremne i pristupačne. Ukoliko se vrši raskopavanje ovih puteva treba ih odgovarajućim sredstvima svakodnevno osposobljavati za prolaz vatrogasnih vozila.

A.16.PREGLED GASNIH INSTALACIJA, INSTALACIJA ZAPALJIVE TEKUĆINE, VODOVODA, HIDRANTSKE MREŽE I SISTEMA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

Gasne instalacije

Instalacija gasa nije izvedena u objektu.

Instalacija zapaljive tekućine

Instalacije zapaljive tekućine nisu ugrađene niti se predviđaju za ugradnju.

Hidrantska mreža

Za predmetni objekat je izvedena unutrašnja i vanjska hidrantska mreža. Snadbijevanje vodom za potrebe gašenje požara vrši se iz gradske vodovodne mreže. Javni vodovodni sistem je izveden u svim dijelovima Općine. Objekat je u sistemu javne vodoopskrbe koju sprovodi i nadzire KJKP Vodovod i Kanalizacija Sarajevo, s obzirom da se radi o uređenom i cirkularnom sistemu vodoopskrbe time je snadbijevanje vode konstantno i pod ujednačenim pritiskom bez prekida u dotoku (osim u terminima servisiranja mreže koje mora biti propisno najavljeno par dana prije izvođenja).

Instalacija sistema tehničke zaštite (protuprovala, vatrodojava i videonadzor)

U objektu su izvedeni sistemi tehničke zaštite koji uključuje protuprovalu, vatrodojavu i videonadzor. Objekat je pod tehničkom zaštitom angažovane Agencije za zaštitu ljudi i imovine i stanje u objektu prati se 24h. Agencija je dužna obaviti dojavu u slučaju bilo kakvog iznenadnog događaja ili protupravnog djelovanja trećih osoba.

Instalacija telefona

U objektu je ugrađena telefonska priključnica.

U slučaju požara pozivom na broj 123 moći će se na brz i jednostavan način uspostaviti veza s dežurnom službom vatrogasne jedinice preko mobilnog telefona.

Napomena:

Ispravnost i funkcionalnost instalacija koje su u objektu izvedene (elektroinstalacije, instalacije sistema tehničke zaštite i slično) potrebno je redovno ispitivati i o izvršenom ispitivanju i provjeri voditi urednu evidenciju.

A.17.STANJE VODOOPSKRBE

Javni vodovodni sistem je izveden u svim dijelovima Općine. Obzirom da se radi o uređenom i cirkularnom sistemu vodoopskrbe, snabdijevanje vodom je konstantno i pod ujednačenim pritiskom bez prekida u dotoku (osim u terminima servisiranja mreže koje mora biti propisno najavljeno par dana prije izvođenja).

A.18.SITUACIJSKI RASPORED GRAĐEVINA, INTERNIH I VANJSKIH PUTEVA

K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ se nalazi u ulici Nahorevska 195, Sarajevo. Objekat se nalazi na terenu miješane konfiguracije djelomično ravnom a djelomični pod nagibom pristupa mu se sa ulice Nahorevska 192. Posmatrano sa aspekta makrolokacije, položaj objekta na ovom lokalitetu omogućava solidnu saobraćajnu vezu sa ostalim dijelovima grada. Objekat ima osnovu u obliku slova “U”.

Na svim ostalim stranama objekat ima niz otvora, putem kojih je moguća kvalitetna intervencija. Manipulativni prostor ispred objekta je zadovoljavajućih dimenzija sa svih strana. Objekat je spratnosti S+P+2, prateći objekat kuća za radno okupacionu terapiju je spratnosti S+1+PK.

Objekat je udaljen 3 km od stambeno-poslovne zone grada sa dobro razvijenom infrastrukturom.

S obzirom da su gradske saobraćajnice dobro održavane, može se konstatovati da je moguća brza intervencija i kvalitetan pristup vatrogasnih vozila u slučaju požara. Susjedni objekti su propisno udaljeni.

Prolazne površine kao što su: hodnici, ulazi, izlazi i sl. moraju biti uvijek prohodni i dobro osvijetljeni. Prilazne puteve za vatrogasna vozila treba uvijek držati spremne i pristupačne. Ukoliko se vrši raskopavanje ovih puteva treba ih odgovarajućim sredstvima svakodnevno osposobljavati za prolaz vatrogasnih vozila.

A.19.SPRATNOST GRAĐEVINA

K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ se nalazi u ulici Nahorevska 195, Sarajevo. Objekat je spratnosti S+P+2, prateći objekat kuća za radno okupacionu terapiju je spratnosti S+1+PK.

A.20.ORGANIZACIJA VATROGASNE SLUŽBE ZA ZAŠTITU OD POŽARA I UDALJENOST OD SUSJEDNIH PROFESIONALNIH I DOBROVOLJNIH VATROGASNIH BRIGADA

Kanton Sarajevo nije svojom Odlukom o zaštiti od požara obavezao K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ da formira vlastitu vatrogasnu jedinicu.

Kompletna operativna zaštita od požara na području Kantona Sarajevo rješava se preko Profesionalne vatrogasne brigade Kantona Sarajevo (PVB Kantona Sarajevo) i dobrovoljnih vatrogasnih društava.

K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ u slučaju požara većih razmjera poziva u pomoć vatrogasne jedinice i to:

Profesionalna vatrogasna brigada Kantona Sarajevo

Ova jedinica se prva poziva i ista djeluje kao prva udarna grupa i nalazi se u ulici Fehima efendije Čurčića 1, Sarajevo na udaljenosti od oko 4,7 km od objekta u kojem se nalazi K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“.

Ova jedinica raspolaže sa dovoljnim brojem vatrogasaca i stalnim dežurstvom, te vatrogasnom tehnikom za gašenje svih klasa požara koji se mogu javiti na objektu.

Može se računati, obzirom na lokaciju i mobilnu gotovost da ove jedinice nakon prijema požara mogu djelovati na objektu u roku od 14 minuta.

U slučaju većeg požara PVB Kantona Sarajevo sama poziva u ispomoć druge vatrogasne jedinice koje se nalaze na području Kantona.

Ove jedinice raspolažu sa dovoljnim brojem vatrogasaca i stalnim dežurstvom, te vatrogasnom tehnikom za gašenje svih klasa požara koji se mogu javiti u prostoru. Taktičko sadejstvo vatrogasnih brigada koje su pristigle na mjesto požara u prvom i drugom pozivu ostvaruje se pod komandom komandira PVB Kantona Sarajevo kao rukovodioca akcijom gašenja (ukoliko se komandiri brigada drugačije ne dogovore).

Ako rukovodilac akcijom gašenja požara nije u stanju da sam ostvaruje potpunu koordinaciju rada svih brigada koje učestvuju u akciji, formirat će se operativni štab.

Operativni štab

Operativni štab organizuje i obezbjeđuje uspješan rad svim brigadama i ujedno predstavlja centar veza na licu mjesta i van njega.

U sastav Operativnog štaba ulazi:

- Komandant štaba CZ ili lice koje on ovlasti;
- Rukovodilac akcijom gašenja;
- Odgovorno lice za poslove zaštite od požara u objektu;
- Direktor;
- Stručna lica Elektrodistribucije i Vodovoda (po potrebi).

Komandni punkt Operativnog štaba treba da ima vezu (telefon, mobitel ili radio veza) sa općinskim operativnim centrom CZ.

Operativni štab vrši procjenu nastale situacije i poduzima konkretne mjere za sprovođenje akcije gašenja i evakuacije ugroženih lica. Mjesto štaba akcije gašenja i evakuacije ugroženih lica određuje rukovodilac operativnog štaba, zavisno od mjesta i razvoja požara.

Taktičko sadejstvo pri izbijanju požara obuhvata općenito tri nove faze rada:

1. Izviđanje požara sa postavljanjem vatrogasne tehnike
2. Spašavanje ugroženih osoba
3. Gašenje požara

Akcija izviđanja požara vrši se u cilju neposrednog dejstva za akciju spašavanja i postavljanja vatrogasne tehnike.

Sa vatrogasnom tehnikom nije poželjno vršiti manevre u blizini objekta koji gori, sve dok se ne utvrdi stvarno stanje objekta koji gori. Vozila treba postaviti na takvom rastojanju da budu bezbjedna od mogućeg rušenja objekta, kao i sigurna od toplote isijavanja.

A.21.PREGLED SISTEMA TELEFONSKIH I RADIO VEZA (AKO POSTOJI)

U objektu je izvedena fiksna telefonija, a sistem bežične telefonije (mobitel) omogućuje komunikaciju van fiksne mreže.

Tabela 3.Sistem telefonske veze (važniji brojevi telefona)

NAZIV ORGANA	POZIV NA TELEFON
Direktor	06__/___/___
Odgovorno lice za poslove zaštite od požara	06__/___/___
Policija	122
Vatrogasci	123
Centar za obavještanje i uzbuđivanje	121
Stanica hitne pomoći	124
Elektrodistribucija	080 020 133
KJKP Vodovod i kanalizacija	033 210 707

A.22.PREGLED FIZIČKO-TEHNIČKE ZAŠTITE

U poslovnom prostoru su izvedeni sistemi tehničke zaštite koji uključuje protuprovalu, vatrodjave i videonadzor. Objekat je pod tehničkom zaštitom angažovane Agencije za zaštitu ljudi i imovine i stanje u objektu prati se 24h.

A.23.PREGLED ZALIHA ZA OPSKRBU VODOM ZA GAŠENJE POŽARA (BAZENI I SL. AKO POSTOJE)

U objektu ne postoje zalihe za opskrbu vodom za gašenje požara.

A.24.RASPORED I SMJEŠTAJ OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA

Prenosni aparati za gašenje požara predviđeni su za gašenje požara u njegovom začetku. Aparate treba smjestiti na vidna mjesta gdje neće biti blokirani, zaklonjeni od materijala ili

podložni oštećenjima. Uz aparat za gašenje požara, moraju biti upadljivo istaknuta uputstva za rukovanje. Redovni periodični pregled, odnosno kontrola uređaja za gašenje požara vrši se prema uputstvu proizvođača. Potreban broj i raspored aparata određen je na osnovu požarnog opterećenja i površine objekta i dat je u poglavlju B.

A.25. BROJ PROFESIONALNIH I DOBROVOLJNIH VATROGASNIH BRIGADA I RADNIKA STRUČNO OSPOSOBLJENIH ZA GAŠENJE POŽARA

Grad Sarajevo nije svojom Odlukom o zaštiti od požara obavezao K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ da formira vlastitu vatrogasnu jedinicu.

Kompletna operativna zaštita od požara na području Kantona Sarajevo rješava se u sklopu postojećih Profesionalnih vatrogasnih jedinica Kantona Sarajevo i dobrovoljnih vatrogasnih društava.

U slučaju požara većih razmjera K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ poziva u pomoć vatrogasne jedinice iz tačke A.20.

Odgovorno lice za obavljanje poslova zaštite od požara imenuje direktor.

Svi zaposlenici moraju redovno pohađati Obuku iz oblasti zaštite od požara i zaštite na radu o čemu se treba voditi evidencija kod Stručne osobe za poslove zaštite od požara. Zakonska je obaveza obuku zaposlenika iz oblasti zaštite od požara izvršiti svake dvije godine (Zakon o zaštiti od požara i vatrogastvu „Službene novine Federacije BiH“, broj 64/09, Član 128.)

A.26. POŽARNO OPTEREĆENJE PO GRAĐEVINAMA

Prema standardu JUS J.1.030. od 1976. god. ukupno požarno opterećenje daje računsku vrijednost toplotne energije jednog objekta - požarnog sektora, koja se može osloboditi u požaru. Ukupno požarno opterećenje se označava simbolom „Z“ a izražava se u GJ.

Specifično požarno opterećenje je izraženo toplotom koja se može razviti u jednom objektu - požarnom sektoru, svedeno je na 1 m² površine. Specifično požarno opterećenje se označava simbolom „Pi“, a izražava se u GJ/m².

Kod računanja požarnog opterećenja u račun ulaze svi gorivi materijali u smislu standarda JUS U. J1. 020. koji su sastavni dio zgrade, instalacija, opreme i materijala za koje je zgrada namjenski izgrađena (tehnologija rada).

Razlikujemo tri grupe specifičnih opterećenja:

- Nisko opterećenje do 1 GJ/m²
- Srednje požarno opterećenje 1-2 GJ/m²
- Visoko požarno opterećenje, preko 2 GJ/m²

Požarno opterećenje (ukupno i specifično) je izračunato tj. procijenjeno prema citiranom standardu, i stručnoj literaturi zavisno od namjene objekta, a potreban broj vatrogasnih aparata je određen prema proizvođačkim tabelama, zavisno od:

- specifičnog požarnog opterećenja (Pi);
- površine objekta ili prostorije (S);
- klasa požara (A, B, C, D, F);

- broja radnika i njihove obučenosti u rukovanju mobilnom opremom;
- rasporeda prostorija u objektu;
- tehničkih propisa za specifične objekte.

A.27.STANJE SLUŽBE ZA PRUŽANJE PRVE POMOĆI OZLIJEĐENIM U GAŠENJU POŽARA (AKO JE ORGANIZIRANA U PRAVNOM LICU)

U slučaju da u požaru ima ozlijeđenih osoba ili ako se zbog veličine požara očekuju ozljede gasilaca ili drugih osoba, u akciju se uključuje ekipa Hitne medicinske pomoći, koju sačinjava jedan liječnik, medicinski tehničar i vozač sa vozilom prve pomoći.

Tabela 4. Broj telefona – Hitna medicinska pomoć

ORGANIZACIJA	TELEFON
HITNA MEDICINSKA POMOĆ	124

Do dolaska ekipa Hitne medicinske pomoći, pomoć povrijeđenim osobama pružit će zaposlenici koji su i osposobljeni za pružanje prve pomoći.

A.28.PREGLED REGISTROVANIH POŽARA SA UZROCIMA NASTAJANJA U ZADNJIH 10 GODINA

Do sada u objektu K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ nije bilo registrovanih požara niti situacija koje bi prouzročile požar.

B. STRUČNA OBRADA PODATAKA

B.1. O PRIMIENJENIM PROPISIMA I KORIŠTENIM METODAMA U ORGANIZACIJI ZAŠTITE OD POŽARA U PRAVNOM LICU

Pri izradi dokumenata iz ZOP-a i u organizaciji zaštite od požara za K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ primjenjene su smjernice austrijske norme TRVB 100, 125 i 126, EUROALARM, kao i sva važeća zakonska akta i pravilnici koji regulišu oblast zaštite od požara u Federaciji BiH.

K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ je donio Opći akt organizacije (Pravilnik o zaštiti od požara), a na osnovu njega i drugih zakonskih akata je urađena Procjena ugroženosti od požara za objekat i Plan zaštite od požara. Iz predloženih tehničko-tehnoloških mjera za unapređenje zaštite od požara i iz stavova navedenih u zaključku procjene ugroženosti urađen je daljni ustroj zaštite od požara i eksplozije.

B.2. LOKACIJI, PRILAZNIM PUTEVIMA I UDALJENOSTI PROFESIONALNE VATROGASNE JEDINICE

Objekat KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ nalazi se u ulici Nahorevska 195 u općini Centar, Sarajevo. Dom Nahorevo smješten je na površini od 25.000m² sa preko 3.600m² poslovno – stambenog prostora. Dom Nahorevo sastoji se iz dvije građevine, objekat 1 – spratnosti Po +P + 2S i objekat 2 – Kuća za radno okupacionu terapiju. Optimalni kapacitet stambenog prostora je 254 mjesta.

Objekti su izgrađeni uz primjenu građevinskih materijala koji posjeduju dobre požarne karakteristike, odnosno korišteni su vatrootporni materijali kao što su kamen, opeka, beton i armirani beton, malter, keramičke pločice i staklo. Objekat je lociran tako, da je ostvarena dobra saobraćajna veza do same lokacije. Širina prilaznih puteva omogućava nesmetan prilaz vatrogasnih vozila, a takođe ispunjava i uslove izdržljivosti opterećenja vatrogasnih vozila. U gradu postoji organizovana Profesionalna vatrogasna brigada Kantona Sarajevo koja je osposobljena za gašenje svih klasa požara, koji se mogu javiti u predmetnim objektima.

U slučaju požara potrebno je uzbuniti i pozvati u pomoć vatrogasne jedinice i to:

Profesionalna vatrogasna brigada Kantona Sarajevo

Ova jedinica se prva poziva i ista djeluje kao prva udarna grupa i nalazi se u ulici Fehima efendije Čurčića 1, Sarajevo na udaljenosti od oko 4,7 km od objekta u kojem se nalazi K.JU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“.

Ova jedinica raspolaže sa dovoljnim brojem vatrogasaca i stalnim dežurstvom, te vatrogasnom tehnikom za gašenje svih klasa požara koji se mogu javiti na objektu.

Može se računati, obzirom na lokaciju i mobilnu gotovost da ove jedinice nakon prijema požara mogu djelovati na objektu u roku od 14 minuta.

U slučaju većeg požara PVB Kantona Sarajevo sama poziva u ispomoć druge vatrogasne jedinice koje se nalaze na području Kantona.

Ove jedinice raspolažu sa dovoljnim brojem vatrogasaca i stalnim dežurstvom, te vatrogasnom tehnikom za gašenje svih klasa požara koji se mogu javiti u prostoru. Taktičko

sadejstvo vatrogasnih brigada koje su pristigle na mjesto požara u prvom i drugom pozivu ostvaruje se pod komandom komandira PVB Kantona Sarajevo kao rukovodioca akcijom gašenja (ukoliko se komandiri brigada drugačije ne dogovore).

Općenito se može zaključiti, obzirom na karakter objekta i njegovu makro i mikro lokaciju, te mogućnost prolaza i prilaza za vatrogasnu tehniku, da je lokacija poslovnog objekta povoljna sa stanovišta zaštite od požara.

B.3.NAMJENI GRAĐEVINE, TEHNOLOŠKOM POSTUPKU I OPASNOSTIMA KOJE PROIZILAZE IZ NAMJENE GRAĐEVINE I TEHNOLOŠKOG POSTUPKA

Osnovna djelatnost Doma je socijalno, zdravstveno zbrinjavanje odraslih tjelesno invalidnih osoba sa trajnim smetnjama u fizičkom ili psihičkom razvoju, duševno oboljelih i hronično bolesnih osoba, te osoba sa specifičnim oboljenjima ukoliko ne postoje osnovni uslovi za smještaj u vlastitoj ili drugoj porodici, a nije im neophodno bolničko liječenje ili je ono završeno.

U glavnoj građevini te u pratećim građevinama od tehnoloških procesa rada koji mogu uzrokovati požar te pospiješiti njegovo širenje imamo:

- Procese rada u kotlovnici;
- Procese rada u radioni za servis vozila i drugih uređaja;
- Procese rada u vešeraju;
- Procese rada u kuhinji.

U objektu ne postoje opasna tehnološka mjesta gdje postoji vjerovatnoća za nastajanje i širenje požara uz striktno poštivanje zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti zaštite od požara i dobrom organizacijom aktivnih i pasivnih mjera zaštite od požara (naglašeno za prostor kotlovnice).

Uzroci požara ili eksplozije mogu biti sljedeći:

- ljudski faktor, zbog neznanja i sl.,
- tehnički kvar, zbog tvorničke greške nekog uređaja ili dijela opreme odnosno dotrajalosti opreme i uređaja
- neispravnost instalacija u objektu (električnih instalacija, plinskih instalacija i sl.)
- nepropisni postupci rada, kao što je rad s otvorenim plamenom bez prethodno poduzetih mjera sigurnosti,
- nemar i nedisciplina, kao što su pušenje i nekontrolirano odbacivanje opušaka,
- mogući prijenos požara sa susjednih objekata ili prostora.

Treba predvidjeti sljedeće osnovne mjere zaštite od požara:

- otpornost protiv požara nosive konstrukcije građevine,
- formiranje požarnih sektora, kako bi se u određenom vremenu (ovisno o otpornosti protiv požara nosivih konstrukcija i pregrada koje formiraju) spriječio prijenos požara s jednog dijela građevine u drugi,
- sprječavanje širenja dima i požara putevima izlaženja iz građevina.

U slučaju da je potrebno izvršiti evakuaciju istu treba učiniti bez panike i na način kako je to definisano u Planu evakuacije i Pravilniku zaštite od požara.

Može se zaključiti da namjena prostora i tehnološki postupak ne izazivaju opasnost za nastajanje i širenje požara.

B.4. NAČINU EVAKUACIJE I SPAŠAVANJU LICA KOJA RADE I BORAVE U GRAĐEVINAMA

B.4.1. IZLAZNI PUTEVI IZ GRAĐEVINE U SLUČAJU POŽARA

Tačkama 4. i 5. člana 6. Uredbe o tehničkim svojstvima koje građevine moraju zadovoljavati u pogledu sigurnosti te načinu korištenja i održavanja građevine (Sl. novine FBiH br. 29/07) određeno je da građevina mora biti projektovana i izgrađena tako da u slučaju požara postoji:

- mogućnost da osobe mogu neozlijeđene napustiti građevinu, odnosno da se omogući njihovo spašavanje;
- mogućnost zaštite spasilaca.

Nužan uvjet za ostvarenje spomenutih zahtjeva odnosi se prije svega na ispravno projektovanje i izvedbu puteva za izlazak u slučaju požara ili drugog akcidenta (tzv. **izlaznih puteva** iz građevine) te izvedbu odgovarajućih vatrogasnih pristupa do objekta.

Izlaznim putevima iz građevine smatraju se posebno projektovani i izvedeni putevi koji vode od bilo koje tačke u građevini do vanjskog prostora ili sigurnog prostora u građevini, čiji parametri (vatrootpornost, širina, visina, označavanje, nužna rasvjeta i dr.) omogućuju da osobe zatečene u požaru mogu sigurno (samostalno ili uz pomoć spasilaca) napustiti građevinu.

Ukupna širina puteva evakuacije računa se po formuli:

$$\check{S} = n \times 0.6/n_e$$

$\check{S}$ - širina izlaza

n - stvarni broj korisnika u prostoru ili u više prostorija

n_e - računski broj korisnika u prostoru ili u više prostorija

Za proračun ukupne širine evakuacijskih puteva uzima se u obzir i položaj etaže u građevini:

- 1) Prizemlje - brigada prolaza iznosi 0,6 m za 100 ljudi ($n_e = 100$)
- 2) Etaže iznad prizemlja - brigada prolaza iznosi 0,6 m na 60 ljudi ($n_e = 60$)
- 3) Etaže ispod prizemlja - brigada prolaza iznosi 0,6 m na 50 ljudi ($n_e = 50$)

Podrum:

$$\check{S} = n \times 0,6 / n_e = 300 \times 0,6 / 50 = 3,6 \text{ m}$$

Prizemlje:

$$\check{S} = n \times 0,6 / n_e = 300 \times 0,6 / 100 = 1,8 \text{ m}$$

Sprat:

$$\check{S} = n \times 0,6 / n_e = 300 \times 0,6 / 60 = 3,0 \text{ m}$$

Širina izlaza zadovoljava uslove za evakuaciju prisutnih osoba u prostoru.

Ako prostor ima samo jedan izlaz, nijedna tačka u prostoru ne smije biti udaljena više od 20 m. Ako prostor ima dva izlaza, nijedna tačka u prostoru ne smije biti udaljena od izlaza više od 35 m.

Izlazi bi trebali, u tom slučaju, biti raspoređeni na što većim međusobnim udaljenostima, tako da su putevi evakuacije neovisni jedni o drugim. Ako dužina puta do izlaza iz ugroženog prostora prelazi dužine navedene u prethodnom tekstu, neophodno je projektovati protivpožarni hodnik, s tim da ukupna dužina puta evakuacije ne prelazi više od 50 m.

U ovom slučaju najveća udaljenost od najudaljenije tačke u prostoru do izlaza iznosi 122 metra.

Pod hodnika mora biti ravan i bez suženja. Zidovi se u hodnicima ne smiju oblagati gorivim materijalom. Zidovi što odvajaju hodnike od ostalih ugroženih prostorija moraju biti otporni prema požaru 90 minuta. Vrata koja povezuju hodnike s prostorijama visokoga požarnog opterećenja moraju biti otporna prema požaru najmanje 90 minuta i uvijek zatvorena, a ukoliko se napajaju električnom energijom moraju biti konstruisana tako da se, u slučaju nestanka energije za napajanje, mogu otvoriti ručno. Na svim putevima za evakuaciju dopušteno je postaviti samo zaokretna vrata koja se moraju otvarati samo u smjeru izlaženja.

Putevi evakuacije prema izlaznim vratima ne smiju prolaziti pokraj ili preko prostorija ako u slučaju požara u tim prostorijama postoji opasnost za život. Ako do nekog izlaza iz objekta vodi više pristupnih puteva, dimenzije svakog od tih puteva moraju ovisiti o broju ljudi koji se njima služe. Svi izlazi iz objekta moraju voditi izravno na ulicu, dvorište ili u neki drugi sigurni prostor. Izlaz iz objekta ne smije biti niži od 2,30 m. Roba se ne smije skladištiti iznad evakuacijskih puteva.

Vrata koja vode izravno van objekta moraju biti napravljena tako da se s unutrašnje strane mogu otvarati bez ključa.

Napomena :

Vrata na putu za evakuaciju moraju biti široka najmanje 0,8 m, moraju biti zaokretna, tako da se otvaraju u smjeru izlaženja i ne smiju imati prag. Ako su vrata na putu za evakuaciju klizna ili zaokretna i šira od 1,25 m, na njima se moraju načiniti zaokretna vrata koja udovoljavaju zahtjevima (član 9. Pravilnika o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozije (Sl. novine FBiH br. 23/11).

Stepeništa namijenjena za evakuaciju moraju biti široka najmanje 80 cm i izgrađena od negoriva materijala, otpornog prema požaru najmanje 30 minuta. Svi putevi evakuacije i izlazi iz objekta u slučaju požara moraju biti vidljivo označeni u skladu sa Evropskom direktivom 92/58/EEC, uočljivim svjetlosnim znakovima, postavljenim na propisanoj visini. Pri označavanju izlaza iz objekta ne smiju se koristiti jako osvijetljeni znakovi namijenjeni drugoj svrsi, niti se smije zaklanjati put vidljivosti znakova evakuacije.

Označavanje izlaza

Put za evakuaciju iz objekta prema sigurnom prostoru mora biti neprekidan, ravan, sa što manje zavoja, uvijek slobodan i nezakrčen. Iznad evakuacijskih puteva ne smiju biti materijali koji gorenjem, kapanjem ili na drugi način ugrožavaju sigurnu evakuaciju. Prema Pravilniku o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozije (Sl. novine FBiH br. 23/11), član 8, smjer prema izlazu za evakuaciju označava se na podu i na zidovima žutom strelicom. Put za evakuaciju mora biti širok najmanje 0,8 m i ograničen svijetlozelenim trakama širine 10 cm. Skladišta moraju biti snabdjevena nužnom rasvjetom koja se automatski uključuje nestankom električne energije i koja osigurava rasvjetu u skladištu u slučaju požara u trajanju od najmanje 60 minuta.

Napomena:

Evakuacija iz prostora prizemlja i sprata je omogućena kroz glavni ulaz/izlaz u objektu kao i drugi požarni izlaz na suprotnoj strani objekta.

Ukoliko na lice mjesta, prije spašavanja, stigne pozvana PVB Kantona Sarajevo, prisutni Rukovodilac evakuacije i spašavanja iz KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ će po ubrzanom postupku upoznati komandira jedinice o broju zarobljenih osoba u objektu i njihovu tačnu lokaciju.

Potom će komandir pristigle jedinice PVB Kantona Sarajevo odlučiti o mjerama koje će preduzeti. U njegov rad niko nema pravo da se miješa i svi prisutni uposlenici KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ mu se trebaju staviti na raspolaganje.

Putevi evakuacije moraju uvijek biti slobodni i na putevima evakuacije ne smije se skladištiti roba. Pravci evakuacije označeni su na nacrtima u grafičkom dijelu Procjene.

Nacrti planova evakuacije, na kojima je tačno naznačen pravac kretanja u slučaju potrebe za evakuacijom, moraju biti postavljeni na odgovarajuća mjesta u poslovnom prostoru.

B.4.2. ORGANIZACIJA EVAKUACIJE I SPAŠAVANJE

U pogledu uspješnosti provođenja evakuacije, požarni sektor je ujedno tretiran kao jedna evakuacijska zona.

Cjelokupni proces evakuacije i spašavanja kontroliše i vodi tim sljedećeg sastava:

1. rukovodilac evakuacije i spašavanja (direktor);
2. članovi (određuje ga direktor).

Direktor KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ brine se o sastavu ekipe za evakuaciju i spašavanje i o ažuriranju njihovih podataka. U sastav tima treba birati isključivo one zaposlenike koji tokom radnog vremena obavljaju poslove jedino unutar objekta.

Tok evakuacije i spašavanja

- Rukovodilac evakuacije i spašavanja ili njegovi zamjenici izdaju zapovijed za organizaciju evakuacije;
- Nakon izdate zapovijedi, članovi ekipe za evakuaciju i spašavanje obavještavaju službenike i druge osobe koje se zateknu u zoni evakuacije o potrebi za evakuacijom te ih organizovano u koloni usmjeravaju prema unaprijed predviđenim evakuacijskim izlazima do mjesta okupljanja izvan objekta;
- Službenici koji u trenutku oglašavanja uzbune imaju stranke u svojim prostorima, dužni su se pobrinuti za njihovu evakuaciju;
- Za evakuaciju invalidnih osoba i/ili osoba s teškoćama u kretanju, uz ekipu za evakuaciju, zaduženi su nadređeni službenici, koji su dužni uvijek znati njihov raspored rada i radno mjesto;
- U toku evakuacije i na mjestu okupljanja nakon evakuacije, treba poduzeti sve mjere za sprječavanje panike;
- Nakon evakuacije osoba iz zone evakuacije, zaduženi član ekipe za evakuaciju i spašavanje provjerava dozivom "Ima li koga?", odnosno pregledom, jesu li sve osobe, zatečene u ugroženom objektu, prostor napustile, pazeći pritom da ne ugrozi vlastiti život i zdravlje;
- Član ekipe za evakuaciju i spašavanje, zadužen za obilazak zone za evakuaciju, izvještava rukovodioca evakuacije i spašavanja da su sve osobe evakuisane iz zone evakuacije;
- Prestanak opasnosti oglašava općinski operativni centar CZ, odnosno rukovodilac ili zamjenik rukovodioca evakuacije i spašavanja, ako je on izdao znak za uzbunjivanje, te odlučuje o povratku na radna mjesta, odnosno o uključivanju dijela službenika u potrebne aktivnosti ili prestanku rada za taj dan.

B.4.3. ZADUŽENJA KOD PROVOĐENJA EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

Rukovodilac evakuacije i spašavanja

- upoznaje se s Planom evakuacije i spašavanja;
- uključuje odnosno naređuje uključivanje sredstava za uzbunjivanje s obzirom na događaj, propisanim znacima;
- prema procjeni stepena ugroženosti prisutnih stranaka, zaposlenika i ostalih osoba naređuje provođenje evakuacije iz ugroženih zona, te koordinira njihov rad i kontroliše izvršenje;
- izrađuje liste prioriteta spašavanja materijalnih dobara KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“;
- prema nastaloj potrebi i ličnoj procjeni, te eventualno mogućoj konsultaciji sa načelnicima odjeljenja, traži pomoć od odgovarajućih vanjskih subjekata i s njima saraduje tokom obavljanja njihovih poslova;
- određuje mjesto za evakuisane osobe;

- odlučuje o načinu uzbunjivanja prisutnih stranaka, zaposlenika i ostalih prisutnih osoba izvana;
- organizira osobe za evakuaciju i u koloni ih usmjerava prema utvrđenim evakuacijskim izlazima;
- poduzima mjere za sprečavanje panike tokom evakuacije te na mjestu okupljanja nakon evakuacije;
- brine se da su evakuacijski putevi čisti, prohodni i otvoreni za izlaz u siguran i/ili slobodan prostor;
- brine se da informacije o događaju zbog kojeg se obavlja evakuacija, budu kratke i jasne s napomenom da nema opasnosti po život službenika te da se disciplinirano bez panike evakuiraju iz objekta;
- izdaje zapovijed o isključenju energenata te uređaja za rad (prema potrebi);
- poziva u pomoć druge službe;
- smiruje osobe koje je zahvatila panika i prema potrebi ih odvaja od ostalih osoba radi sprečavanja širenja panike;
- organizira pružanje prve pomoći ozlijeđenima na mjestu događaja ako je to moguće;
- sastavlja zapisnik nakon završene evakuacije i spašavanja;
- izvještava i surađuje tokom evakuacije sa načelnicima odjeljenja, rukovodiocem organizacione jedinice, ili zaposlenikom koji ga zamjenjuje.

Ako se na intervenciju pozove vatrogasna brigada, nakon njezina dolaska na mjesto događaja, rukovođenje cjelokupnom akcijom evakuacije i spašavanja preuzima zapovjednik navedene jedinice uz usku saradnju sa rukovodiocem za evakuaciju i spašavanje objekta.

Svi članovi ekipa za evakuaciju

Po zapažanju neposredne opasnosti ili nakon primljene naredbe:

- odmah započinju s organizacijom evakuacijskog procesa, izvještavajući prisutne osobe o potrebi evakuacije, na način kojim se neće uznemiriti, te djelujući protiv eventualnih pojava paničnog ponašanja;
- postupaju prema naredbama rukovodioca tima i izvještavaju ga o toku evakuacije;
- samostalno poduzimaju hitne mjere, ne izlažući se pri tom nepotrebnim opasnostima;
- kojima se osigurava brža i sigurnija evakuacija.

Svi ostali zaposlenici

Po zapažanju neposredne opasnosti na nalog članova ekipe za evakuaciju ili na znak uzbune, dužni su:

- učestvovati i podržavati organizovani evakuacijski proces,
- pridržavati se svih naredbi datih od osoba zaduženih za evakuaciju,
- zadržavati se na utvrđenom mjestu do obavjesti o završetku akcije,
- tokom evakuacije izvršavati naredbe zaduženih osoba za evakuaciju.

Prisutne stranke i osobe iz vana

Moraju se na odgovarajući jednostavan način, uključiti u proces evakuacije, uz nadzor zaposlenika KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“. U slučaju pojave većeg požara i evakuacije ugroženih lica može se formirati operativni štab za koordinaciju i sprovođenje evakuacije i spašavanja ugroženih lica.

U sastav operativnog štaba ulaze:

- Komandant štaba CZ ili lice koje on ovlasti,
- Rukovodilac akcijom gašenja,
- Direktor ili lice koje on odredi,

- Odgovorno lice za zaštitu od požara,
- Stručna lica Elektrodistribucije i Vodovoda (po potrebi).

B.4.4. POSTUPCI NAKON PROVEDENE EVAKUACIJE

Nakon provedene evakuacije i okupljanja radnika na zbornim mjestima, Rukovodilac evakuacije i spašavanja, procjenjuje situaciju u okviru koje:

- sa rukovodiocima službi provjeravaju jesu li svi radnici napustili građevine;
- određuju radnje koje treba poduzeti na nužnom saniranju posljedica iznenadnog događaja (gašenje požara, evakuacija materijalnih vrijednosti i sl.);
- određuju radnje, koje treba poduzeti radi provođenja akcije spašavanja osoba koje su blokirane u dijelovima građevine (korištenje opreme za izvođenje spašavanja, određivanje rasporeda i redoslijeda spašavanja i sl.);
- otpuštaju kućama preostale osobe koje ne mogu sudjelovati u daljnjim akcijama;
- smještaj opreme i sredstava u druge objekte;
- teže povređene osobe se odvoze u nadležnu ljekarsku ustanovu.

B.4.4.1. ZBORNA MJESTA EVAKUIRANIH OSOBA

Svi radnici nakon izlaska iz građevina, u slučaju iznenadnih događaja, moraju se okupiti na zbornim mjestima koja su određena za okupljanje na otvorenom prostoru.

Na zborna mjesta za okupljanje moraju doći i radnici u svim slučajevima iznenadnih događaja osim iznenadnih događaja kao što su olujni vjetrovi, tuča i širenje oblaka opasnih tvari u vanjskom prostoru.

U tim slučajevima treba postupiti prema sljedećem:

- ne napuštati građevine;
- smjestiti se u najsigurnije unutarnje prostorije;
- čvrsto i po mogućnosti nepropusno zatvoriti sve vanjske otvore na građevini, odnosno, prostorijama;
- u saradnji i po zapovijedi rukovoditelja evakuacije i spašavanja isključiti iz upotrebe sve instalacije, strojeve i uređaje koji bi mogli izazvati akcidentne situacije;
- nakon prolaska opasnosti postupiti prema uputama rukovodioca evakuacije i spašavanja.

Na lokaciji se određuje sljedeće zborna mjesto za okupljanje na otvorenom prostoru:

ZBORNO MJESTO BROJ 1: Lokacija ispred objekta

Mjesto okupljanja označeno je na nacrtu situacije u grafičkom dijelu Procjene. Na ovom zbornom mjestu trebaju se okupiti zaposleni.

Nakon okupljanja radnici moraju:

- mirno sačekati daljnja naređenja i upute;
- ne smiju stvarati naknadnu paniku;
- ne smiju se razilaziti niti se samovoljno ponašati;

- ne smiju se vraćati u građevine dok za to ne dobiju odobrenje rukovodioca evakuacije da je ulaz siguran.

Na zbornom mjestu Rukovodilac evakuacije treba:

- utvrditi jesu li svi radnici napustili objekat;
- ako radnici nisu na broju, poduzeti akcije spašavanja;
- obaviti koordinaciju daljnjeg djelovanja sa zapovjednikom profesionalne vatrogasne jedinice grada;
- organizirati pružanje prve pomoći ozlijeđenima, a teže ozlijeđene uputiti u medicinske ustanove (prva pomoć, dom zdravlja, bolnica).

B.4.5.OSPOSOBLJAVANJE I UVJEŽBAVANJE ZAPOSLENIKA ZA PROVOĐENJE EVAKUACIJE I POSEBNE PREVENTIVNE MJERE

- Sva lica koja rade ili borave u objektima gdje se okuplja veći broj lica moraju biti upoznata i obučena za postupanje po planu evakuacije.
- Najmanje jednom godišnje mora se organizovati praktična vježba po planu za evakuaciju, uz učešće svih zaposlenih lica u tom objektu, a po mogućnosti i ostalih korisnika ili posjetilaca.
- Redovno vršiti svakih šest mjeseci kontrolu aparata za gašenje požara i instalacije za dojavu požara.
- Redovno kontrolisati elektroinstalacije svake tri godine.
- Odmah otklanjati uočene nedostatke na instalacijama i uređajima koji su u funkciji bezbjedne, efikasne i pravovremene evakuacije (pomenute instalacije iz prethodne tačke, i dr.).
- Obavezno izvršiti obuku radnika prije stupanja na rad, kao i kasnije provjeru znanja iz oblasti zaštite od požara, a najmanje jednom u dvije godine.
- Redovno vizuelno provjeravati ispravnost i funkcionalnost vrata koja služe za evakuaciju, ventilaciju, obilježenost puteva evakuacije i raspored aparata za gašenje požara.
- Po objektu redovno svakog dana provjeravati da li se nalazi uputstvo u slučaju požara na svom mjestu i šematski prikaz prostorije u odnosu na druge prostorije sa smjerom najkraćeg puta za evakuaciju.
- Obezbjediti nesmetan pristup razvodnim tablama za isključenje struje u slučaju hitnosti i aparatima za gašenje požara.

Za ovaj broj korisnika i površinu prostora, predviđeni putevi evakuacije i izlazi iz objekta, omogućavat će brzu i uspješnu evakuaciju.

B.5. KONSTRUKCIJI, KONSTRUKCIJSKIM MATERIJALIMA I OTPORNOSTI KONSTRUKCIJE U POŽARU

Za izvedbu objekta KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ primijenjen je konstruktivni sistem nosivih zidova i stubova sa ispunom od opečnih blokova. Nosivi elementi konstrukcije izvedeni su od armiranog betona koji predstavlja negoriv materijal. Unutrašnji nosivi zidovi su od armiranog betona, obostrano omalterisani rofiksom i završno obojeni. Unutrašnji nenosivi zidovi su izvedeni od pune

opeke debljine $d = 7$ i $d = 12$ cm, obostrano omalterisani rofiksom. Završna obrada unutrašnjih zidova su keramičke pločice u sanitarnim prostorima i boja u ostalim prostorima objekta. Unutrašnja stepeništa su izvedena od armiranog betona. Međuspratna konstrukcija je izvedena od armirano-betonskih ploča, kao i završna krovna ploča. Na objektu je urađen ravni otvoreni krov. Za završnu obradu podova korišteni su različiti materijali, zavisno od namjene prostora. U kancelarijama i dijelu unutrašnjih hodnika postavljen je parket. U hodnicima i na stepeništu završna podna obloga je izvedena od kamenih ploča, dok su u sanitarnim prostorima postavljene podne keramičke pločice. Svi otvori u vanjskim zidovima administrativnog dijela zatvoreni su ugradnjom drvene stolarije, sa izuzetkom ulaznih vrata koja su željezne bravarije. Unutrašnja vrata ovog dijela objekta su izvedena od drveta u pojedinim slučajevima ostakljenim krilima, zavisno od namjene prostorije.

Prema stepenu otpornosti objekat spada u IV stepen otpornosti prema požaru – veća otpornost po JUS U.J1.240; a po TRVB100 je veća od F90.

Općenito se može konstatovati da je prometna povezanost i pristupačnost građevini zadovoljavajuća, a opasnost od širenja požara je mala uz poštivanje mjera zaštite od požara i zaštite na radu.

Tabela 2. Pregled otpornosti objekta

ELEMENTI KONSTRUKCIJE	POLOŽAJ	OTPORNOST PREMA POŽARU ELEMENATA KONSTRUKCIJE U ZAVISNOSTI OD USVOJENOG SOP-A [h]				
		I nezatna	II mala	III srednja	IV veća	V velika
Noseći zid	Unutar požarnih sektora	1/4	1/2	1	1,5	2
Stub		1/4	1/2	1	1,5	2
Greda		-	1/4	1/2	1	1,5
Međuspratna konstrukcija		-	1/4	1/2	1	1,5
Nenoseći zid		-	1/4	1/2	1/2	1
Krovna konstrukcija	/	-	1/4	1/2	1	1
Zid	Na granici požarnih sektora	1/4	1	1,5	2	2
Međuspratna konstrukcija		1/4	1/2	1	1,5	2
Vrata površine do 3,6 m ²		1/4	1/4	1/2	1	1,5
Vrata površine veće od 3,6 m ²		1/4	1/2	1	1,5	2
Konstrukcije evakuacionog puta/koridora evakuacije	/	1/4	1/2	1/2	1	1,5
Fasadni zid	Spoljne konstrukcije	-	1/2	1/2	1	1
Krovni pokrivač		-	1/4	1/2	3/4	1

Prema stepenu otpornosti objekat spada u IV stepen otpornosti prema požaru – veća otpornost po JUS U.J1.240; a po TRVB100 je preko 90 minuta.

B.6. PODJELI NA POŽARNE SEKTORE

Na osnovu člana 6. Pravilnika o zaštiti od požara građevina za javnu upotrebu ("Službene novine FBiH", broj: 86/11) **bez sistema za dojavu požara površina požarnog sektora može iznositi do 1000 m², dok je sa sistemom za dojavu požara površina požarnog sektora može iznositi 2000 m².**

Obzirom na osnovne karakteristike objekta (namjena objekta, spratnost, površina i broj korisnika) izdvojeni su sljedeći požarni sektori:

Pregled požarnih sektora u objektu:

- PS 1 – Prostor 1
- PS 2 – Trafostanica
- PS 3 – Prostor 2
- PS 4 – Prostor 3
- PS 5 – Kuhinja
- PS 6 – Prostor 4
- PS 7 – Prostor 5
- PS 8 – Prostor 6
- PS 9 – Prostor 7
- PS 10 – Prostor 8
- PS 11 – Prostor 9
- PS 12 – Prostor 10
- PS 13 – Prostor 11
- PS 14 – Prostor 12
- PS 15 – Kotlovnica
- PS 16 – Prostor radionice 1
- PS 17 – Prostor radionice 2
- PS 18 – Mrtvačnica
- PS 19 – Skladište
- PS 20 – Arhiva
- PS 21 – Prostor 13
- PS 22 – Portirnica

B.7.VRSTI I KOLIČINI ZAPALJIVIH MATERIJA I PRORAČUN POŽARNOG OPTEREĆENJA

Ukupno požarno opterećenje predstavlja toplotnu energiju koja se oslobodi izgaranjem svih gorivih materija u objektu. Specifično požarno opterećenje je ukupno požarno opterećenje svedeno na kvadratni metar osnove objekta. Opis požarnog opterećenja je dat u tački A.26.

Kategorizacija građevine prema požarnoj ugroženosti treba da bude potvrđena numeričkim proračunom požarnog opterećenja na osnovu važećeg standarda, koji predstavlja računsku vrijednost toplotne energije objekta koja se može osloboditi pri požaru.

Označava se simbolom Z, a izračunava po formuli:

$$Z = P_i \times S_i$$

gdje je:

- Z - ukupno požarno opterećenje u KJ
- P_i - specifično požarno opterećenje u KJ/m²
- S_i - površina osnove na koju se odnosi P_i u m²

Specifično požarno opterećenje je izraženo toplotom koja se može osloboditi u požaru u jednom prostoru, svedeno na 1 m² površine odnosno prostorije.

Računa se po formuli:

$$P_i = \frac{\sum P_i \cdot V_i \cdot H_i}{S}$$

ili

$$P_i = \frac{\sum G \cdot H_i}{S}$$

ili **P_i = q_i + q_m**

gdje je:

P_i - specifično požarno opterećenje u KJ/m²

p_i - prividna gustina materijala u kg/m³

V_i - volumen materijala u m³

G - težina materijala u kg

S - površina osnove u m²

H_i - kalorična moć KJ/kg

I - indeks elementarne jedinice

q_i - Imobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 6.2

q_m - Mobilno požarno opterećenje TRVB 126 tablica 2

U račun ulaze svi gorivi materijali koji su sastavni dio objekta, instalacija i opreme. Tako je prema namjeni objekta i prisutnosti potencijalnih opasnosti po nastanak požara, izvršena kategorizacija požarnog opterećenja sa graničnim vrijednostima kako slijedi:

Tabela 3. Kategorizacija požarnog opterećenja

Požarno opterećenje		GJ/m ²
Nisko požarno opterećenje	do	1
Srednje požarno opterećenje	do	2
Visoko požarno opterećenje	preko	2

Prema Austrijskim tehničkim smjernicama za preventivnu zaštitu od požara TRVB 126, orijentacionim proračunom, a u skladu sa preuzetim standardom U.J1.030, dobivamo specifično požarno opterećenje za:

POŽARNI SEKTORI 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 18, 21, 22 – Kancelarijski prostori

Na osnovu TRVB 126 požarno opterećenje je $q=q_i + q_m$ gdje je:

- q_i - Imobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 6.2 za redni broj „04“ iznosi 100 MJ/m²;
- q_m - Mobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 2 za „Ured“ iznosi 700 MJ/m²;

$$\begin{aligned}q_i &= 100 \text{ MJ/m}^2 \\q_m &= 700 \text{ MJ/m}^2 \\q &= 100 \text{ MJ/m}^2 + 700 \text{ MJ/m}^2 = 800 \text{ MJ/m}^2\end{aligned}$$

Prema proračunu ovaj požarni sektor ima NISKO POŽARNO OPTEREĆENJE.

POŽARNI SEKTOR 2 – Trafostanica

Na osnovu TRVB 126 požarno opterećenje je $q=q_i + q_m$ gdje je:

- q_i - Imobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 6.2 za redni broj „04“ iznosi 100 MJ/m²;
- q_m - Mobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 2 za „Transformatorska stanica“ iznosi 200 MJ/m²;

$$\begin{aligned}q_i &= 100 \text{ MJ/m}^2 \\q_m &= 200 \text{ MJ/m}^2 \\q &= 100 \text{ MJ/m}^2 + 200 \text{ MJ/m}^2 = 300 \text{ MJ/m}^2\end{aligned}$$

Prema proračunu ovaj požarni sektor ima NISKO POŽARNO OPTEREĆENJE.

POŽARNI SEKTOR 5 – Kuhinja

Na osnovu TRVB 126 požarno opterećenje je $q=q_i + q_m$ gdje je:

- q_i - Imobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 6.2 za redni broj „04“ iznosi 100 MJ/m²;
- q_m - Mobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 2 za „Restoran“ iznosi 300 MJ/m²;

$$\begin{aligned}q_i &= 100 \text{ MJ/m}^2 \\q_m &= 300 \text{ MJ/m}^2 \\q &= 100 \text{ MJ/m}^2 + 300 \text{ MJ/m}^2 = 400 \text{ MJ/m}^2\end{aligned}$$

Prema proračunu ovaj požarni sektor ima NISKO POŽARNO OPTEREĆENJE.

POŽARNI SEKTOR 15 – Kotlovnica

Na osnovu TRVB 126 požarno opterećenje je $q=q_i + q_m$ gdje je:

- q_i - Imobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 6.2 za redni broj „04“ iznosi 100 MJ/m²;
- q_m - Mobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 2 za „Kotlovnica“ iznosi 200 MJ/m²;

$$\begin{aligned}q_i &= 100 \text{ MJ/m}^2 \\q_m &= 200 \text{ MJ/m}^2 \\q &= 100 \text{ MJ/m}^2 + 200 \text{ MJ/m}^2 = 300 \text{ MJ/m}^2\end{aligned}$$

Prema proračunu ovaj požarni sektor ima NISKO POŽARNO OPTEREĆENJE.

POŽARNI SEKTOR 16, 17 – Radionice

Na osnovu TRVB 126 požarno opterećenje je $q=q_i + q_m$ gdje je:

- q_i - Imobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 6.2 za redni broj „04“ iznosi 100 MJ/m²;
- q_m - Mobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 2 za „Radionica, popravci“ iznosi 400 MJ/m²;

$$\begin{aligned}q_i &= 100 \text{ MJ/m}^2 \\q_m &= 400 \text{ MJ/m}^2 \\q &= 100 \text{ MJ/m}^2 + 400 \text{ MJ/m}^2 = 500 \text{ MJ/m}^2\end{aligned}$$

Prema proračunu ovaj požarni sektor ima NISKO POŽARNO OPTEREĆENJE.

POŽARNI SEKTOR 19 – Skladište

Na osnovu TRVB 126 požarno opterećenje je $q=q_i + q_m$ gdje je:

- q_i - Imobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 6.2 za redni broj „04“ iznosi 100 MJ/m²;
- q_m - Mobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 2 za „Odlagalište za različitu robu“ iznosi 500 MJ/m²;

$$\begin{aligned}q_i &= 100 \text{ MJ/m}^2 \\q_m &= 500 \text{ MJ/m}^2 \\q &= 100 \text{ MJ/m}^2 + 500 \text{ MJ/m}^2 = 600 \text{ MJ/m}^2\end{aligned}$$

Prema proračunu ovaj požarni sektor ima NISKO POŽARNO OPTEREĆENJE.

POŽARNI SEKTOR 20 – Arhiva

Na osnovu TRVB 126 požarno opterećenje je $q=q_i + q_m$ gdje je:

- q_i - Imobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 6.2 za redni broj „04“ iznosi 100 MJ/m²;
- q_m - Mobilno požarno opterećenje TRVB 100 tablica 2 za „Arhiv“ iznosi 12600 MJ/m²;

$$\begin{aligned}q_i &= 100 \text{ MJ/m}^2 \\q_m &= 12600 \text{ MJ/m}^2 \\q &= 100 \text{ MJ/m}^2 + 12600 \text{ MJ/m}^2 = 12700 \text{ MJ/m}^2\end{aligned}$$

Prema proračunu ovaj požarni sektor ima VISOKO POŽARNO OPTEREĆENJE.

B.8. ELEKTRIČNE INSTALACIJE

Pri izradi dokumentacije nismo imali uvid u projekat elektroinstalacija za objekat, pa je sva daljnja analiza provedena na osnovu uvida na licu mjesta. Sa stanovišta elektroinstalacija najvažnije je mjesto gdje je smješten GRO. U objektu su izvedene instalacije utičnica, električne rasvjete. Napajanje rasvjetnih tijela u svim prostorijama izvedeno je p/ž. U objektu se nalazi i određeni broj monofaznih utičnica.

Mjesto GRO označiti propisanim oznakama i pored GRO postaviti uputstvo za pružanje prve pomoću u slučaju udara električne struje.

U slučaju većih požara može se izvršiti isključenje napajanja objekta na GRO.

Izvedena je gromobranska instalacija na objektu.

Napomena:

- Voditi računa o načinu korištenja produžnih kablova, jer neispravni i preopterećeni produžni kablovi su jedni od glavnih uzročnika požara.
- Koristiti električne instalacije i uređaje u granicama projektovanih mogućnosti.
- Potrošače veće snage kao što su klima uređaji spajati na fiksne priključke.
- Osigurati nesmetan prilaz razvodnom ormaru, tako da je uvijek dostupan za manipulaciju i upravljanje.
- U slučaju nastanka požara na električnim instalacijama ili uređajima neophodno je odmah isključiti napajanje pomenutog dijela električne mreže.
- U svim razvodnim baterijama potrebno je obezbijediti jednopolnu šemu, postaviti unutar baterije te redovno vršiti ažuriranje istih.
- Na svim elementima prekostrujne zaštite u razvodnim baterijama kod zamjene ili opravke moraju se primjenjivati isključivo originalni dijelovi. Improvizacija vezana za popravak osigurača ili bimetalnih releja nije dozvoljena.
- Redovno čistiti i odstranjivati prašinu sa svih ugrađenih elemenata u razvodnim ormarima.

B.9. SIGURNOSNOM I VATRODOJAVNOM SISTEMU I DRUGIM INSTALACIJAMA ZNAČAJNIM PRILIKOM POŽARA

U objektu su izvedeni sistemi tehničke zaštite koji uključuje protuprovalu, vatrodojavu i videonadzor. Objekat je pod tehničkom zaštitom angažovane Agencije za zaštitu ljudi i imovine i stanje u objektu prati se 24h.

Može se općenito konstatovati da je sistem zaštite od požara u objektu KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ zadovoljavajući.

B.10. INSTALACIJE

Instalacije su već opisane u tački A.16., te ih nije neophodno ponovo obrađivati.

B.11.MOGUĆIM VRSTAMA I IZVORIMA OPASNOSTI ZA NASTANAK I ŠIRENJE POŽARA

Od zapaljivih materijala u ovim prostorijama se pretežno nalazi tekstil, papir, drvo, plastični materijali, elektroničke komponente, lož ulje i dr.

Prema namjeni naprijed navedenih prostora, te prisutnim zapaljivim materijama, može se konstatovati da ne postoje povećane opasnosti za izbijanje požara.

Sve radove, manipulacije, održavanje i kontrole se trebaju držati na osnovu Pravilnika koji regulišu te oblasti i na osnovu proizvođačkih uputstava. U tim prostorijama treba zabraniti pušenje, radove sa otvorenim plamenom, držanje zapaljivih tvari i materija, te pridržavanje svih mjera zaštite od požara. U kancelarijama, spremištima, kuhinjama i sl. treba provoditi posebne mjere zaštite od požara i to:

- zabrana upotrebe otvorene vatre (pušenje, zavarivanje, svjetiljke s otvorenim plamenom, otvorena ložišta, elektroinstalacije koje nisu u sigurnosnoj izvedbi);
- električne, gasne, ventilacijske i toplinske instalacije i uređaje treba neprekidno držati u ispravnom stanju i provjeravati;
- prostorije i uređaje redovno održavati, pospremati, čistiti, provjetravati i nadzirati;
- zabrana držanja lako zapaljivih materijala ili predmeta koji mogu prouzrokovati požar;
- obavezno postavljanje odgovarajućeg broja vatrogasnih aparata, a prema potrebi i drugih uređaja i opreme u skladu sa zakonom i propisima donesenim na temelju zakona;
- hodnici, stubišta, izlazi, prolazi i prilazi prostorima iz ovog člana moraju biti uvijek slobodni za brz i siguran prilaz, prolaz i izlazak.

B.12. OBEZBJEĐENJU VODOM I HIDRANTSKOJ MREŽI

U objektu KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ koji se nalazi u ulici Nahorevska 195, Sarajevo izvedena je unutrašnja i vanjska hidrantska mreža.

Kao sredstva za početno gašenje požara koristit će se PP aparati (raspored PP aparata prikazan je na nacrtima u grafičkom dijelu) i priručna sredstva koja budu na raspolaganju.

Napomena:

- Neophodno je vršiti redovnu obuku zaposlenika iz oblasti zaštite od požara i praktične upotrebe PP aparata.
- PP aparate potrebno je redovno kontrolisati, servisirati i o tome voditi urednu evidenciju.
- Hidrante je potrebno redovno kontrolisati, servisirati i o tome voditi urednu evidenciju.

B.13.RAZVRSTAVANJU U KATEGORIJU UGROŽENOSTI OD POŽARA I TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Prema Pravilniku o uslovima, osnovama i kriterijima za razvrstavanje građevina u kategorije ugroženosti od požara ("Službene novine FBiH", broj: 79/11), član 5. građevine se prema svojoj namjeni klasifikuju na građevine visokogradnje (klasa 1) i građevine niskogradnje (klasa 2) na osnovu klasifikacije vrsta građevinskih objekata Bosne i Hercegovine - KVG0

BiH koja je statistički standard definisan Zakonom o statistici BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04 i 42/04).

Prema navedenom Pravilniku predmetni objekat spada u klasu 1, sa klasifikacionom šifrom **1264 – Bolnice i ostale građevine za zdravstvenu zaštitu.**

Prema već izvršenom proračunu požarnog opterećenja za objekat KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ u tački B.7. ove procjene, objekat ima **nisko požarno opterećenje** te prema karakteristikama objekta i požarnom opterećenju spada u kategoriju **PU1 - građevine visokih zahtjeva sa aspekta požarne ugroženosti.**

B.14.KOLIČINI I RAZMJESTAJU OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA

Prenosni aparati za gašenje požara predviđeni su za gašenje požara u njegovom začetku. Aparat treba smjestiti na vidna mjesta gdje neće biti blokirani, zaklonjeni od materijala ili podložni oštećenjima. Uz aparat za gašenje požara, moraju biti upadljivo istaknuta uputstva za rukovanje. Redovni periodični pregled, odnosno kontrola uređaja za gašenje požara vrši se prema uputstvu proizvođača i na osnovu Pravilnika o izboru i održavanju aparata za gašenje početnog požara koji se mogu stavljati u promet sa garantnim rokom i servisnim rokom ("Sl.n. FBiH", broj: 46/11).

Potreban broj i raspored aparata određen je na osnovu požarnog opterećenja i površine objekta (9 PP aparata).

- S   9 kg   6 kom
- CO₂   5 kg   3 kom

Tabela 4. Broj PP aparata

R.BR.	POŽARNI SEKTOR	POVRŠINA (m ²)	BROJ PP APARATA	TIPOVI PP APARATA
1	PS 1 – Prostor 1	152,82	2	S-9: 1 kom, CO ₂ -5 kg: 1 kom
2	PS 2 – Trafostanica	20,71	1	CO ₂ -5 kg: 1 kom,
3	PS 3 – Prostor 2	178,88	3	S-9: 2 kom, CO ₂ -5 kg: 1 kom
4	PS 4 – Prostor 3	182,21	3	S-9: 2 kom, CO ₂ -5 kg: 1 kom

5	PS 5 - Kuhinja	145,28	2	S-9: 1 kom, CO2-5 kg: 1 kom
6	PS 6 – Prostor 4	389,36	3	S-9: 2 kom, CO2-5 kg: 1 kom
7	PS 7 – Prostor 5	18,70	1	S-9: 1 kom,
8	PS 8 – Prostor 6	314,61	3	S-9: 2 kom, CO2-5 kg: 1 kom
9	PS 9 – Prostor 7	325,73	3	S-9: 2 kom, CO2-5 kg: 1 kom
10	PS 10 – Prostor 8	203,24	3	S-9: 2 kom, CO2-5 kg: 1 kom
11	PS 11 – Prostor 9	152,70	2	S-9: 1 kom, CO2-5 kg: 1 kom
12	PS 12 – Prostor 10	153,11	2	S-9: 1 kom, CO2-5 kg: 1 kom
13	PS 13 – Prostor 11	214,88	3	S-9: 2 kom, CO2-5 kg: 1 kom
14	PS 14 – Prostor 12	300,93	3	S-9: 2 kom, CO2-5 kg: 1 kom
15	PS 15 – Kotlovnica	96,35	2	S-9: 1 kom, CO2-5 kg: 1 kom
16	PS 16 – Prostor radionice 1	31,39	1	S-9: 1 kom,
17	PS 17 – Prostor radionice 2	51,12	2	S-9: 1 kom, CO2-5 kg: 1 kom
18	PS 18 - Mrtvačnica	23,82	1	S-9: 1 kom,

19	PS 19 – Skladište	502,67	3	S-9: 2 kom, CO2-5 kg: 1 kom
20	PS 20 - Arhiva	33,73	2	S-9: 1 kom, CO2-5 kg: 1 kom
21	PS 21 – Prostor 13	97,32	2	S-9: 1 kom, CO2-5 kg: 1 kom
22	PS 22 - Portirnica	10,53	1	S-9: 1 kom,

Napomena:

Aparati za gašenje početnog požara postavljaju se u blizini mogućeg izbijanja požara, na uočljivom i vidljivom mjestu. Udaljenost između aparata ne smije biti veća od 20 m.

Prijenosni aparati za gašenje početnog požara mogu biti smješteni na pod ili postavljeni na zid i to tako da ručka za nošenje aparata ne bude na visini većoj od 1,5 m od poda.

Mjesto postavljanja aparata u prostorijama čija je površina veća od 50 m² mora se označiti naljepnicom najmanjih dimenzija 150 mm x 150 mm, na kojoj je oznaka aparata.

Iz preventivnih razloga investitor je u prostoru kotlovnice postavio veći broj aparata za gašenje požara. Raspored aparata je dat na crtežima u Grafičkim prilogima.

B.15.ORGANIZACIJI SLUŽBE ZA ZAŠTITU OD POŽARA I VATROGASNIH BRIGADA

B.15.1. ORGANIZACIJA PREVENTIVNE ZAŠTITE OD POŽARA

Za preventivno djelovanje na nivou KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ je određeno lice koje je zaduženo za provođenje mjera zaštite od požara. Zadaci, odnosno odgovornosti i prava organa upravljanja, direktora i ostalih radnika iz oblasti preventivne zaštite od požara su regulisani u Pravilniku o zaštiti od požara.

Svi radnici se redovno moraju obučavati iz oblasti zaštite od požara i praktične upotrebe vatrogasnih aparata i drugih uređaja za gašenje početnih požara. O ovoj obuci se mora voditi odgovarajuća evidencija.

Može se općenito konstatovati da prema elementima procjene ugroženosti od požara organizacija preventivne zaštite od požara KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ je na dobrom nivou i kroz Tehničko-tehnološka rješenja se treba konstantno unapređivati.

B.15.2. ORGANIZACIJA OPERATIVNE ZAŠTITE OD POŽARA

Kompletna operativna zaštita od požara na području Kantona Sarajevo rješava se u sklopu Profesionalnih vatrogasnih jedinica Kantona Sarajevo i dobrovoljnih vatrogasnih društava.

B.15.3. NORMATIVNO REGULISANJE ZAŠTITE OD POŽARA

Zaštita od požara normativno je regulisana na nivou preduzeća kroz sljedeće normativne akte:

- Pravilnik o zaštiti od požara;
- Procjena ugroženosti od požara;
- Plan zaštite od požara;
- Plan evakuacije i spašavanja;
- Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih zadataka.

B.15.4. ORGANIZACIJA ZAŠTITE OD POŽARA

Ako ne postoji, potrebno je formirati na nivou KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ stručnu službu za poslove tehničkog održavanja zgrade, tehničke poslove i obezbjeđenje zgrade a u kojoj će biti i lice zaduženo za poslove zaštite od požara, samostalni stručni saradnik (odgovorno lice) za poslove zaštite od požara. Služba - odjeljenje ima primarni zadatak da utvrdi procjenu ugroženosti od požara i sprovede program mjera i plan zaštite od požara, te da obezbijedi opremu i sredstva za početno gašenje požara i organizuje cjelokupni proces gašenja i evakuacije u slučaju požara.

Stručna služba za poslove tehničkog održavanja zgrade, tehničke poslove i obezbjeđenje zgrade u oblasti zaštite od požara ima prava i dužnosti da:

1. organizuje i vrši kontrolu primjene zakonskih propisa, opštih akata, odluka i zaključaka organa upravljanja koje se odnose na zaštitu od požara,
2. organizuje stručne poslove i zadatke zaštite od požara,
3. preduzima mjere da svi zaposlenici budu upoznati sa mjerama zaštite od požara,
4. organizuje obuku iz oblasti zaštite od požara, informiše zaposlenike o aktuelnim pitanjima iz oblasti zaštite od požara,
5. organizuje provedbu periodičnih pregleda sredstava i opreme za gašenje požara,
6. obezbjeđuje i organizuje upotrebu opreme i sredstava za zaštitu od požara samo u namjenske svrhe,
7. vodi brigu da su sredstva za gašenje požara uvijek u ispravnom stanju,
8. organizuje otklanjanje nepravilnosti u sprovođenju mjera zaštite od požara utvrđenih od strane nadležnih inspeksijskih organa,
9. na osnovu praćenja i prikupljanja podataka o stanju i primjeni mjera zaštite od požara upoznaje organe upravljanja i predlaže mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti,
10. učestvuje u izradi i predlaže program mjera zaštite od požara i druge potrebe u djelokrugu zaštite od požara i ekspozija u objektu
11. upoznaje se sa nalazima inspeksijskih organa i predlaže mjere otklanjanja utvrđenih nepravilnosti,
12. razmatra stanje i probleme zaštite od požara,
13. podstiče aktivnost za unapređenje zaštite od požara,
14. daje prijedlog i pokreće inicijativu za rješavanje pitanja zaštite od požara,

15. informiše radnike o aktuelnim pitanjima zaštite od požara,
16. u saradnji sa drugim nadležnim službama radi na razvijanju društvene svijesti odgovornosti zaposlenika u ostvarivanju zaštite od požara,
17. primjenjuje mjere zaštite od požara,
18. vrši i druge poslove i zadatke koje joj povjeri direktor i plan zaštite od požara.

Zaposlenik koji je imenovan za odgovorno lice zaštite od požara ima sljedeće zadatke i dužnosti:

1. vršiti kontrolu primjene propisa o zaštiti od požara, i kontrolu ispravnost opreme i sredstava za gašenje požara i signalnih uređaja i u slučajevima neispravnosti zahtijevati da se izvrši testiranje tih uređaja, opravke ili zamjena,
2. voditi evidenciju o svim požarima i izvještavati nadležne organe o istima.

Pored navedenih zadataka zaposlenik iz prethodnog stava obavlja i sljedeće:

- U saradnji sa stručnom ekipom KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ koja se bavi poslovima zaštite od požara, izrađuje procjenu ugroženosti od požara, sačinjava pregled lokacije i raspored opreme i sredstava zaštite od požara i odgovoran je za njegovu ažurnost;
- Organizira i kontroliše izvršenje obuke iz oblasti zaštite od požara vrši i druge poslove i zadatke koji su propisani opštim i drugim aktima stavljeni u njegov djelokrug rada;
- Vrlo važno radno mjesto je mjesto čuvara (domara) na koje se mogu rasporediti zaposlenici koji su osposobljeni i obučeni da pored svojih domarskih/čuvarskih poslova i zadataka, rukuju sredstvima i opremom za zaštitu i gašenje požara.

Svaki zaposlenik ima pravo i dužnosti:

- da se prilikom zasnivanja radnog odnosa, odnosno raspoređivanja na poslove i radne zadatke, upozna sa svim odredbama Pravilnika zaštite od požara,
- da bude upoznat sa mjestima gdje se nalazi najbliža oprema i sredstva za zaštitu od požara i sa načinom rukovanja istim,
- da bude upoznat sa opasnostima od požara na poslovima i radnim zadacima koje izvršava,
- da opremu i sredstva za zaštitu od požara i gašenje čuva od oštećenja i otuđivanja,
- da ako primjeti požar pristupi njegovom gašenju upotrebom raspoloživih sredstava i opreme,
- da pozove zaposlenike da pristupe gašenju požara i bez odlaganja obavjesti neposrednog rukovodioca,
- da svojim radom i ponašanjem na poslovima i radnim zadacima ne prouzrokuje pojavu požara,
- da ukoliko uoči da neki zaposlenik krši propisane mjere zaštite od požara i eksplozija i ne pridržava se istih, odmah o tome obavjesti neposrednog rukovodioca,
- da odmah obavijesti neposrednog rukovodioca o svim zapaženim nepravilnostima i kvarovima na sredstvima i opremi za zaštitu od požara,
- da pristupi svim vježbama, obuci i sl. aktivnostima koje organizuje KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ iz oblasti zaštite od požara,
- ima i druga prava i dužnosti utvrđene zakonom i opštim aktima.

Zaposlenik je naročito odgovoran ako:

- namjerno ili nepažnjom izazove požar,
- ostavlja zapaljivu tečnost i gasove na mjesta koja za to nisu predviđena,
- bez opravdanog razloga odbije da učestvuje u gašenju požara,
- neodgovorno postupuje sa opremom i sredstvima za gašenje požara ili ih koristi u zabranjene svrhe i dovede u neispravno stanje,
- neopravdano i bez potrebe daje znak za požar,
- ne sprovodi propisane mjere zaštite od požara u određenom roku i ako usljed toga nisu nastupile štetne posljedice,
- upotrebljava el. grijalice ili rešoe u prostorijama u kojima je to izričito zabranjeno,
- puši u prostorijama u kojima je to zabranjeno.

Obrazovna i propagandna djelatnost:

Obrazovna djelatnost preventivno obuhvata:

- stručno obrazovanje kadrova koji profesionalno obavljaju poslove i radne zadatke u oblasti zaštite od požara (referent zaštite od požara ili neko drugo ovlašteno lice),
- obučavanje i upoznavanje radnika sa opasnostima od požara i eksplozije vezanih za radno mjesto na koje su raspoređeni, kao i sa mjerama i sredstvima za početno gašenje požara i sa materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara,
- stručno osposobljavanje radnika koji rukuju lako zapaljivim opasnim materijama,
- upoznavanje u prometu zapaljivih tečnosti, gasova i drugih zapaljivih materija.

Aktivnost stručnog obrazovanja kadrova koji profesionalno rade na poslovima i radnim zadacima u djelokrugu zaštite od požara obavljaju verifikovane obrazovne organizacije, zatim vatrogasne jedinice koje su osposobljene za obavljanje ove djelatnosti praktičnim radom, kao i druge ovlaštene organizacije.

Način upoznavanja i obučavanja radnika sa opasnostima od požara i sa mjerama zaštite od požara utvrđuje se opštim aktom u skladu sa zakonom i ovim planom.

Na način utvrđen u predhodnom stavu vršit će se i stručno osposobljavanje radnika koji rukuju lako zapaljivim i opasnim materijama u prometu (zapaljive tečnosti i gasovi i druge zapaljive materije).

Obuka zaposlenika se vrši na osnovu Programa obuke zaposlenika u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u oblasti zaštite od požara („Službeni list Federacije BiH”, broj: 59/10).

Plan obuke, sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela i traje najmanje četiri školska sata, od čega dva sata teoretske i dva sata praktične obuke.

Teoretski dio obuke, obuhvata sljedeće tematske cjeline:

- a) Prava i obaveze zaposlenika iz oblasti zaštite od požara u pravnom licu, državnom organu ili drugoj instituciji, u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima:
  - zakonske odredbe,
  - opći akt (pravilnik zaštite od požara),
  - plan zaštite od požara.
- b) Osnovni pojmovi o gorenju i gašenju požara:
  - definicija gorenja, požara i eksplozija,
  - uslovi za nastanak požara,

- mehanizam gorenja zapaljivih materija,
- vrste gorenja (potpuno i nepotpuno gorenje),
- produkti gorenja,
- posebne opasnosti od požara,
- osnove gašenja požara.

c) Podjela zapaljivih materija u klase požara (A, B, C, D, E)

d) Sredstva za gašenje požara:

- izbor sredstava za gašenje požara prema klasi požara (voda, pjena, prah, CO₂),
- priručna i druga sredstva za gašenje.

e) Požarne opasnosti u građevinama i mjere zaštite od požara:

- uzroci nastanka požara,
- uslovi za širenje požara,
- mjere zaštite od požara.

f) Uređaji i oprema za gašenje požara u građevinama:

- prenosni i prevozni aparati za gašenje početnog požara,
- hidranti i oprema za gašenje vodom,
- sistemi aktivne zaštite od požara.

g) Postupci nakon prijave požara:

- radnje koje se poduzimaju nakon uočavanja početnog požara ili prijave požara,
- radnje koje se poduzimaju u slučaju požara većeg od početnog,
- evakuacija ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Praktični dio obuke, sadrži:

- a) Pokaznu vježbu, koja obuhvata način aktiviranja prenosnih aparata za gašenje početnog požara i hidranata, te gašenje požara "klase B" u vanjskom prostoru, upotrebom sredstava i opreme za gašenje požara.
- b) Praktičnu vježbu aktiviranja prenosnih aparata za gašenje početnog požara i hidranata od strane zaposlenika, pod nadzorom nosilaca izvođenja obuke.

Obuka se provodi u grupama od maksimalno 30 zaposlenika. Nosilac izvođenja obuke je pravno lice, državni organ i druga institucija. Obuku mogu samostalno da organizuju i provode pravna lica i državni organi, u skladu sa članom 128. stav 4. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Sl. list FBiH", 64/09). Ukoliko pravna lica, državni organi i druge institucije nemaju određeno zaposleno lice zaduženo za provođenje mjera zaštite od požara, u tom slučaju, provođenje obuke mogu povjeriti pravnom licu koje je registrovano za djelatnost zaštite od požara i koje ima ovlaštenje nadležnog organa da ispunjava uslove za izvođenje obuke. Nakon provedene obuke prema planu obuke, organizira se pismeno testiranje. Izvođač obuke, dužan je sačiniti zapisnik o provedenoj obuci zaposlenika u pravnom licu, državnom organu ili drugoj instituciji i dostaviti ga nosiocu obuke. Na radnim mjestima sa posebnim uslovima rada na kojima se traže posebni uslovi ili posebna stručna osposobljenost na osnovu posebnih propisa (rad na zapaljivim tečnostima i gasovima i u uslovima eksplozivnih smješa ili materija) postupak i sadržaj programa obuke tih radnika usklađuju se sa odgovarajućim propisima.

Propagandna djelatnost u oblasti zaštite od požara u društvu nastoji da u organizovanju i sprovođenju mjera manifestacionog i propagandnog oblika u cilju podizanja bezbjednosne kulture radnika kao i razvijanja i unapređivanja vatrogastva uopšte, a vršit će se naročito:

- organizovanjem zajedničkih vatrogasnih i drugih akcija i vježbi,
- objavljivanje prigodnih publikacija i informacija putem sredstava informisanja (radija, štampe, brošura sa uputama, izložbi i sl.)
- prikazivanje prigodnih filmova i slajdova u društvenim radnim prostorima,
- ostalim organizovanim akcijama i manifestacijama u oblasti zaštite od požara.

Osnovni nosioci propagandne aktivnosti su:

- Stručna služba u čijem su djelokrugu poslovi i radni zadaci informisanja i publikovanja stručnih saznanja iz oblasti zaštite od požara za potrebe radnika,
- radnik koji je kao odgovorno lice dužan starati se o sprovođenju mjera i aktivnosti zaštite od požara u društvu,
- Upravni odbor kao organ upravljanja i drugi organi.

B.16. REZULTATIMA PRIMJENE ODGOVARAJUĆIH ANALIZA

Prema **Pravilniku o uslovima, osnovama i kriterijima za razvrstavanje građevina u kategorije ugroženosti od požara** ("Službene novine FBiH", broj: 79/11), član 5. građevine se prema svojoj namjeni klasifikuju na građevine visokogradnje (klasa 1) i građevine niskogradnje (klasa 2) na osnovu klasifikacije vrsta građevinskih objekata Bosne i Hercegovine - KVGGO BiH koja je statistički standard definisan Zakonom o statistici BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04 i 42/04). Prema navedenom Pravilniku objekat spada u klasu 1, sa klasifikacionom šifrom **1264 – Bolnice i ostale građevine za zdravstvenu zaštitu**.

Uzimajući u obzir ukupnu korisnu površinu predmetnog objekta, istu smo svrstali u kategoriju **PU1 – građevine visokih zahtjeva sa aspekta požarne ugroženosti**.

Po stepenu otpornosti objekat zahtijeva IV stepen otpornosti na požar što je kod izgradnje objekta ispoštovano. Za sprječavanje izbijanja samozapaljenja i zadimljavanja dima neophodno je vršiti prirodnu ventilaciju objekta putem pripadajućih vrata i prozora.

U skladu sa Pravilnikom o izboru i održavanju aparata za gašenje početnog požara koji se mogu stavljati u promet sa garantnim rokom i servisnim rokom ("Službene novine Federacije BiH", broj: 46/11) u prostoru treba minimalno biti raspoređeno 30 PP aparata tipa S-9 i 18 PP aparat tipa CO₂-5, a njihov raspored prikazan je na nacrtima u grafičkom dijelu Procjene. Iz preventivnih razloga investitor je u prostoru kotlovnice postavio veći broj protivpožarnih aparata. Raspored aparata je dat na crtežima u Grafičkim priložima. Za objekat je neophodno provesti sve preporučene mjere zaštite od požara da bi se rizik od izbijanja požara i materijalne štete sveo na minimalni nivo. Sve mjere su date u tački C. **PRIJEDLOG TEHNIČKIH I ORGANIZACIJSKIH MJERA KOJE JE POTREBNO PROVESTI KAKO BI SE OPASNOST OD NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA SMANJILA NA NAJMANJI MOGUĆI NIVO.**

C. PRIJEDLOG TEHNIČKIH I ORGANIZACIJSKIH MJERA KOJE JE POTREBNO PROVESTI KAKO BI SE OPASNOST OD NASTAJANJA I ŠIRENJA POŽARA SMANJILA NA NAJMANJI MOGUĆI NIVO

OPŠTE MJERE

1. Za predmetni objekat, ako ne postoji, tehničku dokumentaciju treba pribaviti ili izraditi projekat izvedenog stanja koji će sadržavati sve faze projekta: arhitektonsko-građevinski, elektro, mašinskih i vodovodnih instalacija, te Plan ZOP-a i Plan EiS-a sa procjenom ugroženosti od požara;
2. Redovno vršiti ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti hidrantske mreže i vatrogasnih aparata (svakih 6 mjeseci) odnosno prema Uputstvu proizvođača i BAS standardima kao i obučavanje i uvježbavanje zaposlenih u praktičnoj upotrebi aparata. O provedenim ispitivanjima treba voditi odgovarajuću evidenciju;
3. Sve RO opremiti jednopolnim šemama, Uputstvom za pružanje prve pomoći u slučaju udara električne struje te Uputstvom za postupak u slučaju požara postaviti na vidno mjesto uz RO;
4. Redovno vršiti ispitivanja i mjerenja na električnim instalacijama (svake 3 godine), te eventualne primjedbe otklanjati u što kraćem roku. Električne instalacije ispitivati prije puštanja u rad novog postrojenja ili nove instalacije, nakon rekonstrukcije i periodično svake tri godine. O ovome se treba voditi odgovarajuća evidencija;
5. Redovno vršiti obuku zaposlenih osoba iz oblasti zaštite od požara i zaštite na radu;
6. Redovno kontrolisati kompletnost ormarića prve pomoći i po ukazanoj potrebi ih kompletirati nedostajućom opremom.
7. Redovno vršiti ispitivanje i servisiranje sistema tehničke zaštite (vatrodojava, videonadzor, protuprovala) periodično na svakih 6 mjeseci.

TEHNIČKO-TEHNOLOŠKE MJERE

1. Na ulazna vrata prostora postaviti natpis „Zabranjeno pušenje“ a na vrata skladišta postaviti natpis „Zabranjen pristup neovlaštenim licima“;
2. Izvršiti praktičnu vježbu evakuacije i spašavanja, a prema Planu evakuacije i spašavanja;
3. Predlaže se izgradnja vanjskog PP stepeništa sa rampom koje treba da poveže prvi sprat objekta sa slobodnim prostorom i time omogući lakšu evakuaciju ugroženih osoba u slučaju požara. PP stepenište je predviđeno na lijevoj strani objekta i pristup mu je iz prostora hodnika prvog sprata gdje se nalaze nepokretne osobe. Izlazna vrata na stepenište, te podest stepeništa i silazna rampa moraju biti dovoljno široke da se omogući evakuacija bolesnika sa krevetima.
4. Predlaže se ugradnja vatrodojavnog sistema za objekat 2 – Kuća za radno okupacionu terapiju.
5. Predlaže se izmještanje trafostanice van objekta.
6. Rasporediti PP aparate prema Planu zaštite od požara. Aparat treba smjestiti na vidna mjesta gdje neće biti blokirani, zaklonjeni od materijala ili podložni oštećenjima. Uz aparat za gašenje požara, moraju biti upadljivo istaknuta uputstva za rukovanje. Aparati za gašenje požara postavljaju se na lako uočljiva i trajno pristupačna mjesta tako da ručka za nošenje aparata ne smije biti na visini većoj od 1,5 m mjereno od poda, prema Pravilniku o održavanju i izboru vatrogasnih aparata. Mjesta postavljanja vatrogasnih aparata potrebno je vidno označiti naljepnicom min. dimenzija 150×150 mm, a u skladu s Pravilnikom o održavanju i izboru vatrogasnih aparata („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/11) Pristup PP aparatima mora uvijek biti slobodan;
7. Redovno ispitivati funkcionalnost hidrantske mreže, na osnovu Pravilnika o tehničkim normativima za vanjsku i unutrašnju hidrantsku mrežu za gašenje požara („Službene novine Federacije BiH“, broj: 87/11);
8. Sve elektroinstalacije na objektu redovno provjeravati i ispitivati, i o izvršenom ispitivanju voditi urednu evidenciju;
9. Telefonske brojeve i adrese hitnih i važnih službi ažurirati i dostaviti zaposlenicima;
10. Osoblje pripremiti za reakciju na nesreću (reakcija na zvuk alarma, rukovanje aparatima za gašenje požara...);
11. Redovno vršiti obuku zaposlenika iz oblasti zaštite od požara a u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09);
12. Izraditi plan evakuacije ljudi i materijalnih dobara;
13. Obezbijediti mjesto van objekta u koje će se evakuisati važna materijalna dobra iz objekta;
14. Puteve evakuacije vidno označiti i držati slobodne;

15. Provoditi kontrolu poštivanja zabrane pušenja u objektu;
16. Redovno čistiti objekat, smeće nakon isteka radnog vremena ukloniti iz objekta.

Napomena:

Rokove za izvršenje pojedinih mjera sanacija određuje KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ u skladu sa svojim mogućnostima.

D. NUMERIČKA ANALIZA POŽARNE UGROŽENOSTI

TRVB-100-austrijska metoda za procjenu ugroženosti i određivanje mjera zaštite od požara

Ova metoda je praktična za primjenu i daje dosta tačne rezultate za većinu uobičajenih građevina različitih namjena.

Metoda je neprimjenjiva za građevine visine veće od 25 metara kao ni za građevine kod kojih katovi ispod zemlje nisu vatrootpornom konstrukcijom odvojeni od nadzemnih katova. Ova se metoda u primjeni provodi za svaki požarni sektor posebice, a temelji se na slijedećim postupcima:

- I. Podjela građevine na odgovarajuće požarne sektore;
- II. Izračunavanje učinka geometrije požarnog sektora, nego i njegova dubina, mogućnost prilaza objektu vatrogasnim vozilima, položaj požarnog sektora (ispod razine zemlje), mogućnost gašenja izvana i slično.
- III. Izračunavanje specifične požarne opasnosti koje se dobije kao umnožak brojčanih vrijednosti relativnih pojedinačnih učinaka kao što su:
  - a) Učinak intervencije vatrogasne postrojbe;
  - b) Učinak značajki upaljivih materijala u požarnom sektoru;
  - c) Učinak ugroženosti osoba;
  - d) Učinak požarnog opterećenja (mobilnog ili imobilnog);
  - e) Učinak zapaljivosti materijala u požarnom sektoru;
  - f) Učinak zadimljavanja;
  - g) Učinak korozivnosti plinovitih produkata izgradnja i drugih destrukcija materijala u požarnom sektoru;
  - h) Učinak visine (prema broju spratova) građevine.
- IV. Izračunavanje ili očitavanje s dijagramom unoška (SxF) ovisno o tomu je li izveden uređaj za odvod dima i topline. (Metoda se izvorno poziva na austrijski propis o sustavima za odvođenje dima i toline nastalih u požaru TRVB_125. S obzirom da je u BiH u primjeni poseban pravilnik za odvod dima i toline te da ova dva propisa nisu identična, dosta je osjetljivo pitanje primjene predviđenih koeficijenata kada je izveden neki od automatiziranih uređaja za odvod dima i topline. S obzirom da su ti uređaji dosta rijetko izvedeni, ovaj nedostatak metode ne predstavlja veliku teškoću u primjeni.).
- V. Konačan rezultat provedene analize je brojčana vrijednost kojom se definira potrebna razina protupožarne zaštite u odnosu na klasu vatrootpornosti požarnog sektora. Rasčlambom koja rezultira određenom brojčanom vrijednošću mogući su, ovisno o klasi vatrootpornosti požarnog sektora, slijedeći zaključci o potrebi provedbe mjera zaštite od požara:
  - a) Nisu potrebne mjere zaštite od požara (umnožak SxF je mali),
  - b) Za vrijeme radnog vremena odmah spremna za intervenciju pogonska vatrogasna postrojba (SxF odgovara S1 za određenu klasu vatrootpornosti)
  - c) Pogonska vatrogasna postrojba sa stalnom službom dežurstva od 0 do 24 sata (SxF odgovara S2 za određenu klasu vatrootpornosti)
  - d) Potrebna automatska dojava požara s dežurnim osobljem na centralu od 0 do 24 sata (SxF odgovara S3 za određenu klasu vatrootpornosti)

- e) Automatska dojava požara treba biti priključena na centralu vatrogasne postrojbe u kojoj je stalno dežurstvo od 0 do 24 sata (SxF odgovara S4 za određenu klasu vatrootpornosti)
- f) Potrebna izvedba sprinkler uređaja ili drugog odgovarajućeg automatskog uređaja za gašenje požara (SxF odgovara S5 za određenu klasu vatrootpornosti)

Glede klase vatrootpornosti metoda se temelji na austrijskom standardu koje su ovom metodom označene su ovim oznakama:

- F<30-konstrukcije požarnog sektora otporne ne vatru manje od 30 minuta
- F30-vatrootpornost 30 minuta
- F60 –vatrootpornost 60 minuta
- F90-vatrootpornost 90 minuta

S obzirom da važeće norme JUS U.J.I.240., klase vatrootpornosti od (I. do V.) nisu potpuno identične austrijskim, iako se radi o velikoj podudarnosti, mogu se za potrebe rasčlambe koristiti sljedeće pretpostavke:

- F<30-približno: odgovara I. stupnju prema citiranoj normi (bez otpornosti na vatru);
- F30-približno odgovara II. stupnju (mala otpornost)
- F60- približno odgovara III. stupnju (srednja otpornost)
- F90- približno odgovara IV. stupnju (veća otpornost)

Na ovaj način ne bi bila obuhvaćena klasa V vatrootpornosti (velika otpornost) pa se za takve pojave, za očitavanje brojčane vrijednosti potrebnih mjera zaštite, predlaže koristiti dijagram za vatrootpornost označenu kao F90 prema citiranoj austrijskoj smjernici.

Osnovne formule TRVB-100 metode

Osnovna formula za proračun potrebnih posebnih mjera zaštite od požara je sljedeća:

$$S \times F = (G + k) \times B/k^2 \quad \text{ili} \quad SxF = (G' + k1) \times B/k2$$

Značenje simbola je sljedeće:

S - zaštitna vrijednost uređaja za zaštitu od požara,

F - vatrootpornost nosivih konstrukcija građevine ili požarnog sektora,

G - geometrija požarnog sektora (umnožak površine i širine požarnog sektora),

G' = G x 1,5 - geometrija požarnog sektora s manje od tri moguća pristupa vatrogasnim vozilima

k1 i k2 - konstante tablice, ovisno o tomu postoji li uređaj za odvođenje dima i topline prema TRVB-125,

B - učinak specifične opasnosti od požara koji predstavlja umnožak učinaka predviđenih za analizu po ovoj metodi.

$$B = E \times A \times P \times Q \times C \times K \times H$$

Značenje simbola:

E - učinak intervencije javne profesionalne vatrogasne postrojbe

A - učinak aktivnosti materijala

P - učinak ugroženosti osoblja

Q - učinak požarnog opterećenja

R - učinak zadimljavanja

K - učinak korozije

H - učinak visine građevine

TVRB 100, 125, 126																		
Objekat:		KJU "Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba"																
Požarni sektor:		PS 6 – Kancelarijski prostori																
Lokacija:		ul. Nahorevska 195, Sarajevo																
Površina požarnog sektora u m ² (a):	389,36	Geometrija požarnog sektora: $G = a \times b$		Pristupačno sa tri strane:	Pristupačnost sa manje od tri strane:	Uređaj za odvod dima i toplote												
Širina požarnog sektora u m (b):	8,9	$0,03465 \times 10^5$		$G \times 10^5$	$G' = 1,15 \times G \times 10^5$	Ne postoji ☒	Postoji ☐											
Imobilno požarno opterećenje:		$q_i = 100 \text{ MJ/m}^2$		Mobilno požarno opterećenje:		$q_m = 700 \text{ MJ/m}^2$												
Faktor intervencije javne vatrogasne jedinice (E)	Faktor radne opasnosti (A)	Faktor ugroženosti osoblja (P)	Faktor požarne opterećenosti (Q)	Faktor zapaljivosti materijala (C)	Opasnost od		H-visina zgrade (m)											
					Zadimljavanja (R)		Iznad nivoa zemlje	Ispod nivoa zemlje										
					±	±												
KATEGORIJE																		
E	A	P	Q	C	R	K	H	B										
0,83	0,85	1	1,4	1,2	1	1	1	1,19										
Ne postoji	$S \times F = (G + k_1) \times B / k_2 = (G \times 10^5 + 4,42 \times 10^5) \times B / 6,25 \times 10^5 =$						S x F	0,84										
Postoji	$S \times F = (G' + k_1) \times B / k_2 = (G' \times 10^5 + 6,03 \times 10^5) \times B / 8,33 \times 10^5 =$																	
Ocjena rezultata: Klasa vatrootpornosti F				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>0</td> <td>30</td> <td>60</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">X</td> </tr> </table>					0	30	60	90				X		
0	30	60	90															
			X															
Rezultat				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>S-1</td> <td>S-2</td> <td>S-3</td> <td>S-4</td> <td>S-5</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					S-1	S-2	S-3	S-4	S-5					
S-1	S-2	S-3	S-4	S-5														
Napomena: Vrijednosti umnoška S x F iznosi 0.84. Dodatne mjere zaštite od požara nisu potrebne.					Obradio: Dejan Andrić, dipl. inž. el.													

TVRB 100, 125, 126																		
Objekat:		KJU "Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba"																
Požarni sektor:		PS 2 - Trafostanica																
Lokacija:		ul. Nahorevska 195, Sarajevo																
Površina požarnog sektora u m ² (a):	20,71	Geometrija požarnog sektora: $G = a \times b$		Pristupačno sa tri strane:	Pristupačnost sa manje od tri strane:	Uređaj za odvod dima i toplote												
Širina požarnog sektora u m (b):	4,93	$0,00102 \times 10^5$		$G 10^5$	Obradio:	Ne postoji ☒	Postoji ☐											
Imobilno požarno opterećenje:		$q_i = 100 \text{ MJ/m}^2$		Mobilno požarno opterećenje:		$q_m = 200 \text{ MJ/m}^2$												
Faktor intervencije javne vatrogasne jedinice (E)	Faktor radne opasnosti (A)	Faktor ugroženosti osoblja (P)	Faktor požarne opterećenosti (Q)	Faktor zapaljivosti materijala (C)	Opasnost od		H-visina zgrade (m)											
					Zadimljavanja (R)		Iznad nivoa zemlje	Ispod nivoa zemlje										
					±	±												
KATEGORIJE																		
E	A	P	Q	C	R	K	H	B										
0,83	1	1	1	1,2	1,2	1,2	1	1,43										
Ne postoji	$S \times F = (G + k_1) \times B / k_2 = (G \times 10^5 + 4,42 \times 10^5) \times B / 6,25 \times 10^5 =$						S x F	1,01										
Postoji	$S \times F = (G + k_1) \times B / k_2 = (G \times 10^5 + 6,03 \times 10^5) \times B / 8,33 \times 10^5 =$																	
Ocjena rezultata: Klasa vatrootpornosti F				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>0</td> <td>30</td> <td>60</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </table>					0	30	60	90				X		
0	30	60	90															
			X															
Rezultat				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>S-1</td> <td>S-2</td> <td>S-3</td> <td>S-4</td> <td>S-5</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					S-1	S-2	S-3	S-4	S-5					
S-1	S-2	S-3	S-4	S-5														
Napomena: Vrijednosti umnoška S x F iznosi 1.01. Dodatne mjere zaštite od požara nisu potrebne.					Obradio: Dejan Andrić, dipl. inž.el.													

TVRB 100, 125, 126																		
Objekat:		KJU "Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba"																
Požarni sektor:		PS 5 - Kuhinja																
Lokacija:		ul. Nahorevska 195, Sarajevo																
Površina požarnog sektora u m ² (a):	145,28	Geometrija požarnog sektora: G = a x b		Pristupačno sa tri strane:	Pristupačnost sa manje od tri strane:	Uređaj za odvod dima i toplote												
Širina požarnog sektora u m (b):	7,02	0,01020 x 10 ⁵		G 10 ⁵	Obradio:	Ne postoji ☒	Postoji ☐											
Imobilno požarno opterećenje:		q _i = 100 MJ/m ²		Mobilno požarno opterećenje:		q _m = 300 MJ/m ²												
Faktor intervencije javne vatrogasne jedinice (E)	Faktor radne opasnosti (A)	Faktor ugroženosti osoblja (P)	Faktor požarne opterećenosti (Q)	Faktor zapaljivosti materijala (C)	Opasnost od		H-visina zgrade (m)											
					Zadimljavanja (R)		Iznad nivoa zemlje	Ispod nivoa zemlje										
					±	±												
KATEGORIJE																		
E	A	P	Q	C	R	K	H	B										
0,83	1	1	1,1	1,2	1	1	1	1,10										
Ne postoji	$S \times F = (G + k_1) \times B / k_2 = (G \times 10^5 + 4,42 \times 10^5) \times B / 6,25 \times 10^5 =$						S x F	0,78										
Postoji	$S \times F = (G + k_1) \times B / k_2 = (G \times 10^5 + 6,03 \times 10^5) \times B / 8,33 \times 10^5 =$																	
Ocjena rezultata: Klasa vatrootpornosti F				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>0</td> <td>30</td> <td>60</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </table>					0	30	60	90				X		
0	30	60	90															
			X															
Rezultat				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>S-1</td> <td>S-2</td> <td>S-3</td> <td>S-4</td> <td>S-5</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					S-1	S-2	S-3	S-4	S-5					
S-1	S-2	S-3	S-4	S-5														
Napomena: Vrijednosti umnoška S x F iznosi 0.78. Dodatne mjere zaštite od požara nisu potrebne.					Obradio: Dejan Andrić, dipl. inž.el.													

TVRB 100, 125, 126																		
Objekat:		KJU "Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba"																
Požarni sektor:		PS 15 - Kotlovnica																
Lokacija:		ul. Nahorevska 195, Sarajevo																
Površina požarnog sektora u m ² (a):	96,35	Geometrija požarnog sektora: $G = a \times b$		Pristupačno sa tri strane:	Pristupačnost sa manje od tri strane:	Uređaj za odvod dima i toplote												
Širina požarnog sektora u m (b):	9,69	$0,00934 \times 10^5$		$G 10^5$	Obradio:	Ne postoji ☒	Postoji ☐											
Imobilno požarno opterećenje:		$q_i = 100 \text{ MJ/m}^2$		Mobilno požarno opterećenje:		$q_m = 200 \text{ MJ/m}^2$												
Faktor intervencije javne vatrogasne jedinice (E)	Faktor radne opasnosti (A)	Faktor ugroženosti osoblja (P)	Faktor požarne opterećenosti (Q)	Faktor zapaljivosti materijala (C)	Opasnost od		H-visina zgrade (m)											
					Zadimljavanja (R)		Iznad nivoa zemlje	Ispod nivoa zemlje										
					±	±												
KATEGORIJE																		
E	A	P	Q	C	R	K	H	B										
0,83	1	1	1	1	1	1	1	0,83										
Ne postoji	$S \times F = (G + k_1) \times B / k_2 = (G \times 10^5 + 4,42 \times 10^5) \times B / 6,25 \times 10^5 =$						S x F	0,59										
Postoji	$S \times F = (G + k_1) \times B / k_2 = (G \times 10^5 + 6,03 \times 10^5) \times B / 8,33 \times 10^5 =$																	
Ocjena rezultata: Klasa vatrootpornosti F				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>0</td> <td>30</td> <td>60</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </table>					0	30	60	90				X		
0	30	60	90															
			X															
Rezultat				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>S-1</td> <td>S-2</td> <td>S-3</td> <td>S-4</td> <td>S-5</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					S-1	S-2	S-3	S-4	S-5					
S-1	S-2	S-3	S-4	S-5														
Napomena: Vrijednosti umnoška S x F iznosi 0.59. Dodatne mjere zaštite od požara nisu potrebne.					Obradio: Dejan Andrić, dipl. inž.el.													

TVRB 100, 125, 126																		
Objekat:		KJU "Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba"																
Požarni sektor:		PS 17 - Prostor radionice 2																
Lokacija:		ul. Nahorevska 195, Sarajevo																
Površina požarnog sektora u m ² (a):	51,12	Geometrija požarnog sektora: $G = a \times b$		Pristupačno sa tri strane:	Pristupačnost sa manje od tri strane:	Uređaj za odvod dima i toplote												
Širina požarnog sektora u m (b):	6,2	$0,00317 \times 10^5$		$G 10^5$	Obradio:	Ne postoji ☒	Postoji ☐											
Imobilno požarno opterećenje:		$q_i = 100 \text{ MJ/m}^2$		Mobilno požarno opterećenje:		$q_m = 400 \text{ MJ/m}^2$												
Faktor intervencije javne vatrogasne jedinice (E)	Faktor radne opasnosti (A)	Faktor ugroženosti osoblja (P)	Faktor požarne opterećenosti (Q)	Faktor zapaljivosti materijala (C)	Opasnost od		H-visina zgrade (m)											
					Zadimljavanja (R)		Iznad nivoa zemlje	Ispod nivoa zemlje										
					±	±												
KATEGORIJE																		
E	A	P	Q	C	R	K	H	B										
0,83	1	1	1,2	1,2	1,2	1	1	1,43										
Ne postoji	$S \times F = (G + k_1) \times B / k_2 = (G \times 10^5 + 4,42 \times 10^5) \times B / 6,25 \times 10^5 =$						S x F	1,02										
Postoji	$S \times F = (G + k_1) \times B / k_2 = (G \times 10^5 + 6,03 \times 10^5) \times B / 8,33 \times 10^5 =$																	
Ocjena rezultata: Klasa vatrootpornosti F				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>0</td> <td>30</td> <td>60</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </table>					0	30	60	90				X		
0	30	60	90															
			X															
Rezultat				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>S-1</td> <td>S-2</td> <td>S-3</td> <td>S-4</td> <td>S-5</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					S-1	S-2	S-3	S-4	S-5					
S-1	S-2	S-3	S-4	S-5														
Napomena: Vrijednosti umnoška S x F iznosi 1.02. Dodatne mjere zaštite od požara nisu potrebne.					Obradio: Dejan Andrić, dipl. inž.el.													

TVRB 100, 125, 126																		
Objekat:		KJU "Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba"																
Požarni sektor:		PS 20 - Arhiva																
Lokacija:		ul. Nahorevska 195, Sarajevo																
Površina požarnog sektora u m ² (a):	33,73	Geometrija požarnog sektora: G = a x b		Pristupačno sa tri strane:	Pristupačnost sa manje od tri strane:	Uređaj za odvod dima i toplote												
Širina požarnog sektora u m (b):	5,52	0,00186 x 10 ⁵		G 10 ⁵	Obradio:	Ne postoji ☒	Postoji ☐											
Imobilno požarno opterećenje:		q _i = 100 MJ/m ²		Mobilno požarno opterećenje:		q _m = 12600 MJ/m ²												
Faktor intervencije javne vatrogasne jedinice (E)	Faktor radne opasnosti (A)	Faktor ugroženosti osoblja (P)	Faktor požarne opterećenosti (Q)	Faktor zapaljivosti materijala (C)	Opasnost od		H-visina zgrade (m)											
					Zadimljavanja (R)		Iznad nivoa zemlje	Ispod nivoa zemlje										
					±	±												
KATEGORIJE																		
E	A	P	Q	C	R	K	H	B										
0,83	0,85	1	2,2	1,2	1	1	1	1,86										
Ne postoji	S x F = (G + k ₁) x B / k ₂ = (G x 10 ⁵ + 4,42 x 10 ⁵) x B / 6,25 x 10 ⁵ =						S x F	1,32										
Postoji	S x F = (G + k ₁) x B / k ₂ = (G x 10 ⁵ + 6,03 x 10 ⁵) x B / 8,33 x 10 ⁵ =																	
Ocjena rezultata: Klasa vatrootpornosti F				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>0</td> <td>30</td> <td>60</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="text-align: center;">X</td> </tr> </table>					0	30	60	90				X		
0	30	60	90															
			X															
Rezultat				<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>S-1</td> <td>S-2</td> <td>S-3</td> <td>S-4</td> <td>S-5</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					S-1	S-2	S-3	S-4	S-5					
S-1	S-2	S-3	S-4	S-5														
Napomena: Vrijednosti umnoška S x F iznosi 1.32. Dodatne mjere zaštite od požara nisu potrebne.					Obradio: Dejan Andrić, dipl. inž.el.													

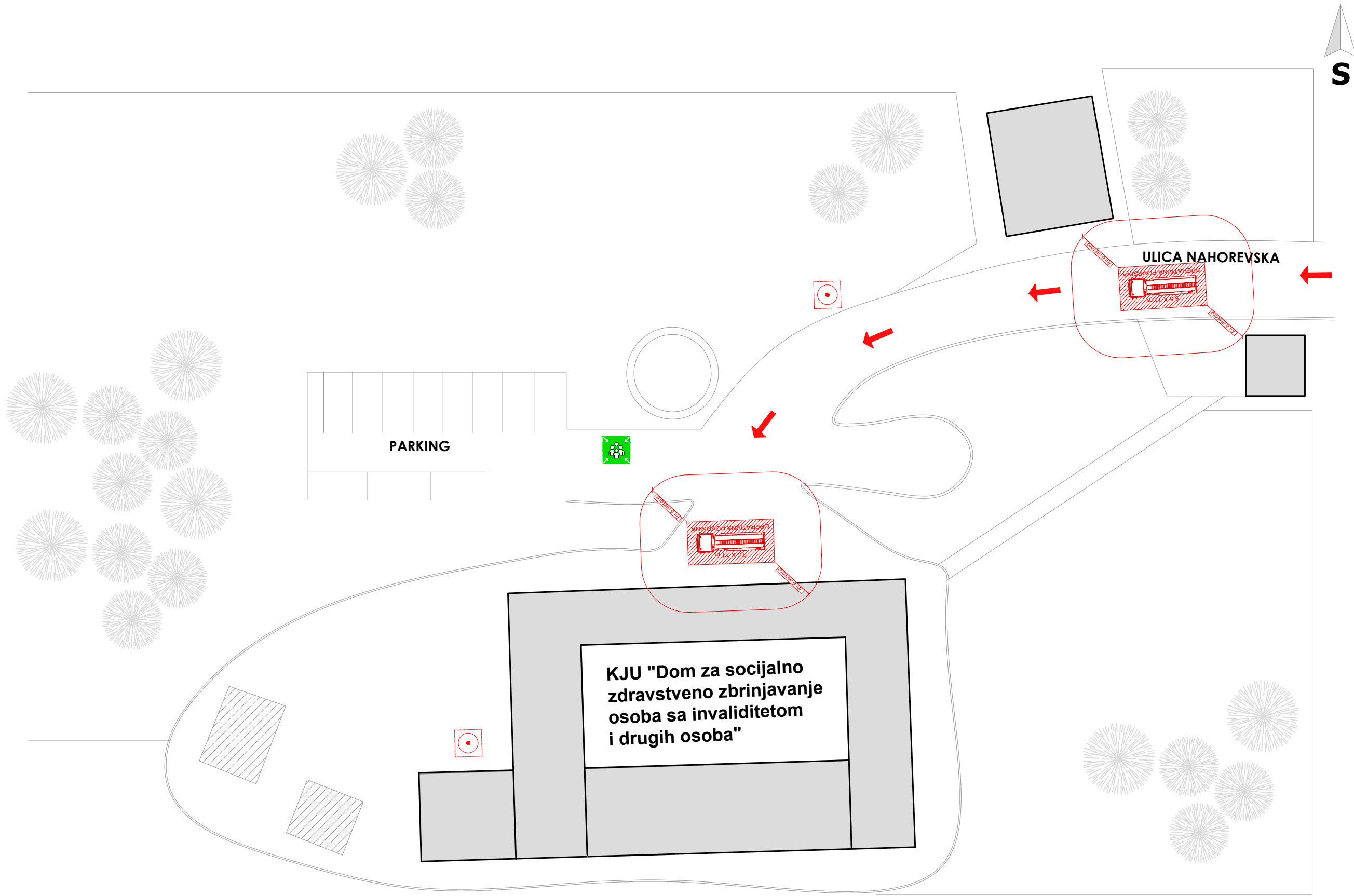
E. ZAKLJUČAK

KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ koji se nalazi u ulici Nahorevska 195, Sarajevo provodi sve mjere zaštite od požara koji su proizašle iz *Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu (Sl. list FBiH 64/09)* i pratećih akata proizišlih na osnovu istog Zakona. Također, savjesnim odnosom svih uposlenih prema objektu i sadržaju objekta, predupredili određene opasnosti koje mogu izazvati požar na predmetnom objektu. Primjetno je zalaganje rukovodstva na dobrom i domaćinskom odnosu svih prisutnih u objektu prema imovini i dobroj organizaciji života i rada zaposlenika. KJU „Dom za socijalno i zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba“ je pristupilo izradi svih planskih dokumenata i akata koji su predviđeni *Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službeni list Federacije BiH“, broj: 64/09)*. Infrastruktura osigurava u jednoj mjeri potrebne uslove zaštite od požara. Dostignuti nivo protivpožarne zaštite treba podizati na veći nivo kroz realizaciju zaključaka iz tačke B.16. - Rezultati primjene odgovarajućih analiza i provesti sve mjere iz tačke C - Prijedlog tehničkih i organizacijskih mjera koje je potrebno provesti kako bi se opasnost od nastajanja i širenja požara smanjila na najmanji mogući nivo. Sredstva veze su ispravna i u funkciji. Svi zaposleni su punoljetne osobe i imaju odgovarajuću stručnu spremu. Svi zaposlenici trebaju proći kroz obuku iz oblasti zaštite od požara i zaštite na radu, te položiti test znanja, o čemu se treba voditi evidencija. Instalacije (elektro, gromobrani, hidro i sl.) redovno održavati i ispitivati, o čemu se treba voditi uredna evidencija. Rasporediti PP aparata za početno gašenje požara kako je to predviđeno ovom Procjenom.

U narednom periodu je neophodno:

- Provesti tehničke i organizacijske mjere kako bi se opasnost od nastajanja i širenja požara smanjila na najmanji mogući nivo, a koje su navedene u tački C i B.16;
- Udaljenost skladišne robe od električnih sklopki i PP aparata mora biti tolika da im se može nesmetano pristupiti, a od žaruljnih mjesta i grijaćih tijela koja nemaju štitnik od zračenja topline, udaljenost uskladištene robe ne smije biti manja od 50 cm;
- Redovno servisirati hidrante i PP aparate prema Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu (*"Službene novine Federacije BiH", broj: 64/09*) i Pravilnika o izboru i održavanju aparata za gašenje početnog požara koji se mogu stavljati u promet sa garantnim rokom i rokom servisiranja (*"Službene novine Federacije BiH", br. 46/11*);
- Redovno servisirati hidrantsku mrežu, prema Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu (*"Službene novine Federacije BiH", broj: 64/09*) i Pravilniku o tehničkim normativima za vanjsku i unutrašnju hidrantsku mrežu za gašenje požara (*"Službene novine Federacije BiH", broj: 87/11*);
- U prostoru uvijek držati potreban broj PP aparata za početno gašenje požara. Iste redovno servisirati;
- Provesti vježbu evakuacije i spašavanja;
- Redovno čistiti i održavati prostorije, a smeće po isteku radnog vremena iznositi iz objekta;
- Redovno vršiti ispitivanje elektroinstalacija;
- Redovno vršiti ispitivanje vatrodojavnog sistema;

F. GRAFIČKI PRILOZI

pristupni put za vatrogasna vozila - smjer kretanja vozila

prostor za manipulaciju i rad vatrogasaca

mjesto okupljanja

vanjski podzemni hidrant

predmetni objekat

ostali objekti

DEVELOPMENT
SECURITY
CENTER
SARAJEVO

Agencija za zaštitu ljudi i imovine
"DSC" d.o.o. Sarajevo
ul. Ante Filanzenca 14b
Tel.: (033) 65 11 17
Fax: (033) 71 31 60

OBJEKAT I LOKACIJA:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Nahorevska 195, Sarajevo

INVESTITOR:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Sarajevo

NACRT:

Situacija

Nadža Avdić, MA dipl. ing. arh.
STRUČNI SARADNIK 1

Avdić

Dejan Andrić, dipl. inž. el.
STRUČNI SARADNIK 2

Andrić

Đorđe Stanojević, dipl. inž. maš.
STRUČNI SARADNIK 3

Stanojević

BR. PROJEKTA: ZOP-D-064/1-24

PROJEKAT: REVIZIJA-
PROCJENA

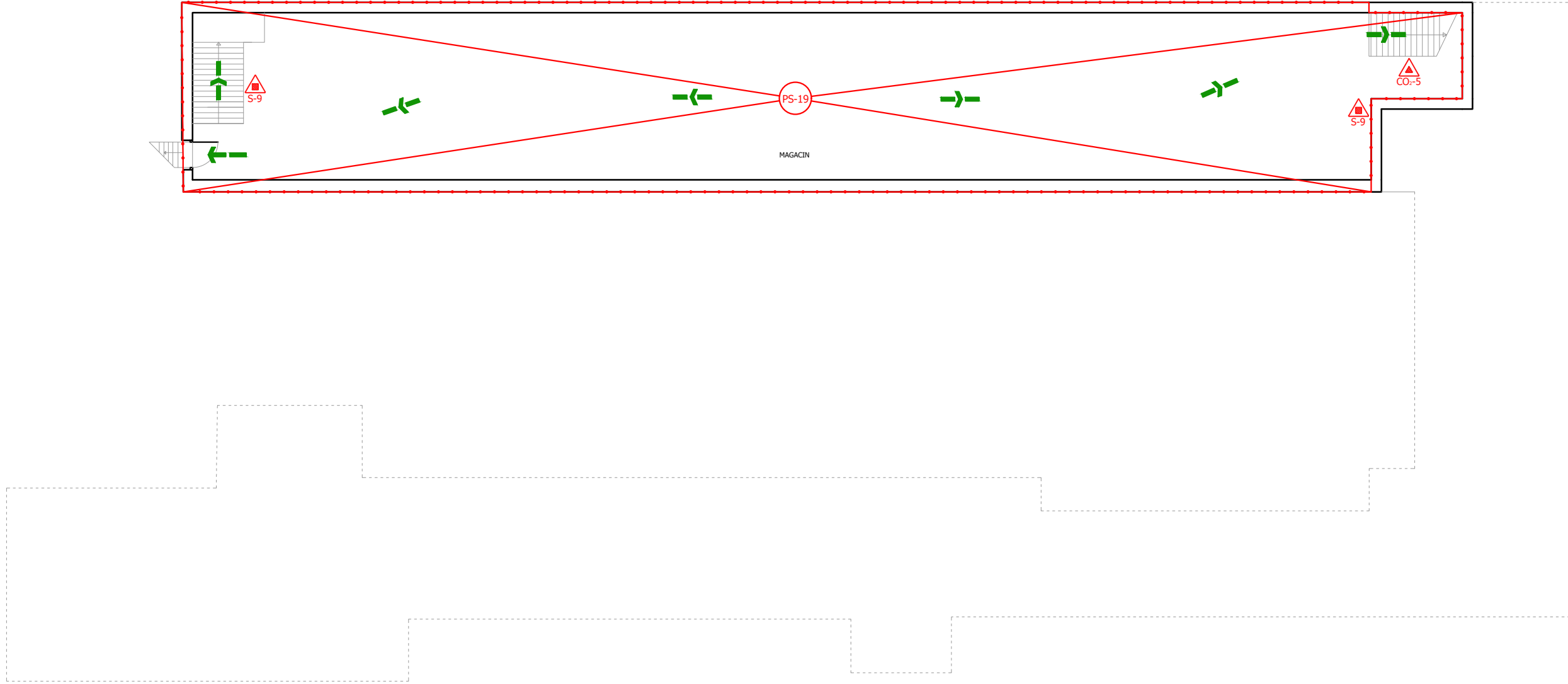
DATUM: UGROŽENOSTI OD
POŽARA
novembar 2024

MJERILO:
LIST: 01

1:500

LEGENDA PRIMJENJENIH SIMBOLA:

požarni sektor	razvodni ormar
pp aparat - prah 50kg	požarna otpornost 120 min.
pp aparat - prah 9kg	protupožarna vrata EI 60 min.
pp aparat - CO2 5kg	smjer evakuacije unutar objekta
unutrašnji hidrant	izlaz kod evakuacije

Agencija za zaštitu ljudi i imovine
"DSC" d.o.o. Sarajevo
ul. Ante Filanzenega 14b
Tel.: (033) 65 11 17
Fax: (033) 71 31 60

DEVELOPMENT
SECURITY
CENTER
SARAJEVO

OBJEKAT I LOKACIJA:
KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Nahorevska 195, Sarajevo
INVESTITOR:
KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Sarajevo
NAČRT:
Osnova prostora - podrum

Nadža Avdić, MA dipl. ing. arh.
STRUČNI SARADNIK 1

Dejan Andrić, dipl. inž. el.
STRUČNI SARADNIK 2

Đorđe Stanojević, dipl. inž. maš.
STRUČNI SARADNIK 3

Avdić

Dejan

Đorđe

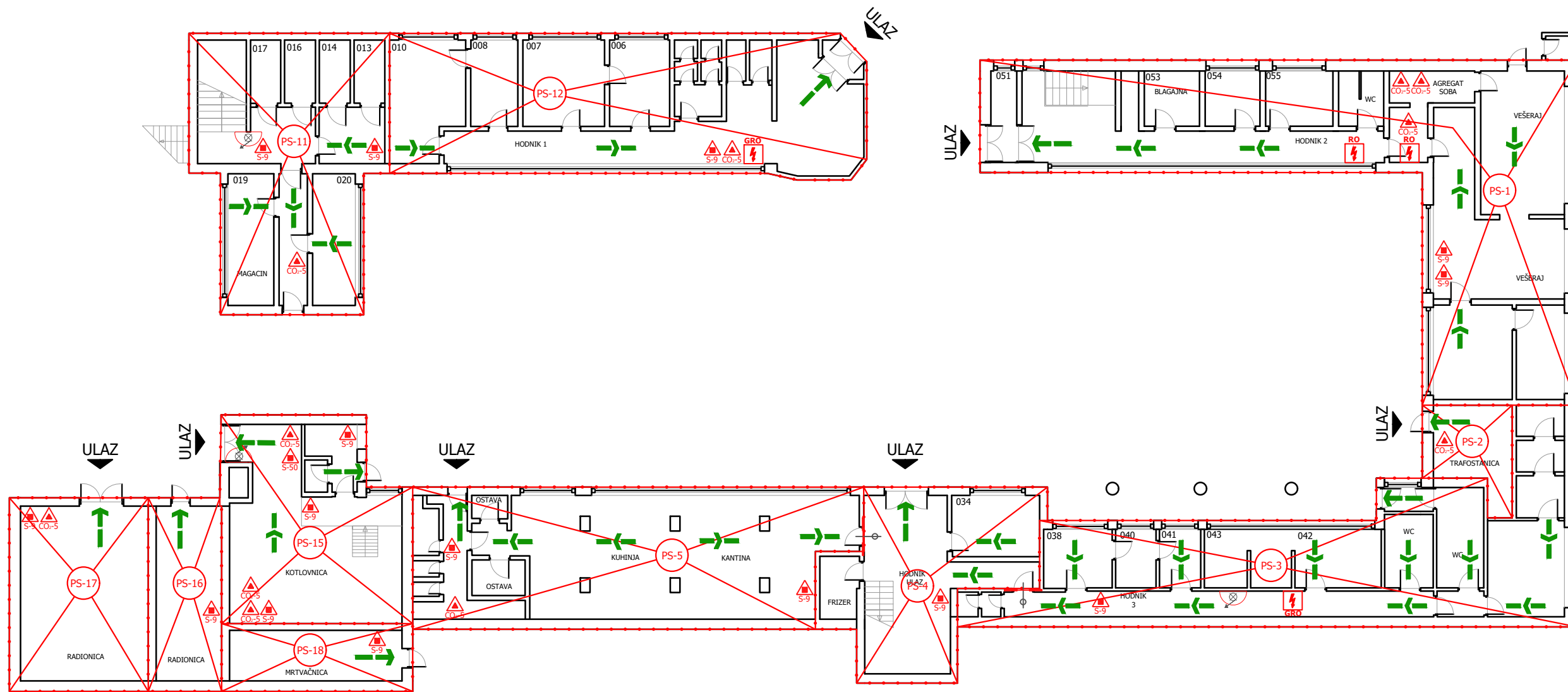
BR. PROJEKTA: ZOP-D-064/1-24

PROJEKAT: REVIZIJA-
PROCJENA

DATUM: UGROŽENOSTI OD
POŽARA
novembar 2024

MJERILO:
LIST: 1:250

02

LEGENDA PRIMJENJENIH SIMBOLA:

PS-1	požarni sektor		razvodni ormar
S-50	pp aparat - prah 50kg		požarna otpornost 120 min.
S-9	pp aparat - prah 9kg		protupožarna vrata EI 60 min.
CO-5	pp aparat - CO ₂ 5kg		smjer evakuacije unutar objekta
	unutrašnji hidrant		izlaz kod evakuacije

OBJEKAT I LOKACIJA:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Nahorevska 195, Sarajevo

INVESTITOR:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Sarajevo

NAČRT:

Osnova prostora - prizemlje

DEVELOPMENT
SECURITY
CENTER

SARAJEVO

Agencija za zaštitu ljudi i imovine
"DSC" d.o.o. Sarajevo
ul. Ante Filadelfa 14b
Tel.: (033) 65 11 17
Fax: (033) 71 31 60

Nadža Avdić, MA dipl. ing. arh.
STRUČNI SARADNIK 1

Dejan Andrić, dipl. inž. el.
STRUČNI SARADNIK 2

Đorđe Stanojević, dipl. inž. maš.
STRUČNI SARADNIK 3

BR. PROJEKTA: ZOP-D-064/1-24

PROJEKAT: REVIZIJA-
PROCJENA

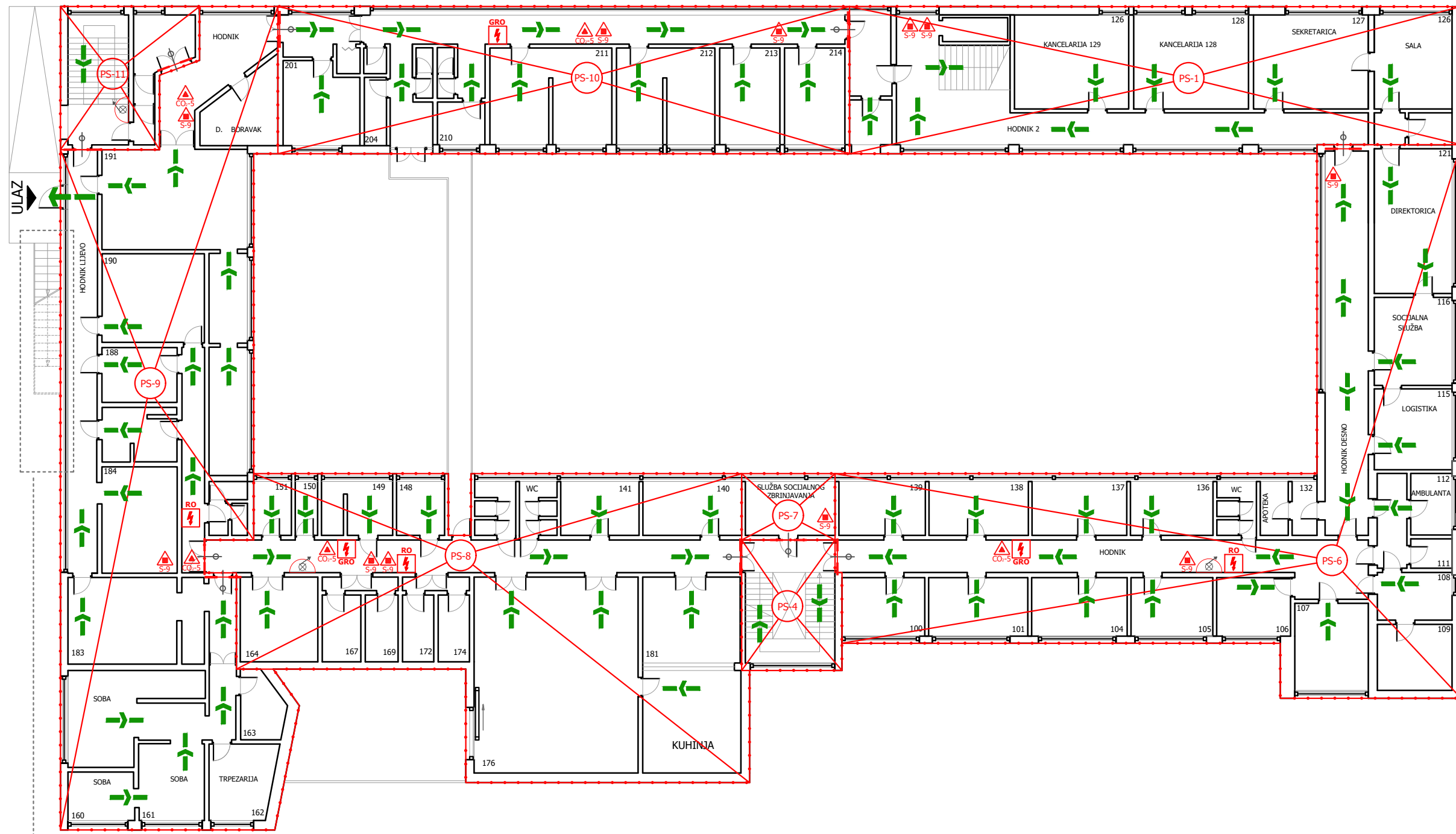
UGROŽENOSTI OD
POŽARA

DATUM: novembar 2024

LIST:

03

MJERILO:
1:250

PRIJEDLOG: UZ OBJEKAT DOGRADITI PP VANJSKO STEPENIŠTE.

LEGENDA PRIMJENJENIH SIMBOLA:

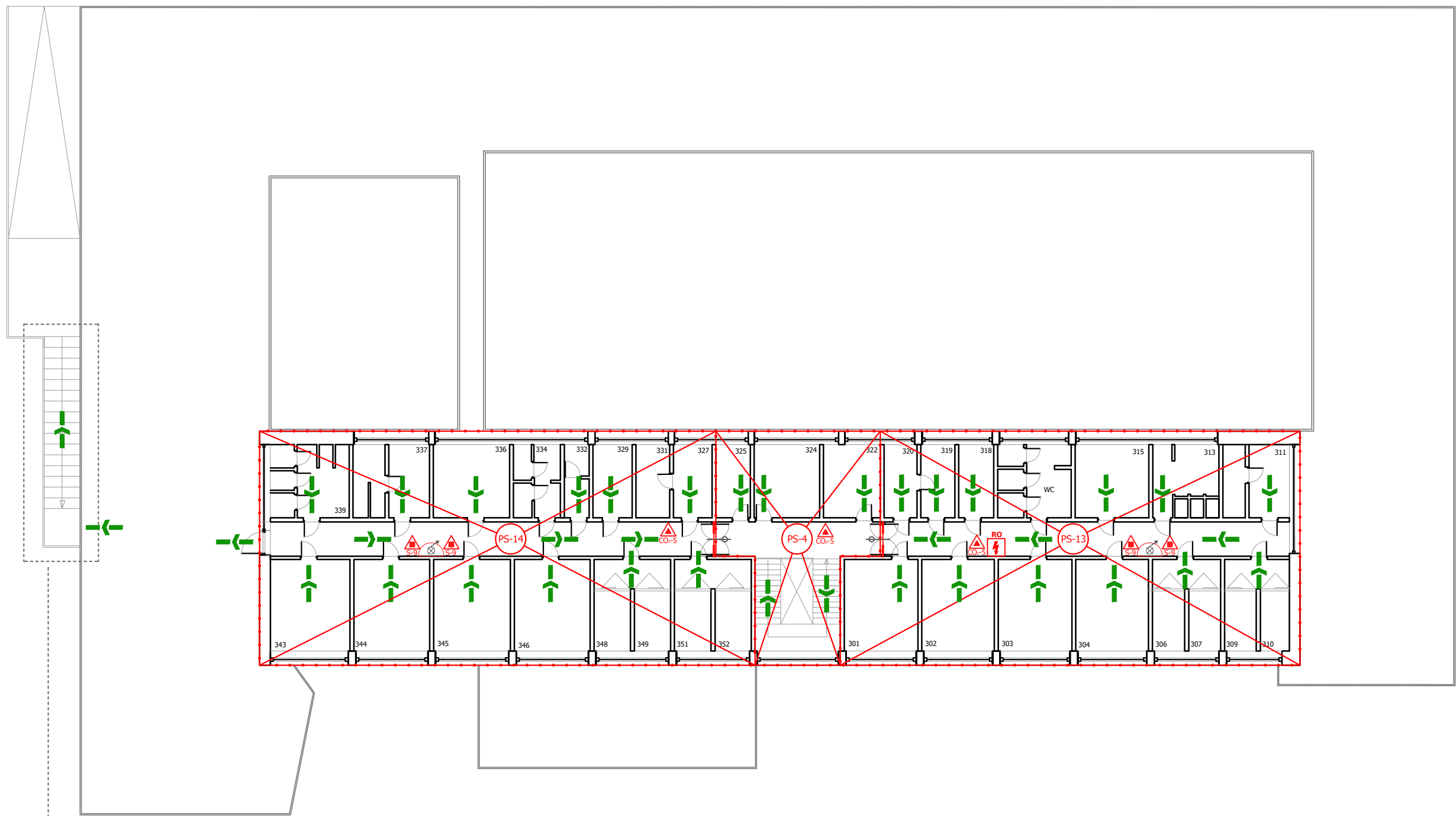
PS-1	požarni sektor		razvodni ormar
S-50	pp aparat - prah 50kg		požarna otpornost 120 min.
S-9	pp aparat - prah 9kg		protupožarna vrata EI 60 min.
CO2-5	pp aparat - CO2 5kg		smjer evakuacije unutar objekta
	unutrašnji hidrant		izlaz kod evakuacije

BR. PROJEKTA: ZOP-D-064/1-24
 PROJEKAT: REVIZIJA-
 PROCJENA UGROŽENOSTI OD
 POŽARA novembar 2024
 LIST: 04

Nadža Avdić, MA dipl. ing. arh.
 STRUČNI SARADNIK 1
 Dejan Andrić, dipl. inž. el.
 STRUČNI SARADNIK 2
 Đorđe Stanojević, dipl. inž. maš.
 STRUČNI SARADNIK 3

OBJEKAT I LOKACIJA:
KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Nahorevska 195, Sarajevo
 INVESTITOR:
KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Sarajevo
 NAČRT:
Osnova prostora - 1 sprat

DEVELOPMENT SECURITY CENTER SARAJEVO
 Agencija za zaštitu ljudi i imovine "DSC" d.o.o. Sarajevo
 ul. Ante Filanzenca 14b
 Tel.: (033) 65 11 17
 Fax: (033) 71 31 60

PRIJEDLOG: UZ OBJEKAT DOGRADITI PP VANJSKO STEPENIŠTE.

LEGENDA PRIMJENJENIH SIMBOLA:

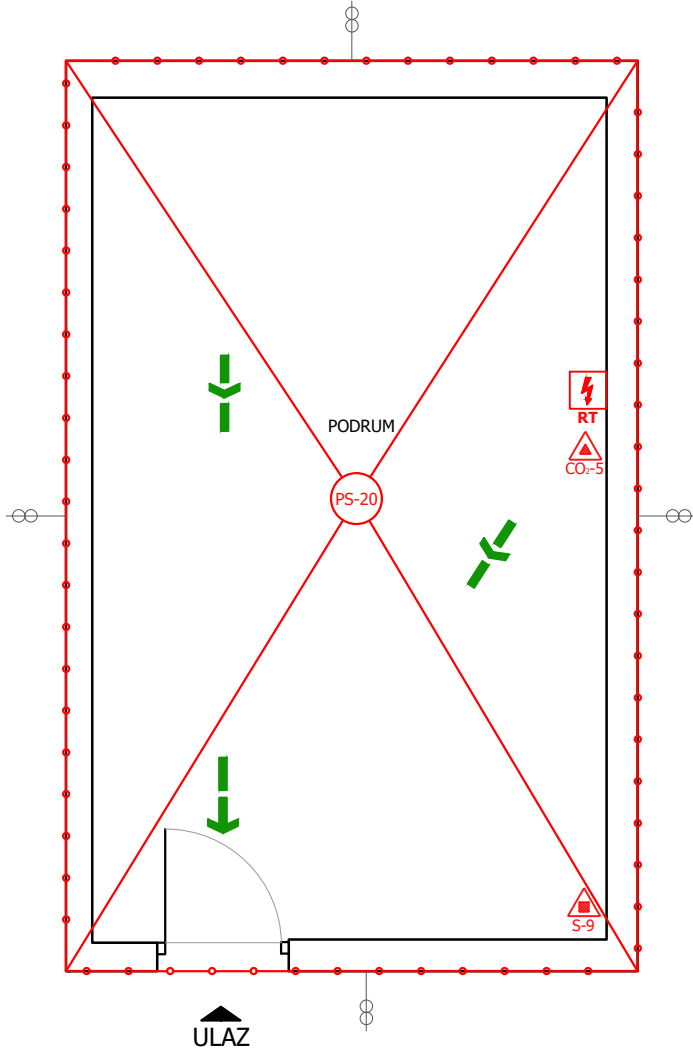
	požarni sektor		razvodni ormar
	pp aparat - prah 50kg		požarna otpornost 120 min.
	pp aparat - prah 9kg		protupožarna vrata EI 60 min.
	pp aparat - CO2 5kg		smjer evakuacije unutar objekta
	unutrašnji hidrant		izlaz kod evakuacije

DEVELOPMENT SECURITY CENTER SARAJEVO
 Agencija za zaštitu ljudi i imovine "DSC" d.o.o. Sarajevo
 ul. Ante Filadelfa 14b
 Tel.: (033) 65 11 17
 Fax: (033) 71 31 60

OBJEKAT I LOKACIJA:
KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Nahorevska 195, Sarajevo
 INVESTITOR:
KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Sarajevo
 NAČRT:
Osnova prostora - 2 sprat

Nadža Avdić, MA dipl. ing. arh.
 STRUČNI SARADNIK 1
Dejan Andrić, dipl. inž. el.
 STRUČNI SARADNIK 2
Đorđe Stanojević, dipl. inž. maš.
 STRUČNI SARADNIK 3

BR. PROJEKTA: ZOP-D-064/1-24
 PROJEKAT: REVIZIJA-PROCJENA UGROŽENOSTI OD POŽARA
 DATUM: novembar 2024
 MJERILO: LIST: 1:250
05

LEGENDA PRIMJENJENIH SIMBOLA:

	požarni sektor		razvodni omar
	pp aparat - prah 50kg		požarna otpornost 120 min.
	pp aparat - prah 9kg		protupožarna vrata EI 60 min.
	pp aparat - CO2 5kg		smjer evakuacije unutar objekta
	unutrašnji hidrant		izlaz kod evakuacije

OBJEKAT I LOKACIJA:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Nahorevska 195, Sarajevo

INVESTITOR:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Sarajevo

NACRT:

Osnova prostora - podrum

DEVELOPMENT
SECURITY
CENTER

SARAJEVO

Agencija za zaštitu ljudi i imovine
"DSC" d.o.o. Sarajevo
ul. Ante Pijanovca 14b
Tel.: (033) 65 11 17
Fax: (033) 71 31 60

Nadža Avdić, MA dipl. ing. arh.

STRUČNI SARADNIK 1

Dejan Andrić, dipl. inž. el.

STRUČNI SARADNIK 2

Đorđe Stanojević, dipl. inž. maš.

STRUČNI SARADNIK 3

Avdić

Dejan

Đorđe

BR. PROJEKTA: ZOP-D-064/1-24

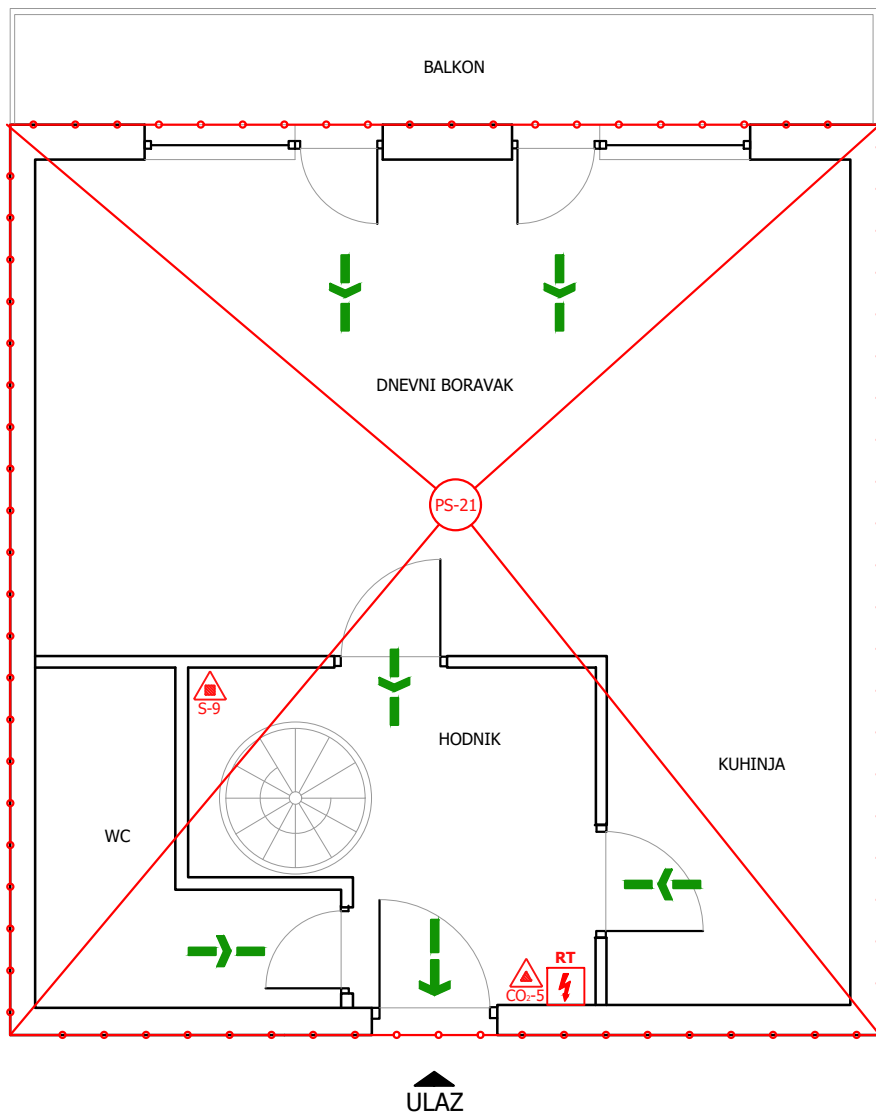
PROJEKAT: REVIZIJA-
PROCJENA

UGROŽENOSTI OD
POŽARA

novembar 2024

DATUM: MJERILO:
1:75

LIST: **06**

LEGENDA PRIMJENJENIH SIMBOLA:

	požarni sektor		razvodni omar
	pp aparat - prah 50kg		požarna otpornost 120 min.
	pp aparat - prah 9kg		protupožarna vrata EI 60 min.
	pp aparat - CO ₂ 5kg		smjer evakuacije unutar objekta
	unutrašnji hidrant		izlaz kod evakuacije

OBJEKAT I LOKACIJA:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Nahorevska 195, Sarajevo

INVESTITOR:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Sarajevo

NAČRT:

Osnova prostora - prizemlje

DEVELOPMENT
SECURITY
CENTER

SARAJEVO

Agencija za zaštitu ljudi i imovine
"DSC" d.o.o. Sarajevo
ul. Ante Pijanovca 14b
Tel.: (033) 65 11 17
Fax: (033) 71 31 60

Nadža Avdić, MA dipl. ing. arh.
STRUČNI SARADNIK 1

Dejan Andrić, dipl. inž. el.
STRUČNI SARADNIK 2

Đorđe Stanojević, dipl. inž. maš.
STRUČNI SARADNIK 3

BR. PROJEKTA: ZOP-D-064/1-24

PROJEKAT: REVIZIJA-
PROCJENA

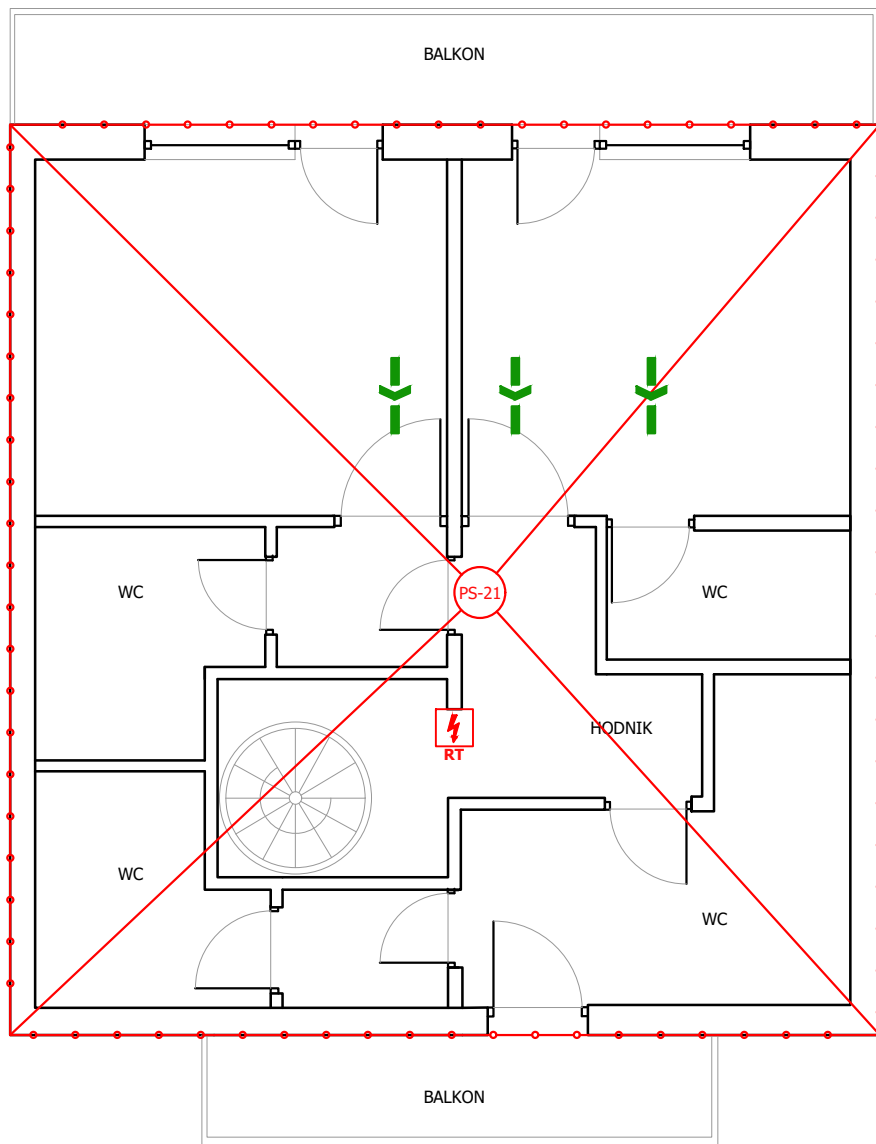
UGROŽENOSTI OD
POŽARA
novembar 2024

DATUM:

MJERILO:
1:75

LIST:

07

LEGENDA PRIMJENJENIH SIMBOLA:

	požarni sektor		razvodni omar
	pp aparat - prah 50kg		požarna otpornost 120 min.
	pp aparat - prah 9kg		protupožarna vrata EI 60 min.
	pp aparat - CO2 5kg		smjer evakuacije unutar objekta
	unutrašnji hidrant		izlaz kod evakuacije

OBJEKAT I LOKACIJA:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Nahorevska 195, Sarajevo

INVESTITOR:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Sarajevo

NACRT:

Osnova prostora - 1 sprat

DEVELOPMENT
SECURITY
CENTER

SARAJEVO

Agencija za zaštitu ljudi i imovine
"DSC" d.o.o. Sarajevo
ul. Ante Pijanovca 14b
Tel.: (033) 65 11 17
Fax: (033) 71 31 60

Nadža Avdić, MA dipl. ing. arh.
STRUČNI SARADNIK 1

Nadža Avdić

Dejan Andrić, dipl. inž. el.
STRUČNI SARADNIK 2

Dejan Andrić

Đorđe Stanojević, dipl. inž. maš.
STRUČNI SARADNIK 3

Đorđe Stanojević

BR. PROJEKTA: ZOP-D-064/1-24

PROJEKAT: REVIZIJA-
PROCJENA

UGROŽENOSTI OD

POŽARA
novembar 2024

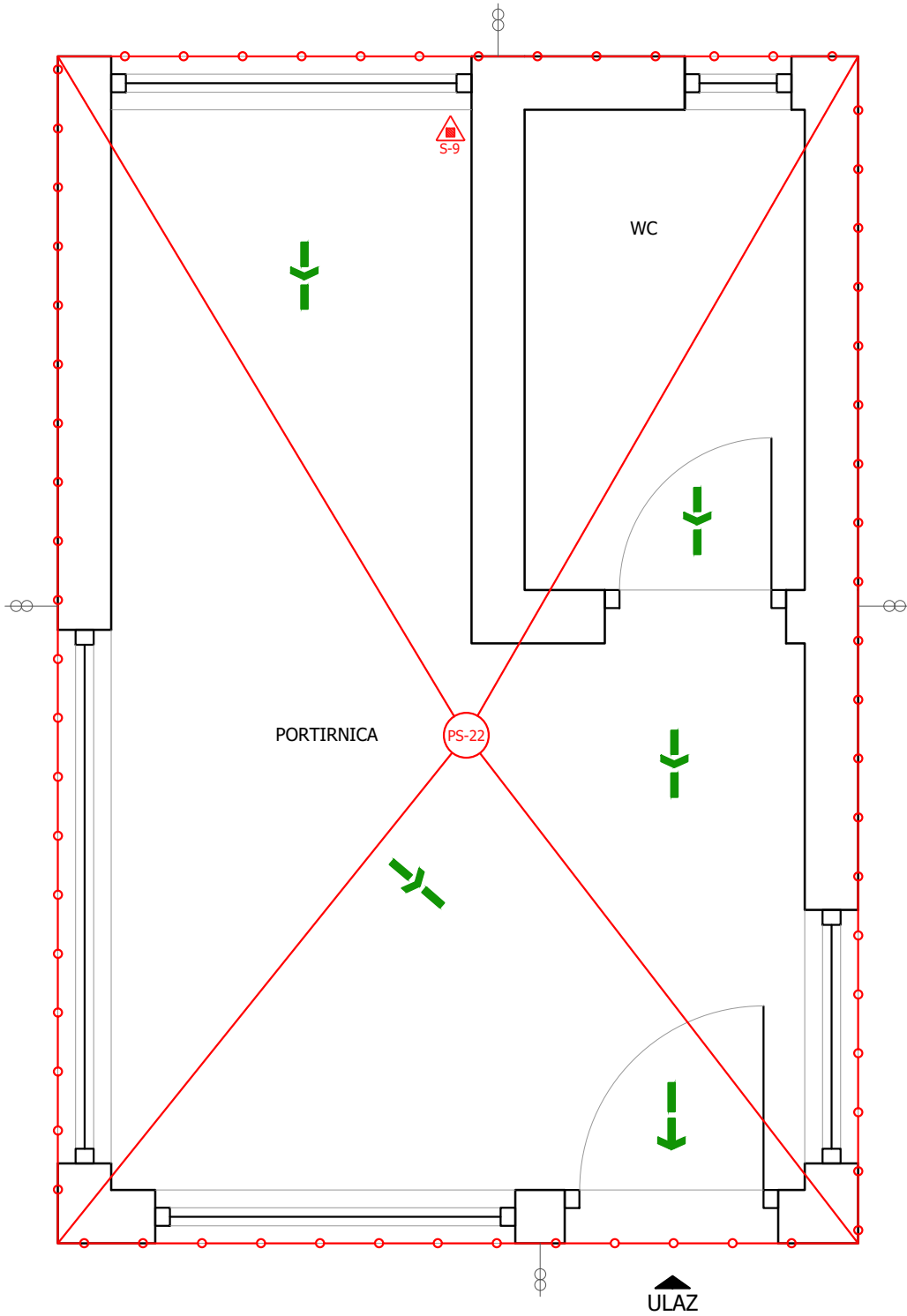
DATUM:

MJERILO:

1:75

LIST:

08

LEGENDA PRIMJENJENIH SIMBOLA:

	požarni sektor		razvodni ormar
	pp aparat - prah 50kg		požarna otpornost 120 min.
	pp aparat - prah 9kg		protupožarna vrata EI 60 min.
	pp aparat - CO2 5kg		smjer evakuacije unutar objekta
	unutrašnji hidrant		izlaz kod evakuacije

OBJEKAT I LOKACIJA:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Nahorevska 195, Sarajevo

INVESTITOR:

KJU "Dom za socijalno zdravstveno zbrinjavanje osoba sa invaliditetom i drugih osoba", Sarajevo

NAČRT:

Osnova prostora - portirnica

DEVELOPMENT
SECURITY
CENTER

SARAJEVO

Agencija za zaštitu ljudi i imovine
"DSC" d.o.o. Sarajevo
ul. Ante Filipčevića 14b
Tel.: (033) 65 11 17
Fax: (033) 71 31 60

Nadža Avdić, MA dipl. ing. arh.
STRUČNI SARADNIK 1

Nadža Avdić

Dejan Andrić, dipl. inž. el.
STRUČNI SARADNIK 2

Dejan Andrić

Dorđe Stanojević, dipl. inž. maš.
STRUČNI SARADNIK 3

Dorđe Stanojević

BR. PROJEKTA: ZOP-D-064/1-24

PROJEKAT: REVIZIJA-
PROCJENA

UGROŽENOSTI OD

POŽARA

novembar 2024

DATUM: MJERILO:

1:25 LIST: **09**